

3/1363

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది సోమవారము

No 87

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనవత్పర అష్టాధమాన శుద్ధ తృతీయ 3.

సంచిక ౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1882

వర్తకశిఖామణులకు { సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము } ప్రతి గృహమునందును {
అమూల్యమైన తరుణము { ఖరారు ధర } అవశ్యముగా నుండితీరవలెను }

3 నుండి 3 తులముల యెత్తువరకు 3 పైజాలందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ

దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక

వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగుపేయుబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	ఈ 1 కి ధర	ర్పు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	" "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	" "	1-0-0
6 " " "	" "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	" "	0-15-0

తెలిపాను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంలివిలాసము "ఉమ్మడిరూర్" 1 నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఇటలీతో వ్యాపారము

కింపెనీలు లేక ప్రత్యేకవ్యక్తులు నూతనముగా వ్యాపారమును ఇటలీతో ప్రారంభించుట, లేక ప్రస్తుతము ఇటలీతోగల వ్యాపారపు సంబంధమును హెచ్చుచేసుకొనుట మొనలగు అభిప్రాయములు గలవారు ఈదినన విలాసమునకు వ్రాయప్రార్థితులు.

R BOBSON & Co, Agents for Madras Presidency for the National Institute for the Foreign Italian Economical Expansion (H. O. Milan) Post Box 145, Madras: ఆర్. బి. బి. సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 145, మద్రాసు.

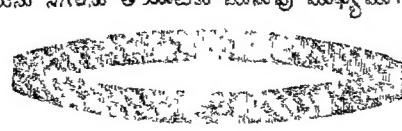
నమృకము

(సాఫితము 1900)

నాణ్యము

ఇవి రెండును ప్రతి యొక్కరూ నగలను తీసుటకు మునుపు ముఖ్యముగా గమనించవలసిన అంశములు.

ఒక దిఫా నూ వద్ద భేరము చేసిన వారికి ఈ రెండు విషయములందు పూర్తిగా తృప్తికలుగును.

బంగారు, వెండి, పువ్వురాగములు, కంపులు, రత్నములు మొదలగు వాటితో చేయబడిన పలురకముల నగలు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బంగారుకు సీమ వెండికి మేలైనవణులకు పూచీ నిచ్చెదము.

వివరములకు మాకు వ్రాసినను నేరులో ఎచ్చినను తెలిపెదము.

ముఖ్యగమనింపు:— అక్కరలేనివి వాపకు తీసుకొని పైకము లేక వేరు నగలు యిచ్చెదము. ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అండు సన్స్, నగలవర్తకులు, 28, చైనాబజారు రోడ్డు, మద్రాసు.

కౌను థియేటరు 2253

10-7-26 శనివారమునుండి 18-7-26 మంగళవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని

ప్రతి శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8 గం-15 ని

ప్రత్యేక మాటి నిగలదు

మదన థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

"స్కారవచ్చి"ని ప్రదర్శింతురు

గొప్ప మిట్రో కథ. ప్రపంచమువందు కుప్రసిద్ధిచెందిన రాంసన్ నొవెల్లొ-అల్లెస్ కెట్టి-లూయిస్ స్టోక్ మున్నగుకథా

నామములు గలరు.

లండను, న్యూయార్కు- మొదలగు గొప్పపట్టణములందు విక్రీలి గొప్పగా ప్రదర్శించబడినది. అశ్చర్యకరమైనది. సంక

యమును కలిగించునని మొరబెట్టుకొనుట ఉద్రేకమును గలిగింపు 10 రీజుగలది.

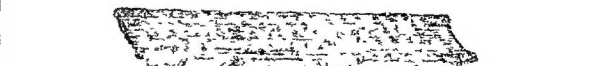
వచ్చుచున్నది వచ్చుచున్నది

ఆద్యుత్తమైనకథ "టూర్కిహూర్" సురు తేదికి కాచియుండుడు.

మెనర్సు బి. కోటయ్య అండు

ఎం. చలమయ్య,

క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, సర్పారావుపేట.

క్యాంపుమంచము సంచితో 4 నెం 1 కి 10 ము 12, 13

ఈజిక్చర్స్ 1 కి ధర ర్పు 7-8-0; 5-8-0

మేజాబల్ల డ్రాయరు గలది, డ్రాయరు లేనిది 1 కి ధర

ర్పు. 10-0-0; 8-0-0

అఫీసుకుర్చీలు, ఇతరసామనులు మావద్ద నున్నవి. పూర్తి

వివరములకు, క్యాటలాగునకు పైకనినవిలాసమునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను మూడవవంతు సొమ్ము ఆద్యామ్నగావంపవలెను.

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును అటంక పరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

క్రీమునందు విల్సన్ పేరు ఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చాకయైన అదేమాదిరి గాగుల్సును మోసపోయి కొనరు.

మల్లర్ మాక్స్ అండు కో., ఇన్క్.-

ఇంజినుకు ఏబిల్ట, ప్రతినిధిగా ఉండువారు.

2709

హెనరీ విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

అచ్యుత భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుమూల్యవ్యాసిన బోగోట్టి అందుండు తీర్థదర్శమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయను, బోగోట్టి కథమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుష్పాధికమున కంటె హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన అభ్రక భస్మము అతిశయముగా పనిచేసినది. పడరు సిందూరము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను."

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యపట్నము. ".....మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో గూడిన అతిమాత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు వి. పి. గా వెంటనే పంపుడు."

శ్రీ గుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపోస్టు) ".....మీ అభ్రకభస్మము 1 తులము నేపించినాను, దానినల్ల నావన్న అతిమాత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులం వెంటనే పంపవలెను"

ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండపి. ".....మీ అభ్రకభస్మము ప్రమేహ, తుయ, అగ్నిచూర్ణ వ్యాధులందు వాడిచూచినాను. నా వాడుకవల్ల క్రేష్టముగా ఉన్నదని నానమ్మకము. వారమురోజులలో 5 తులములకు అర్ధరు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5-0-0

మేనేజరు, ఆర్వర సాయనశాంతి ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

మైయర్స్ డబుల్ ట్రాంకుఫోర్స్ పంపు

కాగ్ గియరు హండిల్ గలది - సులభముగా ఒక మనిషిమాత్రమే పని చేయవచ్చును. గంట 1-కి 2000 గాలనులు నీళ్లు వచ్చును.

త్రోటలు, కంట్రాక్టుపనికి

మిక్సిలి మేల్లెనపంపు. లోహలిసలాగి బయటికి విడుచుపంపు కాలిత 2 లింగుళములు.

మైయర్స్ పంపులు అన్ని పనులకు ఉపయోగించును.

వీటిని గురించి వివరములకు వ్రాయునప్పుడు

నీటిలోతుకూడ మరువక లెలుపవలెను.

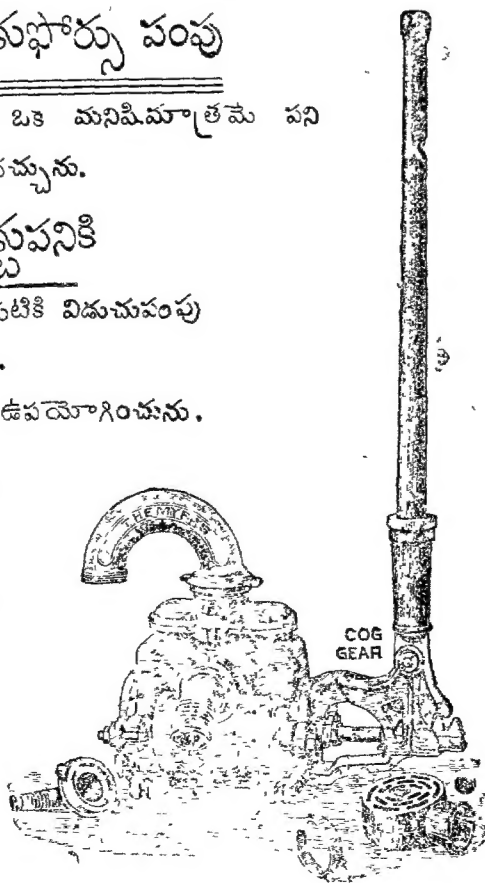
క్రేష్టతరమైన ఫోటోలు, రైస్ హెల్లుగులు కూడ

మేము విక్రయిస్తున్నాము.

Sole Agents: -

The Limaye Brothers Ltd.,

1/173, B road, Sec. 1, B. D. S. D. S.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 12-వ తేది (9-7-26)

ఇరువదిగజముల "పిన్" ధరలు

కాగిత కొమ్మలు—22 X 22 ముంగిసూర్సు (8) రు 10-0.

కాగిత కొమ్మలు—22 X 22 వేరు రుములు (8) రు 9-8, సరాసరిరకము రు 8-8.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 14-6; గ్లాస్ 9000 రు 15-1; ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-14; ఇ. 2. 78 రు 9-8 38-888 రు 18-12; 6978 రు 8-8; 1702 రు 18-0 2908 రు 8-4. 9978 రు 9-4-0. 278 రు 8-6-0. R 78 రు 8-8-0.

నూలు

40 సెంటరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—టాక్రి—రు 5-8-0 చలవ రు 6-4-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-14-0; కాగి రు 9-0-0 సవరను రు 7-12.

40 సెంటరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త్రము రు 11-14-0.

60 సెంటరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 17-8-0 సమలి రు 16-8; "గేట్" రు 16. గొడ్డలి రు 10-2-0. గడ్డిబండి రు 10-0-0 ఎద్దుగడియారము రు 9-14-0; సింహము వీలకాడు రు 9-18.

60 సెంటరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—సీలంచే రు 20-0-0.

లోహములు

ఇనుము:—దెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒక గూరువకు ధర రు 29. రు 82.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 268. జర్మను (డిబ్ మాక్) రు 250; రాగిరేకు రు 258. రు 260.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9/ రు 19-8-0.

కలాయి పెంకురేకు:—24/ గేజి "6" 7/ 8/ రు 14-10 9/ రు 14-10.

సిమెంట్ సీపాకు నెల:—

సార్వ అవుమార్సు రు 11-12. సెమలి రు 10-8-0.

చక్కెర (రెడి) రు 81-4-0.

నాయిదాధరలు జూలై 81-2. ఆగట్టు 80-4-0. సెప్టెంబరు రు 80-4-0.

వేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషిన్" రు 58-8-0 రు 59-0.

పాదా పాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 187, "ప్రెస్" రు 128.

ఆముదము

((గామధర) రు 98.

పదును చేసినతోలు రతి 1 టికె

మొదలు వరకు

పిచ్చిలోలు (8 మొదలు 8½ రతులు) రు 0 12 0 రు 0 12 10

" (తేలిక) రు 0 15 8 రు 1 0 9

" తెంగుపూరు (8 మొదలు 9½) రు 0 12 4 రు 0 12 9

" " (తేలికైనరకము) రు 1 0 0 రు 1 0 9

" (విజయనగరం 7½ 7½) రు 0 18 0 రు 0 18 4

" (వీలారు 7, 7½) రు 0 14 0 రు 0 14 6

గేదలోలు రు 0 9 9 రు 0 10 8

గేదూడలోలు రు 1 0 6 రు 1 1 9

అవుదూగలోలు రు 1 12 6 రు 1 18 9

శుకలోలు రు 2 18 0 రు 2 14 0

గాడ్డెలోలు రు 8 0 0 రు 8 4 0

పదును చేయని పచ్చిలోలు

తెంగుపూరు మేకలోలు 100-కి రు 180 0 0 రు 190 0 0

రెజవాడ మేకలోలు " రు 170 0 0 రు 180 0 0

తెంగుపూరుగాడ్డెలోలు " రు 180 0 0 రు 175 0 0

రెజవాడగాడ్డెలోలు " రు 120 0 0 రు 170 0 0

అవారముపట్ట బారవ 1-కి రు 24 0 0 రు 81 0 0

కొన్నంపట్ట " రు 20 0 0 రు 22 0 0

క క్కాయలు " రు 40 0 0 రు 45 0 0

దేశబంధు సంస్కృతి

సర్వపక్ష సమ్మేళనము

బి.పి.చంద్రపాలు మున్నగునాయకుల విజ్ఞప్తి

(అసోసియేటెడ్స్ సెక్షన్ సెక్షన్)

కలకత్తా, జూలై 11:—దేశబంధు సాంఘికము సేద పట్టణమున దేశ తాత్పర్యం ప్రార్థనలతోను ఊరేగింపులతోను జరిగెను. యువజనసంఘము ఉదయము కీర్తనముకావించి మధ్యాహ్నము సంగీతనమను అన్నదానమును జేసెను.

సభలు- ఉపన్యాసములు

ఉత్తర కలకత్తా కాంగ్రెసు సంఘ యజమాన్యమున మహాసభ జరుపబడి దేశబంధు దేశమునను ప్రజలను జేసిన సేవను ప్రశంసించుచు మహాసభను లాసగబడెను.

కిర్తనపూరు కాంగ్రెసు సంఘము ఉత్సవమును జరిపి కిర్తనపూరు కాళీబారీలో పూజను జరిపెను. మరియొక పెద్ద యూరేగింపు జరిగెను. అది భవానీపూరులో బయలుదేరి దాగు అంత్యక్రియలు జరిగిన కియోరాతూలా వరకు. బోయెను. మహాసభ సాయంత్రము పురమండరమున జరుగును. అప్పుడు సరోజినీదేవి అధ్యక్షత వహించును.

మాలానా అజదు విజ్ఞప్తి

మాలానా అబ్దుల్ కలాం అజదు ఫార్వర్డులో నొక విజ్ఞప్తిని బ్రదురించుచు దేశబంధువాడు చనిపోయి సంవత్సరము జ్ఞానేనయు, యిప్పుడు తామెంతటి మార్పుగాంచితిమనియు అభిప్రాయము, స్వాతంత్ర్యప్రియత్వమును, దేశభక్తియు యెక్కుడవుననియుచున్నాడు. తెంగాలు స్త్రీ పురుషులు మాతృభూమిపై ప్రేమచే పూరింపబడినవారై వివిధమతస్థులయొడ ప్రేమగర్భిత దేశబంధు భారతదేశమునందు జీవించి మరణించినది నిష్పయోజకముగాలేదని ప్రపంచమునకు తెలియజేయవలెను.

మహాసభ-నాయకులవిజ్ఞప్తి

సాయంత్రము కలకత్తా పురమండరమున జరిగిన మహాసభకు అన్ని పక్షముల నాయకులను హిందువులను మహమ్మదీయులను వచ్చిరి.

బి.పి.చంద్రపాలుగారు (ఇండిపెండెంటు)

అన్ని పక్షములవారును యిప్పుడేర్పడిన క్లిష్ట పరిస్థితులలో నేకముగావలెనని విజ్ఞప్తిజేసిరి. అందరును ప్రతిపక్షము సిద్ధాంతముల సరిపెట్టుకొని సహకారము జేయగలరని దుస్సాహసముగాదు. స్వరాజ్యపక్షము వారును, సేవనల్లి, ఇండిపెండెంటు, రిబల్ పక్షములవారును యేకమగుటకు ఫరీదుపూరులో దాసుగారి సంగిన రాజకీయోపన్యాసమునందు మార్గము గనిపించగలదు.

సి. బెనర్జీగారు (లిబరలు)

దాసు సంస్కృతిని జేయుటకు వారు దెల్పిన సిద్ధాంతముల నాచరణలో బెట్టుటకు వేరుమార్గము లేదనియు, ఆపాతమునందు పక్షవిభేదము లన్నియు బోధనగలయు జెప్పిరి. ఆయన తన పార్టీపక్షమున పాలుగారి నూచన సంగీకరించిరి.

బి. యా. సాస్మాలుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

పాలుగారి నూచన సంగీకరించుటకు సిద్ధముగ నుంటినియు, అయితే ఐకమత్యమునకునుత్రము గురురవలె ననియు జెప్పిరి. అదియే దొరకనయెడల్కనీసము తెంగాలు స్వరాజ్యపక్షము వారికిని ఇతరపక్షములవారికిని ఐకమత్యము గురురవలె నిశ్చయము. ఇప్పుడేమియు సంరంభము యితరపక్షములతో గాక బురాక్రసీతో నైయున్నది.

మాల్యవాహదు హుసేనుగారు (స్వరాజ్యపక్షము)

ఉన్నత రాజకీయాచర్యముల క్లిష్టదలిమత స్వత్వములకును మరీదుల యెదుట వాద్యమును గూర్చియు పోట్లాడుకొనుట విచారకరమని చెప్పిరి. అహింసలను బలవంతముగాని కాసనములవలన గాని నిలుపుకొనవలయు. మనస్సు మారవలయుగాని కాసనములుమారి లాభములేదు. దాసు సంస్కృతినిజేయుచు మనస్సులలో మతలాభమును హక్కులను బెట్టుకొనియుండుట సిగ్గుబాటు.

మోల్వీహైదరాబీ

రాజమహి మోల్వీహైదరాబీగారు మతభేదములను గట్టిగ నిండించుచు మరీదులయొడల్క వాద్యము చేయబట్టి తగాదా

లను దెచ్చుమిండి రని చెప్పిరి. నిజముగా భక్తిగల మహమ్మదీయు డెవరును, వాద్యముల చప్పుడుచేత కలవరము జెందజాలడు. ఉభయమతములకు మైత్రి గావలెనని ఆయన కోరినా.

జే. యం. సేను గుప్తగారు

తాము పాలుగారు నూచించిన ఐకమత్యనూచన సంగీకరింప సిద్ధముగ నుంటిమనియు మనస్సులలో నెట్టి సంకోచములు లేకుండ నితరపక్షముల దాసుగారి ఫరీదుపూరునూచన సంగీకరించిన సహకారము గురురవలెనని చెప్పిరి. ప్రస్తుత పరిపాలనా యంత్రమును మార్చిన నే సహకారము వీలగునని దాసు చెప్పెను. కాంగ్రెసుగూడ ఆ ధర్మమును పూర్తిగ సంగీకరించెను. అన్ని పక్షములును కాంగ్రెసులో చేరవలెను. అప్పుడు విజయముతప్పక గల్గును.

హకారాయందు దాసుగారి చిత్రపటమును

తెరచుట

కలకత్తా, జూలై 11:—దేశబంధు దినమును స్మరించుట యందు హకారా వెనుకబడి యుండలేదు. మంచిస్వరాజ్యవాది యు పక్షిలో నాయకుడునగు బరేదరు ప్రాశస్త్య పెంపుగాని చే బహుకరింపబడినట్టియు దాసుగారి నిజరూపమును ప్రతిబింబించు చున్నట్టియు నొక చిత్రపును నేటి యుదయమున హకారా పురమండరమున సరోజినీదేవి బహిర్గత మొనర్చుచు నిట్లు చెప్పెను:—పెంపుగాదు దాసుగారి అనుచరులగుటయే గాక వారిద్దరు దేశభివృద్ధికి కలిసి పాటుబడినవారగుచేనేటి పని నాకు మరింత సంతోషము గొల్పుచున్నది. దాసుగారికి గల దూరదృష్టియే వారిని జనసామాన్యమునుండి వేరుపరచుచున్నది. ఆదూరదృష్టివల్లనే ఆతడు స్వాతంత్ర్యమును చూడగలిగెను. అందువల్లనే వారు చేయుచుండిన పని ప్రకాశమనముతో వెలుగగలిగెను. ప్రాణమును తాను నిర్వర్తింపజేసిన విధిని విచిత్ర జీవనమును ఆతడు ప్రేమించెను స్వభావము కలవాడు. అయినప్పటికిని విరాగులలో అగ్రేసరుడు ఆయన జీవితము త్యాగము వల్లనే మానవులను జీవమాయ గలిగెను. ఆధ్యాత్మికమందాతడు జేవులతో సమానము చేయదగినవాడు. అందువల్లనే ఆతడంత ప్రభావముతో వేగిరి త్యాగంలో త్యాగియయ్యెను. స్వాతంత్ర్యమునకు దేశబంధువు, పీఠుడు, అస్వాతంత్ర్యగానమే ఎల్లయెడలను వివరమున్నది. ఆతని యనుచరు లాయన నకుసరించుటయే ఆయనకు స్వరాజ్యము."

వసంతాదేవి శ్రాద్ధదినము నాచరించుట

కలకత్తా, జూలై 11:—కీ|| శే|| దేశబంధు చిత్రం జన దాసుగారియొక్కయు కుమారుడు చిరరంజనదాసుగారి యొక్కయు శ్రాద్ధదినమును వసంతాదేవి ఆచరించెను. ఆదినమును దేశబంధు దినముగానెంచి కలకత్తా నగరమందును పరిసర ప్రదేశములందును స్మారకసభలు జరిగెను. కలకత్తా పురమండరమున సరోజినీదేవి రెండువోల్ల ఉపన్యసించెను.

సర్వపక్ష సమ్మేళనము

బి.పి.చంద్రపాలుగారు అన్ని పక్షములు అన్నిసంఘముల వారును కలియవలెనని నూచించిరి. ఈ నూచనను స్వరాజ్యవాదుల తరపున బి. యా. సాస్మా జే. యం. సేనుగూర్తారు ను లిబరలు పక్షమువారి తరపున ఆర్. సి. బానర్జీగారు మహమ్మదీయుల తరపున మాల్యవాహదూ హుసేన్ హైదరాబీగారును అంగీకరించిరి.

కీ|| శే|| దాసుగారు తాము చేయవలసినపని చేసియు

నూరు. ఇక స్వరాజ్యమును సంపాదించవలసిన భావము మీ విదనన్నది. దాసుగారి యుద్దేశ్యములో స్వాతంత్ర్యమునగా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యముమాత్రమేకాదు. ఆధ్యాత్మికస్వాతంత్ర్యముకూడాను. స్వాతంత్ర్యమును గోరు ప్రతివానికీ నడిదేని నిజమైనమార్గము అని సరోజినీదేవి చెప్పెను.

హకారాపురమండరమున బరోదను ప్రాశస్త్య పెంపుగాదు బహుకరించిన దాసుగారి చిత్రపును సరోజినీదేవి బహిర్గత మొనర్చెను. (అ. (సె.))

బొంబాయి

బొంబాయి, జూలై 11:—కీ|| శే|| దాసుగారి ప్రథమ సాంఘికము నాచరించుటకు బొంబాయి పౌరులందరు నేటిసాయంత్రమున యం. ఆర్. జయకరుగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిర్గతసభగా సమావేశమైరి. తెంగాలు పీఠుల స్వార్థరాహిత్య జీవనములనుండి నేర్పుకొనవలసిన నీతులనుగరించి ఉపన్యాసము లీయబడెను. (అ. (సె.))

లాహోరు

లాహోరు, జూలై 11:—దేశబంధుదాసుయొక్క ప్రథమ సాంఘిక దినము సాధించుటకును ఇతర రంగ దాసుగారి

అకాలమరణమునకు గుఱుమును వెలుపుటకులాహోరు పుర ప్రజలు సోరీగేటుకుబయలు నొక బహిర్గతసభ గాసమావేశమైరి. పేవాను రాజాద్వీప్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. దాసుగారు దేశమునకై జేసిన త్యాగములను గూర్చి జ్ఞాపకముచేయుచు స్వరాజ్యసమరమునకై హిందూమహమ్మదీయులు తమవిభేదములను మానుకొని కలియవలెననియును అందుకొరకే దాసుగారు తమప్రాణము లర్పించిరనియును వివిధసంఘ ప్రతినిధులు ఉపన్యసించిరి.

దేశబంధుదాసుగారి పితృక పుత్రుడు చిరరంజను డకాల మృత్యువాతబడినందుకు విచారమును వసంతాదేవి యెడల సానుభూతిని కలగజేయుచు తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

విజ్ఞప్తి మత మార్గము నవలంబించి పరస్పర వైషమ్యములను చుకునలవినవని అభ్యర్థనకు యదకుహిందువులనుమహమ్మదీయులను హెచ్చరించిరి. (అ. (సె.))

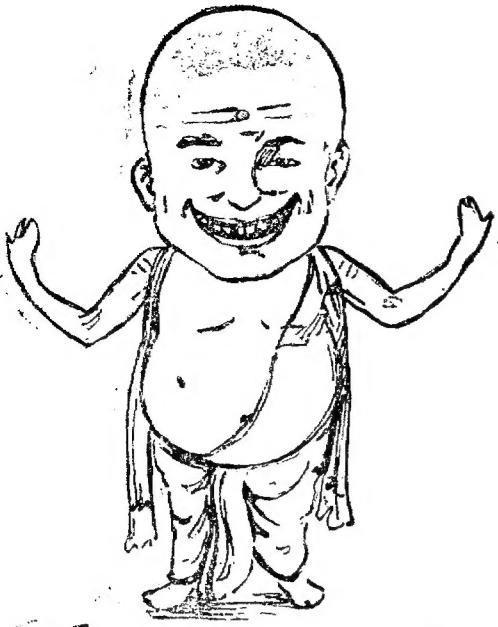
బి.పి.చంద్రపాలు:—నీరే పోయిన పీఠమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి జేంచినది. స్వస్థమందుగాని మూత్రముతోగాని పీఠముల పుల్లిగముచున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును మువలితనమును, నపునకత్యమును తొలగించి యోవనమొనగును. ఎంతటిపీఠాని కయినను రెండుగంటలలో నరముకు బలము నిచ్చి సంతోషములను ఆనందములను జేసి సంతానము, కుమారజేయును. ఉత్తరములు రూప్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రము సీ|| 1-కి 2-0-0. వి. పి. చార్జీ చేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం, 159-1027 13, తెరాగయతంపేటి ముదాను.

Advertisement for 'చైతన్య' (Chaitanya) medicine. It includes a list of symptoms like 'వైద్యరత్న. ముడిత', 'డి. గోపాలాచార్యులు', 'పి. వి. యస్, అండ్.', 'పి. యం. వి. గారి.', and a large diagonal banner with the word 'చైతన్య'.

నేత్ర వ్యాధులకు అద్వితీయమై అమృతమైన నివారిణి

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైలాపూరు, కోల్కోనులో "అబ్దుల్లాజీ" యందు కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు వారివలన నాగుగలిగిన అనేకలాభములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. వారు నాకును, నా కుటుంబమువారికిని అనేక వ్యాధులను బారచేసిరి. కొంతకాలముక్రింద నా కండ్లలో నొకటి జబ్బుగా నుండి ఎడతెగక నీరుకారుచుండెను. మాపు మందగించి రాత్రులందు చదువ బొత్తిగా వీలైనదికాదు. నేను అనేక ఆంగ్ల వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు గుఱుము కాలెదు. వారిచే నియమించబడిన గులూచనములకు వాడినను నాకు కావలసిన గుఱుము గలుగలేదు. శ్రీ పండితులుగారు ఒక అంజనమును కంటికి జేసి, అతిస్వల్పకాలములోనే నా కుండిన బాధను తొలగించిరి. ప్రస్తుతము జబ్బుజేసిన కంటిచే బబ్బుచేయని కంటికింపైను మిక్కిలి బాగుగాను, విశదముగాను చూడగలుగుచున్నానని మిక్కిలి సంతోషముతో లిఖింపజేయుచున్నాను. వి. వి. కృష్ణారావు, జటప్రాయి డాక్టరుగారి అల్లుడు. 24-5-1926.

అమోఘాలు

(ఆంధ్రవత్రిక ప్రత్యేకం)

లాభం

ఒకడు—కవల పిల్లలయితే ఏమి లాభం?

ఇంకొకడు—ఇద్దరిలో ఎవరూ అద్దం చూచుకోవలసి వ పనిలేదు.

కవి

ఎల్లయ్య—ఎనడో ఒకటి తాను చేసిన పద్యాలు చదువుతాడు. ఆసభకు నన్ను అగృహీతుడుగా ఉండమన్నారు. నాబదులు నిన్ను పంపిస్తానని చెప్పాడు.

మల్లయ్య—ఇటువంటి గౌరవం దొరకడం నుంచినదే గాని నాకు చెప్పడే. చదివిన పద్యాలేవో అసలు వినిపించవే.

ఎల్లయ్య—అందుకనే నీవు పనికివస్తావు.

వంకాయ

యజమాని—ఇవ్వాలి వంకాయ కూర బాగుందయ్యా? రోజూ ఇట్లా చెయ్యరాదా?

నంటవాడు—అయ్యో! ఇవ్వాలి నాకోసం వేసుకొన్న కూర పోరబాటున మీకు వడ్డించానండి.

దమ్మిడి

బాబుడు—అయ్యా, దమ్మిడి మింగానండి.

ఉపాధ్యాయుడు—దమ్మిడిగా, పోలే పోయిందిలే.

వదలిపెట్టడం

భర్త—నేను నిన్ను వదలి పెట్టి చచ్చిపోతే నీకెంత కష్టంగా ఉంటుందో గద!

భార్య—నాకు ఎంత వదలిపెట్టిపోతాలో చెప్పండి.

అబద్ధం

బాబుడు—అయ్యా, నీవు ఎప్పుడయినా అబద్ధమాడావా?

తల్లి—అదానయ్యా.

బాబుడు—నాన్న అబద్ధమాడినాదా?

తల్లి—అదారు. ఆయనా ఎందుకు నీకీ ప్రశ్న?

బాబుడు—నేను స్వర్గానికిపోతే, ఒంటరిగా ఉండా లేగదా అని ఆలోచిస్తున్నాను.

తీసుకోవడం

అబ్బాడు—అయ్యా, నాబబ్బుకు ఏంమందు తీసుకోవండి?

డాక్టరు—నావద్ద మందుగా నలహాతిసుకో.

మోటారుబండి

అమ్మేవాడు—అయ్యా, ఈ మోటారుబండి అన్నింటిలోకి మంచిదండి. ఎంత నిశ్శబ్దంగా పోతుందంటే, ఎవరూ కన్నె తిలయినా చూడకండి.

కోనేవాడు—అబ్బే, ఇట్లాంటిబండి నాకక్కరలేదు. మీదగ్గర ఇంకోరకం లేదా?

వ్యాధి

రోగి—ఈవ్యాధి నిమ్మళించేట్టు కనిపించడండి.

డాక్టరు—భయపడవోకు. నాకు ఇటువంటిజబ్బే చెనక వచ్చింది. ఇప్పుడు చూడు. నేనెంత బలంగా ఉన్నానో?

రోగి—అవును గాని, తమ జబ్బు కుదిర్చింది, ఇంకో వైద్యుడుగదా?

తువడం

ఒకడు—నీవు తువలవా?

ఇంకొకడు—అవును.

ఒకడు—ఎక్కడ తువ్వున్నావు?

ఇంకొకడు—నీళ్లలో.

చెప్పలు

ధనికుడు—నేను వ్యాపారం మొదలుపెట్టినపుడు, కాళ్లకు చెప్పలులు వేస్తే. ఇప్పుడు నావద్ద లక్షలున్నవి.

పిచ్చయ్య—అయ్యా, ఇన్నిటిని ఎవరు తొడుక్కంటారండి?

జవాబు

ఒకడు—నీవు ఈమతావా?

ఇంకొకడు—ఒకదాన్నిబట్టి జవాబు ఉంటుందండి.

ఒకడు—దేన్నిబట్టి?

ఇంకొకడు—నీటిలోతునుబట్టి.

మందు

వైద్యుడు—నాలుగునెలలు మందిస్తే, మీవ్యాధి నయమవుతుంది.

రోగి—నేను నాలుగునెలలు ఉబ్బిస్తానుగాని, ఒకనెలలో కుదుర్చలేదా?

కోటు

యజమాని (కోపంతో)—నాకోటు నీపేటైలో కనిపించింది. తెలిసిందా?

నాకరు—మీరు పోయిననుకుంటిరే?

లావు

లావులగదానికి వెళ్తేయ్య మందుపుచ్చుకొనెను. నాల్గునెలలయింతేదాతే డాక్టరువద్దకు వచ్చెను.

డాక్టరు (ఆశ్చర్యంతో)—లావు ఏమాత్రం తగ్గలేదే? నేను చెప్పిన పదార్థాలనే తిన్నావా?

వెళ్తేయ్య—అవునండీ!

డాక్టరు—ఇంకా ఏమీ తినలేదా?

వెళ్తేయ్య—మామూలుగా చేనేభోజనమాత్రం చేసానండి.

దిగులు

భర్త—నేను రేపే ఊరికిపోతున్నానని దిగులుపడుతున్నావా?

భార్య—మొదట మీరు ఇవ్వాలి నే పోతామంటిరిగా?

ప్రశ్న

ఇకాపైక్కురుగారు పిల్లలను చాలానేపు ప్రశ్నల నడిగిరి.

ఇకాపైక్కురు—మిమ్మలను ఇంతనేపటినుంచీ ప్రశ్న లడిగానుగదా, నన్నేమయినా అడగండి, చూతాం?

ఒకపిల్లవాడు—తమరు ఎప్పుడు వెళ్లిపోతారండీ?

కాఫీ

ఒకడు—ఈచూళ్లో కాఫీలో పాలే కనిపించవేమండీ?

ఇంకొకడు—ఇంకానయ్య, కొన్నిచూట్లు కాఫీలో కాఫీ కనిపించదు.

సెలవు

ఉపాధ్యాయుడు—అయ్యా, నాకు వేసవికాలపు సెలవులు, ఫీబ్రవరిలోనే ఇప్పించండి.

ప్రిన్సిపాలు—అదేమిటి?

ఉపాధ్యాయుడు—ఆసెలలో మాపిల్లవాడికి పదిఏళ్లు వెళ్లకలి. ఆపిమ్మట రయలులో నగంటికెట్టుతో ప్రయాణం చెయ్యనియ్యరు.

నాటకం

మానేజరు—పాపయ్య జరాసంధుడివేషం వేస్తాడు. నీవు కృష్ణుడివేషం చెయ్య.

నటుడు—అంతసన్నటివాడు జరాసంధుడివేషం వేస్తే, నేను వాడితో పోట్లాడపోతే అందరూనవ్వి గోలచేస్తారు.

స్వర్గం

టీచరు—కొందరు పిల్లవాళ్లు మంచివాళ్లు. కొందరుచెడ్డవాళ్లు. వీరిలో ఎవరు స్వర్గంలోకి పోతారో చెప్పు.

విద్యార్థి—చచ్చిపోయినవాళ్లు.

బుద్ధి

మేజిస్ట్రేటు—నీవు దొంగతనం చెయ్యకుండా ఉండలేవా?

ముద్దాయి—బుద్ధి పుట్టించంటే అగలేనండీ.

మేజిస్ట్రేటు—నాకూ బుద్ధి పుట్టించంటే శిక్షించకుండా వుండలేను. నీకు ఏదాది ఖయిదు వేయాలెనని బుద్ధి పుట్టింది.

తాడు

ఒకడు—నీవేటికి తాడు కుట్టుకున్నావే?

విద్యార్థి—అట్లాకట్టుకుంటే పాతంచదవాలెనని జ్ఞాపకం వస్తుందని, మామేష్టరు చెప్పాడు.

ఒకడు—పాతం చదివావా?

విద్యార్థి—పాతం ఇవ్వడం మాష్టరు మరిచి పోయినాడు.

హాస్య రసం

ఒకడు—మీఉపన్యాసంలో హాస్యరసం చేరిస్తే బాగుంటుందండి.

ఉపన్యాసకుడు—హాస్యరసం మొదలుపెడితే మంచి సంగతులు చెప్పినా హాస్యంకిందనే పరిమిస్తుంది.

మూడుసార్లు

ఒకడు—రామయ్య ఈబడ్డనుండి ఆబడ్డకు ఆపకుండా మూడుసార్లు నదిలో ఈదాడు, విన్నావా?

ఇంకొకడు—అయితే ఎట్టి తెలివితక్కువ వాడన్నమాట. నాలుగో సారిమాదా ఈదిలే బడ్డన పెట్టినబట్టలు కట్టుకోడానికి పిలయ్యేది.

బస్సు

వెంకయ్య కొత్తగా చెన్నపట్నం వచ్చెను. మైలాపూరు పోవడానికి 510 సంబరు బస్సులో ఎక్కుమని స్నేహితుడు చెప్పెను. సాయంకాలానికి మళ్లీ వచ్చినప్పుడు వెంకయ్య ఆ క్రాడే వుండెను.

స్నేహితుడు—ఇంకా బస్సు రానేలేదా?

వెంకయ్య—ఇంతవరకు ఆయిదు వందలసంబరు వరకే కనిపించినవి. ఇంకా పది బస్సులు రావలె గదా అని చూస్తున్నాను.

ఇప్టం

ఉపన్యాసకుడు—ఎవరి ఇప్టం వచ్చినట్టుగా వాళ్లు నడుచుకొనే కాలం వస్తున్నది.

సభికుడు—అట్లానడుచుకోక పోలే!

ఉపన్యాసకుడు—అప్పుడు బలవంతపెట్టి నడుచుకునేటట్టుగా చేస్తారు.

గొప్ప

భర్త—తండ్రి గొప్ప వాడయితే కొడుకు సామాన్యంగా మొద్దుగా ఉంటాడంటారు, నిజమేనా?

భార్య—మన పిల్లవాడి విషయంలో అట్లాంటియి బృందీ రాదురండి.

మరుపు

రామయ్య—నిన్నటిరాత్రి ఏవో విషయం జ్ఞాపకానికి రాక, తెల్లవాడ్లా మేలుకొన్నాను.

సోమయ్య—చివరకు జ్ఞాపకం వచ్చిందా?

రామయ్య—తెల్లవారుజాముకు వచ్చింది. రాత్రి తొందరగా నిద్రపోదా మనుకున్నాను. ఏమనుకొన్నానో తరువాత మరిచిపోయినాను.

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జత 1 కి మజూరీ రు 4-0-0 మాత్రమే

దైనుండు కట్టంగుచేయబడినవి. అద్భుతమయిన వనితనము. అనేక రకములలో గలవు. నవరను బంగారుకు గారాజి, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియడల నవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపకు యివ్వబడును. కోరువారికి కేట్లాకు వుచితముగా పంపబడును. 2489-1264

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో 18, జనరల్ ము ర్తయ్యమొదలిపిది, సావుకారుచేట మద్రాసు

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న ప్రాయశ్చర్యము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రు. 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0.4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్తాఫలములు ప్రాయశ్చర్యములు. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2599 (చిత్రారణ్యం)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ్

అపూర్వ ఆత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0 ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1. శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046 పిన్సిపల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, రెజిస్టర్.

ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల

విచారణసంఘమువారి ప్రశ్నలు

1. జాతీయవిద్యావిధాన పూన నెటులుండవలయును?
2. ఇంతవరకును నవలంబించిన విద్యావిధాన మాదర్శమునకును సంకల్పమునకును తగినటు లున్నదా?
3. విద్యావిధానమునందు కర్మవిద్యలకును సాహిత్యమునకును సంయోగసంబంధము లెంతవరకుండవలయును? ఎంతవరకు సాధ్యము?
4. వర్ధకకళలకును, సాహిత్యమునకును నన్యోన్య శ్రయ మెంతవరకు విద్యావిధానమునం దవసరము?
5. గానము, చిత్రలేఖనము, చేతిపనులు నిర్బంధముగను కొన్ని తరగతులందైనను నుండవలయునా?
6. ఆస్తికభావమును మతాసక్తిని నెటులు గలుపవలయును?
7. విద్యావిధానమునందు మాతృభాషయైన ఆంధ్రభాషాపయోగమేవిధమున నెంతవర కుండవలయును?
8. ఆంధ్రభాషాసాహిత్యము నెటుల గలుపవలయును?
9. విద్యాప్రవృత్తియందు సంస్కృతభాషాస్థాన మెటులుండవలయును?
10. విద్యాప్రవృత్తియందు ఆంగ్లభాషాస్థాన మెటులుండవలయును?
11. హిందీభాషాస్థానము?
12. విద్యాప్రవృత్తియందు చిత్రకళాస్థాన మేరీతిని నిర్ణయింపవలెను?
13. సంగీతభ్యాస మెంతవరకు సాధ్యము?
14. మెకానికలు ఇంజనీరింగు కాఖి నేవిధముగ నభివృద్ధిచేయవలయును?
15. ఏయే చేతిపనులను నేర్పుట సాధ్యము?
16. ప్రస్తుతమున్న తరగతులను తగ్గించుట సాధ్యమా?
17. సాహిత్యవిద్యాకాలమును వృద్ధిచేసిన యెంతమంది యుపాధ్యాయులు గావలయును?
18. ఉత్తమవిద్య ఏయే విషయములందు నేర్పుట సాధ్యము?
19. పరిపాలనావిధానమునందు మార్పులుగావలయునా?
20. వృత్తివిద్యల నేమి నేర్పవలయును?
21. విద్యాలయములకు విద్యార్థులనాకర్షించుటకు సాధనము లేవి?

శ్రీ శేరిలింగంపల్లి హనుమంతరావు
ఆంధ్రజాతీయకళాశాల } వల్లూరి మూర్యనారాయణరావు
బంధువు, 11-7-26. } కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

చెన్నపురి ఆంధ్ర నాటక సభ

చెన్నపురి ఆంధ్ర నాటక సభవారు నిన్న సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు విశ్రాంతి పట్టినవారినుండి రసపుత్ర విజయ నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటకవిమర్శకాగ్రేసరు లగు గద్దె రంగయ్యనాయుడుగారు పత్రికలలో నాటకము మొత్తమున బాగుగా నుండెనని వ్రాయు నలవాటనియు అట్లుగాక నాటకము జయప్రదముగా నుండెననియు నాటకముద్య తమ యుపన్యాసమున చెలిపిరి. పత్రికలలో బాగుండిన బాగుండినదనియు చెడుగానుండిన చెడుగా నుండెననియు మొత్తమున బాగున్న మొత్తమున బాగుండెననియు వ్రాయుదుగాని ఉన్నది లేనట్లు లేనిది ఉన్నట్లు వ్రాయరు. నిన్నటి నాటకము జయప్రదముగా నాడబడినది. బొబ్బిలి మహారాజుగారు విచ్చేసి నాటకమును కొంతనేపు దిలకించిరి. వీరికింకెవరైనను వీరిపై నాటక సమాచారములో నొకరు రచించిన పద్యములను కార్యదర్శి గోపాలకృష్ణారావుగారు చదివి రాజాగారిని పుష్పమాలా లంకృతుల గావించిరి. రంగయ్యనాయుడుగారు ఆంధ్రసభకును ఈ నాటకసమాజమునకును సమైక్య వాంఛించుచు నాటకమధ్యమున ఉపన్యసించిరి. రాద్రిరస మిందుక లోపించినటుల గన్పించినను నాటకము ఆదినండి అంత్యమువరకు నిపుతంతో ముగింపబడినది. నాటకమును 9 గంటలకై నమగించిన బాగుండెననియు వీరినవర కాలాగరము గావించురనియు సభాసదు లనుకొనిరి. నాటకమును పకాలమునకు ప్రారంభించినటులనే 9 గంటలకు ముగింపునకు జరిగిన బాగుండెడిది. పాత్రధారు లందరు తమ పాత్రలను చక్కగ పోషించిరి. ముఖ్యపాత్రధారులు, చిల్లర పాత్రధారులు ఎల్లరు తమ విస్మయమును జయప్రదముగ తెరవేర్చినందుననే నాటకముజయప్రదముగా నుండెనని వ్రాయవలసివచ్చినది. వీరికింకను కీర్తి మోచ్చవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయ

వర్క్సింగుకమిటీ తీర్మానములు

శ్రీనివాసఅయ్యంగారి హెచ్చరిక

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గురించి, శ్రీమత్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారి దినమున మాప్రతినిధిలో సంభాషించుచు వర్క్సింగు కమిటీవారిచేత కలకత్తానుండి గావించిన తీర్మానములను ఉత్తర హిందూదేశమున హిందూ మహమ్మదీయ వివాదములు చాలవర కంతరించ గలవను దృఢ నిశ్చయమును చెలిపిరి. తెంగాలు కర్మరాజ్యపక్ష వివాదములు తొలగి ఇటీవల నేనున్న, గోస్వామిగార్లు వికల్ప గావించు కొనుట వలన వంగదేశమందు కాంగ్రెసు పక్షమున నిస్సంశయముగ విజయము గలుగనిగూడ శ్రీనివాస అయ్యంగారు నుడిపిరి.

కలకత్తా కార్పొరేషను నందు హిందూ సభ్యులకును, మహమ్మదీయ సభ్యులకును విభేదములు గలిగినంత మాత్రమున వంగదేశమందంతటను హిందువులను మహమ్మదీయులను ఒకరితో నొకరు కల పొంచు కొను చుండి రని యెంచరాదు. ఏదోకొలది ప్రదేశములందు దప్ప పరిస్థితులు సాధారణితికి వచ్చెను. మాలనా అబ్దుల్ కలాము అజదుగావు, మరికొందరు మహమ్మదీయ మిత్రులును, ఇరుసంఘములవారికిని సంపూర్ణ సామరస్యమును గలిగించుటకు తమ శక్తిసంత సుపయోగించి ప్రయత్నించుచు, కాంగ్రెసును బలపరుచుచున్నారు. వర్. అబ్దుల్ రహీము మొదలగు పెంకిపట్టు పట్టువారు ప్రతి మాలముగనున్నమాట నిజమే. కాని వర్క్సింగు కమిటీవారు గావించిన మూడు తీర్మానముల వలన ఈ సమస్య కొంతవరకు పరిష్కరింపబడెను. సరోజినీదేవిగారు రానిటీవల వంగదేశపు పల్లెటూళ్లలో ప్రచారమునర్పించు, ఢిల్లీ వికమత్సమాజేశ తీర్మానములను గురించి ప్రజలకు చెలికిరించుచు, హిందువులు మహమ్మదీయులనుగూడ ఆ తీర్మానములు చాల బాగుగనున్నవని అంగీకరించినందున నాతో జెప్పెను. వికమత్సమాజేశ తీర్మానములను మాలనా అబ్దుల్ కలాం అజదుగావే, కాంగ్రెసు తీర్మానములగు నుపపాదించి, ఆసిద్ధాంతములపైన అంతర్వర్తకతకొరకు ప్రచారము నర్పవలెనని ప్రతిపాదించెను. ఆ తీర్మానములను ప్రజలకు బాగుగ వివరించి చెప్పినయెడల ప్రస్తుతమున్న పరస్పర అనుమానములును, వివాదములును తొలగిపోవునని సరోజినీదేవి మాలనా అబ్దుల్ కలాం అజదుగావు దృఢముగ విశ్వసించుచున్నారు. ఇటీవల జరిగిన అల్లరులవలన తెంగాలునందలి హిందూ ప్రజలు ఈ వికమత్సమాజేశతీర్మానముల నంగీకరించి, కట్టుబడియుండుట కొప్పుకొనుచున్నారు. మహమ్మదీయులందుగూడ, వీరికింగీకరించువారి సంఖ్య దినదినము హెచ్చుచున్నది.

ప్రజలకెప్పటి విషయముల నప్పుడప్పుడు చెబుపుటకుగాను, ఒక ముఖ్యముగ ప్రచురణ సంఘమును నియమింపవలెననిగూడ ఒక తీర్మానము గావించబడినది. పండిత నైహూ సరోజినీదేవి మాలనా అబ్దుల్ కలాం అజదుగా ర్లందు సభ్యులు, జాతీయభావాభివృద్ధి కాలంకములగవ్యాపించుచున్న కులాభిమానము వర్ధాభిమానముల ప్రజలలో తొలగించుట కీసంఘము చాలవరకు తోడ్పడుగలదు. వార్తాపత్రికలుగూడ ఈ కార్యమున చాలవరకు తోడ్పడవలసియున్నది.

వేర్వేరు మతములవారి మధ్యగల పరస్పరానుమానములను చాలవరకు తొలగించుటకు వర్క్సింగు కమిటీవారు మరియొక తీర్మానమును గావించియుండిరి. ఏకాసన సభయందైనను అంతర్వర్ధ విషయములకు సంబంధించిన చట్టముగాని తీర్మానముగాని నవరణగానిచక్క వచ్చినపుడు, అద్దానివలనలాభనష్టములనొందు సంఘమునకు అట్టి తీర్మానమును చర్చకు రానియ్యకుండ జేయు నధికార మొసగబడినది. అట్టి సంఘ ప్రతినిధులలో 8 మందినిండి ఆక్షేపించినయెడ నా విషయము చర్చకు రావలెదని ఈ తీర్మానమున గలదు. ఈ నిబంధన ప్రస్తుత ముఖములో నున్న కాంగ్రెసు నిబంధనలో నున్నదే. ఈ తీర్మానముచే నిదికాసన సభలకుగూడ వర్తింపజేయబడినది. కాంగ్రెసు పక్షము వారైన కాకపోయిననుగూడ కాసనసభ్యు లందరును గలసి ఈ విషయమును నిర్ణయించెదరు. ఇందువలన చాలమంది ఇతరులుగూడనికమిద కాంగ్రెసులో ప్రవేశించుటకు ప్రోత్సహకరముగ నుండును. ఇందువలన వేర్వేరు మతములవారికి సంబంధించిన వివాదములు చాలవరకు తొలగిపోవును.

ఈ తీర్మానము గావించబడిన నేడునాటి దినము ప్రజలందరితో సంకృప్తులై, హిందూసభవారును మహమ్మదీయులు ప్రత్యేకముగ సభ్యులగు నిలుపు ప్రయత్నములనువరమింపవలసిగిరి. కాంగ్రెసు పక్షేతర సభ్యులీ సూచన నెంతవర కమలుబరిచెదలో చూడవలసియున్నది.

వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసుపక్షము
వంగరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు పక్షాధిగతులు గురించి

అయ్యంగారు జబాబు చెప్పెను వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకుల యిందిపు డెట్టి యంతకలహములును లేవని నుడిపిరి. వెనుకటి వివాదముల గాఢలలోనికి వెళ్లుట అవసరము. వంగరాష్ట్ర కాంగ్రెసునాయకు లిటీవల గాంధీమహాశయిని రాజీనామా పూర్వము మైసూరు వెనది గాని అశుభులబొంత గాదని చూపుచు నేను స్పష్టముగచెబుపగలను. రాజోపు ఎన్నికలలోకాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికసంఖ్యాక స్థానములను వశపరచుకొనగలరని దృఢముగ నమ్ముచున్నారు. మహమ్మదీయ స్థానియులలో గూడ అధికభాగమునుకాంగ్రెసు అభ్యర్థులే వశపరచుకొన గలరని నేనును ప్రకారు నమ్ముచున్నాను.

కలకత్తా కార్పొరేషను నందలి హిందూ మహమ్మదీయ వివాదమున. పరిష్కరించుటకు సభ్యులు గాకపోయినచే యనిమాత్రమే నేను నివారించుచున్నాను కాని అచిరకాలము లోనే వారిలో గూడ సమాధానము గురుదను విత్పాదము గలదు.

వికల్ప, ప్రజలకర్తవ్యము

ఆంధ్రదేశమును తమిళనాడును వంగరాష్ట్ర నివర్తనమును గవనించి విభేదములుకల్పించుటకు ప్రతిపక్షు లెంత ప్రయత్నించినను జన్మి హుత్తును వారు చలదీప్యముల బురిగొల్పుచు ఎంతప్రచారమునర్పించునొంగక, కాంగ్రెసుపక్షమువారు దృఢముగ వైకమత్సముతో నిలువవలెను. నువరానుకాష్ట్య మింతవరకును చాలబాగుగ నిర్వహించుచున్నది. కాని, చిరకాలముగ మన రాష్ట్రమున నెలకొనియున్న వికల్ప అపవృత్తి డిండికచరింప జేయబడుచున్నట్లు దోచుచున్నది. మన మిప్పుడు క్షుత్తిధ్వంసుల నన్నిటిని వదలి నేమి మనశ్చల నన్నిటిని కేంద్రీకరించి ప్రభుత్వసంస్థలను జిల్లాభోగ్యులను అండగావించుకొని నిలవిరుగు అగ్రస్థుల విముఖముగ శక్తులతో పోరాడవలసి యున్నది. తి.యొద్ది మము నాశీర్వదించవలెనని, పానగలురాజాగారే భారత ప్రభుత్వము వారిపుడు గోరబడినట్లు. ఈ విషయమున భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కేమియు చెబువలెదు. కాని, పానగలు రాజాగారు ట్రోరియాహోలలో నొసగిన ఆర్థుత్వమున నుపన్యాసమును చదివినయెడల నీవిషయ మందరికిని చెలియును.

రాజోపు ఎన్నికలు: ఓటరులకు విన్నపము

8-11-1926 తేదీని రానున్న రాష్ట్రకాసనసభ, అసెంబ్లీ ఎన్నికలకు కాంగ్రెసుపక్షమున అభ్యర్థులను నిలబెట్టుచున్నాను. తమ గ్రామములో పాత లిస్టు ప్రకారం వోటర్లు యున్నారు. 18 వ తేదీని కొత్త లిస్టు ప్రచురింపబడెను. తి.గ్రామగృహమున వాటిని సరిజూచి తేలికేర్చుక, సమీక్షించు. ఆగ్రహము లేనట్లేగా చరఖానులు రాజమండ్రి కుటుంబకర్తలుగారికి వంతులయ్యును. కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విషయమునకు కమిటీచే బేకాభిమానులు తప్పక చేయూత నొసగెదరని తెలుపుచున్నాను. కావున తమ వోటును ఇతరులకు వాగ్దానము చేయకపోవుటయే గాక తమ గ్రామమునందును, మిత్రబృందమునందును ప్రచారముచేయగోరుచున్నాను. ఇప్పటినుండియు శ్రమయిన కృషి ఫలపగోరెదను. ఇంతటినుండి కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రయత్నించు కరపత్రములు మొదలగువాటిని తమ చిరునామాకు పంపుచున్నాను. కావున వాటిని అందజేయ అంపజేయుచు సంగతులను అందజేయ తెలియజెప్ప గోరుచున్నాను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులును, ప్రచారకులును కొలదికాలములో తమ దృష్టమునకన్నులు చూచునారు. దేశయవశాభ 40 సంవత్సరముల జీవితమున నేటికి ఆధికారకర్త అభ్యర్థులను నిలుపుచున్నది. ఎన్నికల విషయములోనే మహాపరాగంశము నిలచియుండునని గనుచి. పగోరుచున్నాను.

అ. పాపులం } కళా మేధావురావు,
2-7-26 } తూర్పు గోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు పక్షము
కార్యదర్శి

సేవాసదనసంఘము

18 వ వార్షికోత్సవము

బొంబాయి, జూలై 11:-- నేను సేవాసదనసంఘము యొక్క 18 వ వార్షికోత్సవము లేడి జహంగీరుగారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగునపుడు చాలమంది శ్రీమంతులు, ఈ సంఘము యొక్క వేర్వేరు కార్యాలలో 20 కుల యువములను, ముగ్ధులను 400 మంది విద్యార్థినులను విజ్ఞప్త పోయిరి అయ్యిరి. అయ్యిరి అభ్యుదయస్థానములో లాభమును పొందినవారి తండ్రిగారు హిందూశ్రీమత్సంస్థానికిని నిరాశకు నచ్చి పారదర్శకుల పాత్ర నీకులని చెప్పిరి. అనాలకు శరణాలయమును కర్మింపున నిని త్రమై కనీసము 50000 రూపాయలైన వరమున కేసులును గ్రామము లనికి 30 ఆపె హిందూశ్రీమత్సంస్థానమును పంపెను. (ఆ. పం.)

శ్రీనివాసయ్యంగారు - ఉద్యోగస్వీకారము

సత్యాగ్రహ పత్రికాసంపాదకులకు, సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని మధ్య జరిగిన సంభాషణ

నరసింహరాజుగారి రాజీనామా

ప్రశ్న

శ్రీనివాసయ్యంగారికి, తమిళనాడు ప్రాంతీకీర్తి మధ్య తాము కాన్ఫిడెన్స్ వచ్చిపోయినట్లు ప్రార్థనము ఉద్యోగస్వీకార విషయమై ఆలోచనలు జరిగినవారి జరిగినవో అచర్చలకై యెప్పుడెప్పుడు సమావేశములు జరిగినవో శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజమావేళలలో నేనువిడిచి వచ్చి విధులనుగ నెలవిచ్చిదరా?

సమాధానము

మహాత్మా గాంధీ, 3, 4 వ తేదీలలో నాకు సమావేశము జరిగినది. కాంగ్రెసులో యెందువక్షులు అందరియును, ప్రస్తుతమున్న ఉద్యోగనిరాకరణపక్షముతోపాటు స్వీకారపక్షము కూడఉండవలయును. నేను ఉద్యోగస్వీకారమున కనుమోదించినాను. శివబ్రాహ్మణులు ఉద్యోగము స్వీకరించను" అని శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆ సమావేశములో చెప్పిరి. మార్చి 18వ తేదీన వరిల సమావేశమైతిని.

ధిల్లీ లో భాగ్య కాంగ్రెసు సంఘమునుండి తిరిగివచ్చుచు, బొంబాయి సమావేశములలో తాము మాట్లాడినవియు, "అన్ని ఆశీసులును కావలెనని బొంబాయి సమావేశకారవాదులు కోరుచున్నారు. కొన్నిమంత్రిపదవులు మాత్రమే పుచ్చుకొనదలచుచో ఒప్పుకొని యుండెడి వాడను అని అయ్యంగారు చెప్పిరి. ఆ విషయము నందునే యొరెడల ఏయేరాజకీయ (పార్లమెంటు) సభ మదరాసు కాసనభల) నిలబడవలెననుదర్శన వచ్చినది. "ఈ యెన్నికలైన పిమ్మట (కొన్నింటిరము) మూడు సంవత్సరములలోగా, ఉద్యోగ స్వీకారము వచ్చును గనుక, అనుభవము గలవారు మదరాసు శాసనసభకునిలవబడవలెను" అనిచెప్పిరి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో నేనువలెయును అసహాయవాదులనుండి నుండుటచే, అసహాయవాద నాయకులనుండి మదరాసు కాసనభల నుండుటచేనని, నాకూడవలసి. రాజగోపాలాచార్యులు గారిని నిలువదెట్టినవని అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి. వివిధపక్షములను ఒకటైయున్న ఉద్యోగ స్వీకారపక్షమును బాటియాదర్శనముతో కట్టబాటు చేయుచుండుననియు అయ్యంగారు చెప్పిరి.

సమర్థత అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము జరిగినవారునాడు అనగా మే 5 వ తేదీ ఉదయం 4 వ తేదీ రాత్రి ఉద్యోగములు స్వీకరించరాదని తామెసరిగ ఉపన్యాస మొందుచున్నప్పుడు ప్రశ్నించిరి. "మిత్రులవ్యాసము యున్నట్లెడ నేనువలెయును యిదివరకు మీరు చెప్పిన దానికి భిన్నముగ నున్నందున ఆశ్చర్యము కలగించును" అని చెప్పిరి. ఆయనవ్యాసముపై నాప్రత్యేక ప్రాయశ్చయముని ప్రశ్నించెను. మీ ఉపన్యాసము వినిపిమ్మట గిరిగన పరిస్థితులనుబట్టి మే మేవనుచును చేసనదియు మాపక్షమువారికి కలుగుకొనిగాని చెప్పముంటిని; అందుపై "స్వీకారమునందుంచుడు. అశాస్త్రములో విషయములను నిర్మితిచేయుచేసెదను. (Put me in power, I will set right matters at Assam.) అని అయ్యంగారిని. యీ సంభాషణయంతయు తమయెదుటనే జరిగినది ఇందులో మీరెయో అశభోవుటచే నన్ను మారముగ తీసికొనివాయి మాట్లాడెను.

"నానిమిదిమాత్రమే సమర్థులగు అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘములో చెప్పుకొనినవి వేలకొని ప్రతినిధులకల కాంగ్రెసులో మీరెట్లు చేయుగలరు? మరెటు యెన్నికలకు ప్రార్థనము ఉద్యోగస్వీకారమున కనుమోదించునట్లు చెల్లించకపోయినచో యెన్నికల లెరువాత ఉద్యోగములను స్వీకరించుట భర్తయుగావనియు ప్రభుత్వముగారు సూచముగ సమాకావించుటకే సమానుమోయుట లోపింపవచ్చుననియు అందుచే కాంగ్రెసు మెహరిట్టికొని కాన్ఫిడెన్స్ నుండజాల"దనియు నేను చెప్పితిని.

"ధిల్లీ అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునుండి కార్యక్రమ తీర్మానములో, (2) యవభాగములోని 4వ తీర్మానమున అశాస్త్రములో 2928 వ డిసెంబరులో జరుగు కాంగ్రెసుకు కార్యక్రమమును మార్పుటకు అధికారమును కలిగించి యొన్నాము; అట్లు కలిగించుటగ ధ్యేయము అశాస్త్రముగా ఉద్యోగస్వీకారమునకును అనుమోదించుటకే సమానుమోయుటకే, అశాస్త్రము ప్రమాదముగా కాంగ్రెసు మున్నగు యెదుటకుని యొన్నది. నానిబట్టి కాంగ్రెసు ఉద్యోగస్వీకార కార్యక్రమము నిరూపించుచున్నాను, అని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి.

ఎన్నికవార్లకు ఉద్యోగస్వీకారము చేయుచు చెప్పుచు నారి అనువలెననిదే మూడు సంవత్సరములలోగా కాంగ్రెసు అంగీకరించినను ఉద్యోగములు స్వీకరించుట భర్తయుగావని నేనుచెప్పగా కాంగ్రెసు తీర్మానప్రకారము చేయుదుమని ప్రమాణత్రయముతో చెప్పుచుంటిమిగాన ఉద్యోగములు స్వీకరించనచ్చునని అయ్యంగారు చెప్పెను.

యీపైగొలదిపాఠములనుబట్టి మాత్రమే యోచించినను శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకార కార్యవిధానమునకు అనుమోదనకు నుండినట్లుచూచు నేను చెప్పనక్కరలేదు.

(సంతకము) సి. వి. యస్. నరసింహరాజు (సత్యాగ్రహి)

వై సంభాషణలోని తప్పులు

మాపత్రికాప్రతినిధి నిన్నటిసాయంత్రము సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారిని దర్శించి సంభాషించగా, వారి క్రిందివిషయముల దెలిపిరి.

సత్యాగ్రహ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన సంభాషణలో నీక్రింది సవరణలను కావించవలెను.

(1) బొంబాయి రెస్పాన్సీవు సమావేశకారవాదులతో మార్చి 18 తేదీననో లేక 19 తేదీననో జరిగిన సంభాషణనుగూర్చి నేను చెప్పిన విషయములలో పొరబాటు గలదు.

మంత్రిపదవులను మాత్రమే పుచ్చుకొనదలచుచో బొంబాయి రెస్పాన్సీవువాదులతో పాటు శ్రీనివాసయ్యంగారు ఒప్పుకొని యుండెడివారని అందుగలదు. అదితప్పు. ఇట్లునిమాత్రమే ఆయన చెప్పెను. "బొంబాయి రెస్పాన్సీవు సమావేశకారవాదులు, మంత్రిపదవులను అంగీకరించు విషయ మొక్కదానినిగించి మాత్రమే చర్చించదలచుచో, రాయబారము లింకను సాగుటకు ఏలుగడెడిది. అతర ఉద్యోగ పదవులను కూడ స్వీకరించుటకు వారు కోరినట్లుల శ్రీనివాస అయ్యంగారు చెప్పిరి."

మరియొక సవరణ యేమనగా. ఎన్నికలైన పిమ్మట కొన్నింటి రము మూడు సంవత్సరములలోగా ఉద్యోగములను అంగీకరింపవలసి యుండును గాన శాసనసభలకు మంచి అనుభవము గలవారు నిలువవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పినట్లుల నేటుమొట్టులో గలదు. ఈ నేటుమొట్టు అంతానరిగాదు. నాజాపక మేమనగా, ఏకారణముచేత నైనను ఉద్యోగముల నంగీకరింపగూడదను నిషేధమును కాంగ్రెసు తొలగింపవలసి వచ్చునేమో అట్టియెడల కొన్నింటికు నిలుచువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగల సంపూర్ణానుభవజ్ఞులుగ నుండవలయునని శ్రీనివాసయ్యంగారు జెప్పియుదురు.

కాంగ్రెసు సభ ఉద్యోగస్వీకారమును నిషేధించునంతవరకు పక్షమును నడుపువారు ఈ మార్గము నంగీకరించువారుగ నుండుట యవసరముని నేను శ్రీనివాసయ్యంగారిలో బలికితిని. నేను మాత్రము భిన్నాభిప్రాయుడనని జెప్పితిని.

సమర్థులలో జరిగిన సంభాషణల విషయమున, నాకును, సంయుక్తాతీయవాదులకును, శ్రీనివాసయ్యంగారికిని మధ్య ఎట్టి వాదానముగాని,

ఒడంబడికగాని, అంగీకారముగాని అంతకుపూర్వము జరిగెననుట తప్పు. వారి సంగతులుగాంచి సంయుక్త జాతీయవాదులు ఆశ్చర్యము జెందెదరనియు ఇంతకుపూర్వము జరిగిన సంభాషణబట్టి ఏర్పడిన యభిప్రాయమున కిది ప్రతికూలముగ నున్నదనియు మాత్రమే నేను చెప్పితిని.

మొదటి సంభాషణ మార్చి 3 తేదీననో లేక 4 వ తేదీననో జరిగెననుట తప్పు. ఫిబ్రవరి నెలలో నెప్పడో యీసంభాషణ జరిగియుండవలెను.

యస్. సత్యమూర్తిగారి అభిప్రాయము

శ్రీయుత యస్. సత్యమూర్తిగారు తిరుచినాపల్లినుండి, రామనాధుల్లాలుండు యెన్నికలప్రచారముజేసి చెన్నపురికి వచ్చిన పిదప శనివారమునాడు 'హిందూప్రతినిధి' వారితో సంభాషించగా నిలువజెప్పిరి.

ఉద్యోగస్వీకరణవివాదము 'సత్యాగ్రహి' సంపాదకులతో సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారు గావించిన సంభాషణనుగూర్చి సత్యమూర్తిగారి నిలువజెప్పిరి.

స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు యెంత అణగారినా ఉద్యోగస్వీకరణమును గూర్చిన అభ్యుత్సాహము అంతరింపకున్నది. హిందూప్రతినిధిలో శుక్రవారమునాడు అయ్యంగారి అభిప్రాయములు ఆపత్రికాప్రతినిధిలో దెప్పినవి చూచితిని. మార్చి 18, 19 తేదీలందు సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారికిని సంభాషణ జరిగినప్పుడు నేనచటనే యుండి ఆచర్చలందు పాల్గొనినూడ నుంటిని. ఆ సంభాషణ సమయమున జరిగిన సంగతులనుగూర్చి శ్రీనివాసయ్యంగారు జెప్పినయంతయునే నేనునుబలపరచుచున్నాను. శ్రీనివాసయ్యంగారు నరసింహరాజుగారితో మాట్లాడుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలెనని తన విధానమును మార్చుకొను నెడల తాను కాసనభయం దుండజాలనని చెప్పిన ముక్కను మీ పాతకులు ముక్కుకుగ గమనింపగోరెదరు. ఇది నామతాగా జ్ఞాపకముగలదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉద్యోగస్వీకరణమునకభిముఖులగునూరను విషయమును ఖండించుట కింతకన్న నెక్కువ యేమియు నక్కరలేదు. శ్రీనివాసయ్యంగారు అనేకనూనలను సలహాను చెప్పి చర్చించిన సంభాషణలలో పాల్గొనటవలన ఆయనకుగూడ ఉద్యోగస్వీకరణ విషయని తలచిరేమో యని అయ్యంగారు దెల్పినవిషయమును నేనును ఆమోదించెదను. రాజకీయజేత్రులను నాయకులను మాటలసందర్భమున చర్చించుచును వాచుచుండును అనేకవిషయముల జెప్పుచుండురు. వానినిబట్టి వారి నిశ్చయములను నిర్ణయింపవలసివచ్చెనే? అట్లు కూడదు. వారు యేదైన ఒక కార్యవిధానమును బహిరంగముగ చాటినపుడు దానికి బద్ధుల జేయగోరవలసియుండును. ప్రస్తుత విషయమున శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రైవేటుగా మాట్లాడునపుడు గాని, మరెప్పుడు గాని ఉద్యోగస్వీకరణమున కిష్టమున్నట్లును, కాంగ్రెసు నందుల కియ్యకొనజేయునట్లును జెప్పియుండలేదని విస్మయముగ జెప్పగలను అట్లు చెప్పకపోగా యీవిషయము ఆశాం కాంగ్రెసులో వచ్చునెడల అందులకు ప్రతికూలముగ పోటు జేసెనని గూడ న్నవ్వుముగ జెప్పెను.

ఈయనంతయును ప్రతియుదంతములను అటుండనిండు. సి. వి. యస్. నరసింహరాజుగారికిని వారితో బాటు భావించు నితిలభును నేనొకటి జెప్పగోరెదను. వారు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షై సంతకముజేసి అందుల కంగీకారమును చెప్పి కాంగ్రెసుకొత్తమైనట్లుల ప్రభుత్వమువారు జాతీయవాంఛితము నీడెర్చువరకును కాంగ్రెసుసభ్యులు ఉద్యోగముల వేసినిగాని మంత్రిత్వముగాని ఒప్పుకొనుటలేదని స్పష్టముగ నంగీకరించిరి. నరసింహరాజుగారు వారిమిత్రులును అప్పుడా ప్రతిపక్షై సంతకముల జేసినపుడు శ్రీనివాసయ్యంగారేమో ఆశాం కాంగ్రెసులో జేసెదరను నమ్మకముమీద నట్లు జేసిరా? శ్రీనివాసయ్యంగారుగాని మరేకాంగ్రెసు నాయకుడైనగాని ఆశాం కాంగ్రెసును ఉద్యోగ స్వీకరణమున కంగీకరించునట్లుల జేసెనని వాదానము జేయగలరా, చేసినను ఎవరైననమ్ముగలరా? వారి

కట్టి నమ్మకము గల్గి వాగ్దానము జేయునెడల బహిరంగముగ నైన ను రహస్యముగ నైనను తమ నెమ్మకొనిన కమిటికి జెప్పవలెను. వారి నెమ్మకొనినపిదప దానిని బహిరంగముగ ప్రచురించి ప్రజలకు వాదెట్టి మనస్సుతోనుండి ఈ ప్రతిపదిపై సంతకములు జేసికొని దెలియజేయవలెను.

చెన్నపురి రెస్పాన్సివిటీలు

శ్రీనివాసయ్యంగారు తమసంభాషణయందు వివరవాక్యములలో జహా గూఢముగ నిటులు జెప్పిరి. ఆప్పుడు దేశములో రెస్పాన్సివిటీపత్రము నిర్మింపడు నాశలేయమైను. ఇప్పటికైనను అట్టిమన్న దేమా నాకు దెలియదు. ఒకవేళ యెన్నప్పటికిని, ఇప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రతిపత్తికొనిన సభ్యులుకొందరు యెదురుదిరిగి రెస్పాన్సివిటీలలో తేరగోరకను మంచిదే సంతోషమే. అయితే వారలకు జేయునెడల ఉద్యోగముల స్వీకరించుటకు మాత్రములు జేయుచున్నారని నేను యీ రాష్ట్రములోని ప్రజలకును వోల్టర్లకును జ్ఞాపకముజేయగోరెదను. వారిలో కొందరొకసారి జప్తి సుపక్షమున జేరియుండినవారు గలరు. కొంతకాలము తమ కుద్యోగములు దొరకలేదని ఆకాభంగము గాంచిరి. ఆప్పుడు వారు ప్రతిపక్షులుగనుండి పెల్లింగుడనుప్రభువుగాని, గోషెను ప్రభువుగాని మంత్రివర్గము నేర్పరుచునని కొందరులు జేయజెట్టి ప్రయత్నముల జేసిరి. అప్పుడును అపజయము గాంచి స్వరాజ్యపత్రమునను దూరులుగనుండి తమని పార్లమెంటులో ప్రతిపక్షవర్గముని యా, స్వరాజ్యపత్రము వారు ప్రతిపక్షవాదులనియు అధికారులకు నచ్చజెప్ప దొడగిరి. అంతట స్వరాజ్యపత్ర నిర్వచనము వచ్చెను. ఈ రాష్ట్రమునందు వచ్చేయొక్క కలలో స్వరాజ్యపత్రము జప్తి సుపక్షము రెండుమాత్రముందునని వారు కనుగొనిరి. వారు స్వరాజ్యపత్రమునందు జేరినపుడు తా మధికసంఖ్యాకులుగ వచ్చునెడల యేదోవిధముగ కాంగ్రెసు విధానమును ఉద్యోగ స్వీకరణము సంగీకరించునటులు మార్పు జేయవచ్చునని ఆశపడిరిని యిప్పుడుచున్నారు. సబర్బరీ ఒడంబడిక, తరువాత జరిగిన సందర్భములుజూడ కాంగ్రెసు సభ్యులు స్వరాజ్య సందర్భమును నకుమ కంకణము గట్టిరిగాని, ఉద్యోగముల జేపట్టుదారిలో తేరిన వారికి స్పష్టముగ దెలియుటతో వారు మరల మార్పుకొని రెస్పాన్సివిటీపత్రమున జేర జూచుచున్నారు. అట్టివారు సభ్యులుగనన్న యేపక్షమైనను యేమి జేయగలరనో యేమిచేయనో పాతకమహాశయాలే నిర్ణయించుకొందురు గాక!

* * *

ఫార్వర్డు పత్రికాభిప్రాయము

ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలెనని యిష్టమున్న వారు జేయు అధ్యర్థకార్యములనుగూర్చి వ్రాయుచు ఫార్వర్డుపత్రిక శ్రీనివాసయ్యంగారి వివాదమునుగూర్చి యిట్లు వ్రాసెను:—

“అఖిలభారత స్వరాజ్యపత్ర నాయకుడగు పనిజేయుచున్న శ్రీనివాసయ్యంగారు ఘోషించిన యేదో మాట్లాడుచు గూహితీ కాంగ్రెసులో రెస్పాన్సివిటీ పత్రముల పని సులభము జేసెదనని చెప్పి యుండలేదా యని వారు మహాగంభీరముగ నడిగెదరు. ఇందులో మరియొకతమాషాగలదు. హిందూమతములో నెంత నమ్మకముగలదో రెస్పాన్సివిటీపత్రము నందుగూడ అంతటి నమ్మకముగల పండితులు ముందుకువచ్చి ఈ కథ నిజమేనని చెప్పి కావలసిన యింకను అనేక కథలనుగూర్చి చెప్పెదమందురు. అబద్ధమునది ఒకసారి బహుదోషదీనినయెడల అది చెప్పుచెరిగిపోయి చివరకు ఆ శ్రీనివాసయ్యంగారి చేతులలోనే స్వయముగ చావుచెబ్బి దినును.

కాని మనమిత్రులకు ధైర్యసాహసములు మెండు. వారి కుండు సత్కృత్యము మరొక మంచిపనికి వినియోగించిన బాగుండును. అట్లుగాక యేదోఒక అబద్ధమును బట్టుకొని ఒకదాని వెంట నింకొకటిజేర్చి పనిజేసెదరు. ఇటుల సాహసించి పనిజేయు మిత్రులకు ఈసారి అదృష్టము పండుగాకయని మేముకోరెదము. ఇప్పుడుమాత్రము యెన్నుకొనబడిన సిద్ధప ఉద్యోగముల సంగీకరించుమాట నాలోచింపవచ్చుననియు, లెంగాలువోట్ల గింజ నుండి పొట్టుచు జేరుజేరుగల కేక్కిగలిగియున్నారనియు చెలుసుకొనెదరా?

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

కాంగ్రెసుపత్రమునుండి రాజీనామా

సి. వి. నరసింహారాజుగారు పత్రికల కీర్తింది ప్రకటనము బంపిరి:—

అయ్యా, నేను సత్యాగ్రహసంపాదకులతో గావించిన సంభాషణముగూర్చి హిందూ 9, 10 తేదీలందు ప్రచురించిన యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు పత్రికామార్గరల యుద్ధతములజూడ నా కాశ్చర్యము గల్గెను.

సత్యమార్గిగారి యుద్ధతము జూడ నా సంభాషణానిజే దికమును జనువనట్లును అయ్యంగారిని బలపరుపవలయునను నాందోళనయు ప్పట్టముగ గాన్పించుచున్నవి. ప్రస్తుతాంశమునకు సందర్భములేవివయము లనేకములందు చర్చింపబడినవి. కాబట్టి దానిని నేనుగాని ప్రజలుగాని ఏమయు లెక్కింప నక్కరలేదు.

అయ్యంగారు అదివరకు జరిగిన సంభాషణలనుగూర్చి చెప్పిరి. ఈవిషయము నవారికి నేనొకటి జ్ఞాపకము జేయవలసియున్నది. మహాజనసభ హాలులో 1925 డిసెంబరుకు పూర్వము జరిగిన పార్టీసభ యందు ఉభయములను ఆగ్రహ పూరితులమైన పిరప వాసు నమ్మమరల క్రిందటి ఫిబ్రవరిలో మాట్లాడిననదిగ వ్రాయుగా నేనట్లు చెల్లవలసి వచ్చెను. ఉద్యోగ స్వీకరణమునకు గల ఆటంకమును దొలగించుటకు గూర్చి అయ్యంగారి యొక్కయు వారి మిత్రులయొక్కయు వైఖరిని వర్ణించుచు ముత్తయ్య మొదలగువారు నా కిప్పటికే ఒకటి రెండు లేఖలు వ్రాయించిరి. ప్రస్తుతము అయ్యంగారు రెంత కాదన్నప్పటికిని ఉద్యోగ స్వీకారమును గూర్చి ఆటంకము దొలగించుటపై అయ్యంగారి యొక్కయు వారి మిత్రుల యొక్కయు అభిప్రాయములు దెలియునటులు నేను విశాఖ పట్నము చేరగానే యీలేఖలను ప్రచురించెదను.

సబర్బరీసంభాషణలు

ఇకను సబర్బరీ సంభాషణల గూర్చి యొకటి చెప్పవలసియున్నది. అయ్యంగారు నాను అధికార మియ్యండి... అని చెప్పి నపుడు యిద్దరు ముగ్గురు ఆంగ్లము అందు సత్యాగ్రహి సంపాదకులను గోవిందాచారిగారు గూడ నుండిరి. ఇప్పుడు అయ్యంగారు ఆమాటలపై ఆనలే దనుచున్నారు. ఇది నాకు అత్యాశ్చర్యముగ నున్నది. ఈవివాదమునందు జేరిన మహాశయాల ఆధిక్యము ననుసరించి యీ విషయముల సత్యాసత్యములను ప్రజలు గ్రహించెదరుగాక. అయ్యంగారితో సంభాషణల జరిగిన ముత్తయ్యమొదలగువారును, టి. పి. రామలింగచెట్టి యారుగారును, ఉద్యోగ స్వీకరణముపై నిరోధమును తొలగించుటకు గూర్చి అయ్యంగారి వైఖరి నెట్లు గ్రహించిదియు చెలుపగలదు.

కాంగ్రెసుపార్టీ నుండి వేరగుట

కాంగ్రెసు పార్టీతో నా సంబంధమును తెంచుకొంటిని. అపార్టీ యందు నాతో పనిజేసి నాయెడ సద్భావగౌరవముల జూపినవారల కిందుమాలముగ నానందనముల చెల్పుచున్నాను.

(నం) సి. వి. యన్. నరసింహారాజు.

నరసింహారాజుగారి రాజీనామా: భావి పరిణామము

నరసింహారాజుగారి రాజీనామా సందర్భమున మాప్రతి నిధి వారిని ప్రశ్నింపగ వారికింది విషయములను తెలిపిరి.

తాము కాంగ్రెసుకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయుమనియు, ఎన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచుటకు తమకు ప్రస్తుత ముద్దేశములేదనియు, నిలచినయెడల భూస్వాముల తరపున సామ్రాజ్య కాపన సభకు అభ్యర్థిగ నిలతుననియు, సంయుక్త జాతీయవాదులు ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడి తమకు మద్రాసు కాపనసభకు అభ్యర్థిగ నిలువవలయునని కోరుచో తాము నిలువనప్పుననియు, నరసింహారాజుగారు బలికిరి.

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. మెల పోస్తేజి గాక 8 అణాలు. 2887

చిరునామా:—గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రైల్వే సూజూరు క్యాంపుకడ, కాకినాడ.

నరసింహారాజుగారి నట్లనడగునా?

సత్యమార్గి శ్రీనివాసయ్యంగార్ల యుద్ధతములకు ప్రత్యుత్తరము

అల్పప్రకృష్టియు కాంగ్రెసు సభ్యుధ్యక్షులగు శ్రీయుత లం. ప్రకాశం వంటివలెగారు ఉద్యమమును నుండి యిటుల తంతి బంపుచున్నారు:—

(క్రిందటి శనివారము హిందూలో ప్రకటింపబడిన సత్యమార్గిగారి అభిప్రాయముల జూడ నాకు చాల విచారమయ్యెను. కాంగ్రెసుమాండేటు సంగీకరించి కాంగ్రెసులో జేరి కాపన సభలనుండి వెడలి నడచిన పి. వి. యన్. నరసింహారాజుగారి మిత్రుల వారి మిత్రులమీదను అన్యాయదేశము లనేకమందుజేయబడినవి. వారేమా యెదురు దిరిగిని తెచ్చిన ధోరణియు విధమునచాలయేహ్యముగజన్మిది. నేనునరసింహారాజుగారిని మొదలు నండియు నెరుచును. కాపనసభ నిర్వచనమునాటినుండియు నేను వారితోను ఆంగ్ల కాపన సభ్యులతోను కలసి మెలసి యుంటిని. వారు కాంగ్రెసు మాండేటును అనుసరించుటలో అన్ని విచరముల సంగీకరించు విషయమున గూడ మనము కొందరికన్న నెక్కువగ వారు పట్టునలతో నుండిరి. వారి వ్యక్తిత్వ ప్రాయములు బోటిగ నుండక బోవచ్చును. కాంగ్రెసునిర్వచనములతో సంగీకరింపకపోయినను దాని మాండేటు నాచరణలో చెల్లుటకు మనము సర్వత్రము జేయవలెను. దానితో శ్రీమ. కా. శ్రీనివాసయ్యంగారు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము అసామ్యుదాబాదులో సమావేశమైనపుడు లి బరలు రెస్పాన్సివిటీ పత్రములవారినిగోరెను. నరసింహారాజుగారునువారి పక్షమును కాంగ్రెసు మాండేటు సంగీకరించి కాపనసభలనుండి వెడలిపోయి దేశముయొక్కయు కాంగ్రెసుయొక్కయు కృతజ్ఞతకు పాత్రులి. నరసింహారాజుగారి పార్టీ భక్తికినాటిలేదు. అయిన నాతో సంగతించి వ్యవసాయము కమిషనుయెటు న్జేటుమెంటు నిర్మకమిట్టి సభ్యుడుగనుండ ప్రభుత్వమువాదకోరగా తరస్కరించెను. యునైటెడు నేమవర్తిస్తు మిత్రులు మరియొకరు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష సంతకము జేసియుండుటచే ఆంగ్ల విశ్వవిద్యాలయము అడ్డెజిరీ కమిటీయందు సభ్యుడుగనుండ తరస్కరించెను. నరసింహారాజుగారు శ్రీనివాసయ్యంగారితో తన కన్న నెక్కువ పట్టునలతో ఉద్యోగముల సంగీకరింపవోరనివారు కాపనసభ యందు పార్టీ నాయకుడుగనుండవలెనని కోరుట ధోరణియును ప్రకటించుటలేదా?

సత్యమార్గిగారిమాటల నువసంహరించు కొన వలెను

అట్టివారలపై సత్యమార్గిగారు అన్యాయదేశముల జేయుట యొక్కముని దలంబివారు పార్టీలోనుండి పోయినపోవచ్చునని నాచించుట భయపాముగ నున్నది. ఇదివరకు నో ఛేంజర్లకు నున్న కొందరు మిత్రులు మార్పుగానెననుచున్నాము. కొందరు నో-ఛేంజర్లు కొందరు ఉద్యోగము సంగీకరింపవలెననుచున్నారు. బహిష్కారకార్యక్రమమునందొక అంశమైనను నిర్వర్తింపని కొందరు గట్టి కాంగ్రెసువాదులుగ నుండిరి. మనయిష్టమువచ్చినపుడెల్ల యితరులనుపార్టీనుండి పోవలెననూడదు. సత్యమార్గిగారు నరసింహారాజుగారి వారి మిత్రులను అన్నమాటలనుసంహరించుకొన్న బాగుండునని నానమ్మకము.

శ్రీనివాసయ్యంగారు స్పష్టముగ జెప్పరాదా?

శ్రీనివాసయ్యంగారు నరసింహారాజుగారి సందేశములను నిస్పృహియ ప్రయత్నించుచుండ గావించిన ప్రకటనమునకు నాకు విచారమగుచున్నది. మాటనట్టింపులమీదను ఆపార్టీయుల న్ననే దేశములకు దేశములకే యుద్ధము సంభవించుటకు గనుచున్నాము. మనజాతీయోద్యమమునకు గూడ రోజుకురోజు కష్టములు ప్రాప్తమగుచున్నవి. మనమిత్రులేమనముజెప్పు మాటల కపార్థములుగల్గించి ప్రతిరోజును పత్రికలందు చెప్పినదొకటుండగా మరియొకదానిని సాయంత్రమునదికే చెప్పి హెచ్చరింపటా ప్రకటించుటకు గనుచున్నాము. అందుచే మనము తొందరబడి బికిరికోకకు తెలుసుకొనకుండ పనిజేయరాదు.

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పులుల గల మా

కామ శాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. అగోగ్యము, విద్యార్థము, అభ్యుదయము వీటికి సంబంధించిన ఆగోగ్యప్రభులను గురించి తెలుపును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన, అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును.

ఆలోచనిగూహార్థుని 26, బ్రూక్స్, క్లూబ్ హౌస్.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయోపనంఘము

సర్కులరు నెం. 5

నిబంధనలు

మ ద కా సు, } గద్దె రంగయ్యనాయుడు,
8-7-1926. } ఆంధ్రరాష్ట్రకాంగ్రెసుకార్యదర్శి.

రంగూను, జూలై 10:— ఓడ ప్రమాదమువలన కలకత్తా
నిన్ను తేరిన ఆర్నోల్డ్ ఓడలో ఒక మనామృదీయుడు పనిచేయు
ను. శరీరమును సమృద్ధముగా పూడ్చిరి. (అ. ప్రె.)

[illegible]

(ఆకాశవాణి)

నరసాపురం

ఎక్స్‌జెన్‌సెన్స్‌రూగారి హత్య
(స్వకీయవిలేఖరి)

జూలై, 10:—మా సర్కిల్లో స్పెషల్ డ్యూటీమీద
యండిన రాఘవాచార్యులగారిని ఈడిగ కడింగాడు చంపెనని
పోలీసువారు తెచ్చిన కేసును మా సబ్‌మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు
స్వకోర్టుకు కమిట్ చేయగా యాకేసు మొన్న 5-వ తేదీని

ఏలూరు కేసును జడ్జిగారైన రాఘవయ్యంగారుచూచి యెదుట
కు విచారణ నిమిత్తము వచ్చినది. 8-వ తేదీని కేసు అంత్య
మైనది. ప్రాసిక్యూషను తరపున పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు
న్న ముద్దాయితరపున శామ్యూల్ ఎమ్. ఎల్. సి. గారున్న
కేసు వడిపిరి. ముద్దాయి ఉత్తరసాక్ష్యము తెచ్చుకొనలేదు.
తాను సేరస్థుడను కానినిమాత్రము చెప్పెనట. ఆర్యుమెంటు
లయినతరువాత ఎక్సెర్టు సలుగురున్న ముద్దాయి సేరస్థుడు
కాడని ఏకగ్రీవముగా వక్కాణించిరిని విన్నాను. తీర్పునిమిత్త

ము యీనెల 14-వ తేదీకి కేసు వాయిదావేయబడినట్లుకూడా
విన్నాను. ఎక్స్‌జెన్‌సెన్స్‌రూగారు రగు శ్రీహరినాయుడుగారు
ఏలూరువెళ్ళి డిహార్టుమెంటు తరపున విచారణను చూచియుండి
మొన్నటిదినము నరసాపురం తిరిగి చేరిరి.

కాంగ్రెసుతరపున రెండవ అభ్యర్థి
ఈజిల్లాకు కాంగ్రెసుతరపున రెండవ అభ్యర్థిగా శ్రీ
మోతే నారాయణరావు జమీందారు గారిని కాంగ్రెసువారు
నిలువబెట్టుచున్నట్లు విచుచున్నాను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల కే వోటు జేయుదు

ఆంధ్రరాష్ట్రము

వోటరులకు మోచురిక

రానున్న నవంబరు మాసము దేశముయొక్క భావిస్థితిని నిర్ణయింప నున్నది. పరాధీనదేశముందు ప్రజాపక్షము ప్రభుత్వపక్షము తప్ప
వేరొండుకట్టికీ తావులేదు. సంస్థల కెల్లను తల్లియగు కాంగ్రెసు సంస్థ ముప్పదిమూడు కోట్ల భారతీయులపక్షమున చేజాచి మీతోడ్పట్టు
నాశించుచున్నది. తల్లిపిలుపు నాలించి జననియాజ్ఞ నొడల దాల్చి స్వీయధర్మమును నిర్వర్తించుకొను వారలే స్వరాజ్యమును సాధింపగలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంస్థచే నియమింపబడిన ప్రజాప్రతినిధులు ఆంధ్రనాయకవరు లీదగున బేర్కొనబడినవారికే మీ వోట్ల
నొసంగి కాంగ్రెసుపట్ల గల మీయనుపమానభక్తివిశ్వాసముల బ్రకటించి కృతకృత్యులు గండు!

భారత శాసనసభ

గంజాము; విశాఖపట్టణము:—

తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు:—

దత్తమండలములు; చిత్తూరు:—

గుంటూరు; నెల్లూరు:—

మదరాసు:—(మహమ్మదీయస్థానము):—

మదరాసునగరము (మహమ్మదీయతరస్థానము):—

శ్రీయుత వి. వి. జోగయ్యగారు.

... ఆంధ్రకేసరి టి. ప్రకాశం పంతులుగారు.

... సి. దొరసామి అయ్యంగారు.

... బి. పెరుమాళ్లనాయుడుగారు.

... సయ్యదు. మర్తూజాసాహెబు; ఉమాఅలీషా కవిగారలు.

... శ్రీయస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

రాష్ట్ర శాసనసభ

గంజాము:—

విశాఖపట్టణం (నగరం):—

... (జిల్లా):—

...

గోదావరి (నగరం):—

(జిల్లా):—

పశ్చిమగోదావరి:—

కృష్ణ:—

గుంటూరు:—

నెల్లూరు:—

కడప:—

ఆనంతపురం:—

కర్నూలు:—

బళ్లారి:—

చెన్నపురి:—

... శ్రీ వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు; శశిభూషణరథో మహాశయో; ఉన్నవ రామలింగం గారలు.

శ్రీయుత ప్రభుల లక్ష్మీనరసింహంగారు.

...

... పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు

... బులుసు సాంబమూర్తిగారు.

... బి. వెంకటరత్నంగారు.

... దండు నారాయణరాజుగారు.

... అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

... కె. సూరయ్యగారు.

... పిల్లలమర్రి ఆంజనేయులుగారు

... సి. రంగనాయకులు చౌదరిగారు.

... కె. జయరామరెడ్డిగారు.

... ఎ. యస్. కృష్ణరావుగారు,

... పిన్. య. గోవిందరెడ్డిగారు

... కె. కోటిరెడ్డిగారు

... ఎ. వరశురామారావుగారు.

... సి. నారాయణరెడ్డిగారు.

... బి. ఓబిరెడ్డిగారు.

... యస్. శంకరరెడ్డిగారు

... గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు

... పి. శివరావుగారు.

... సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారు

... వి. మాశిలామణి పిల్లెగారు

... పి. భక్తవత్సలునాయుడుగారు

... డాక్టరు. బి. యస్. మల్లయ్యగారు.

... (మహమ్మదీయస్థానము) అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు

లేడీ సబ్‌మినిస్ట్రంటుసర్జను

గవర్న మెంటువారు కాంస్సుచేసిన ప్రకారము మా
ఆసుపత్రికి లేడీడాక్టరును ఒకరిని పంపియున్నారని డెల్టు
టకు సంతరించుచున్నాను. ఈమె ఇచ్చటకు రాకపూర్వము
లేడీ విస్లింగుడెక్ ఆసుపత్రిలో పనిజేయుచుండెనట.

క్రిందటి నెల 28-వ తేదీ మొదలు నిన్నటివరకు ఏక
ట్రాక్‌ని వర్షములు కురియుచునేయున్నవి. జ్వరములు మెండు
గా యావట్లు కనబడుచున్నది.

జ్ఞానప్రకాశిని గ్రంథమాల

ఈ యువ్యము తరపున యీమధ్య “అయేమె” అను
నాటకమున్న ఒకటి చెందు ననలునున్న ప్రచురింపబడెను.
అయేమెకథను దుర్దేశనందిని వనాబునందిని అను గ్రంథముల
నుండి గ్రహింపబడినది కాని యిది రోషనారకు ఇమిటేవను
నాటకమునలె చదివినవారికి స్పష్టమగును. ఈనాటకము పూర్తి
గా బ్రాజడీ-బహుళక బ్రాజడీలు ఆంధ్రనాటకలోకమున

కరుదై యుండవచ్చును. ఇంతకు మినహా యీనాటకమున క్రిం
డు ప్రాశస్త్యమును నేను గ్రహింపజాలకైతిని. ప్రజాసంతో
షమును బడయనలెనన్న సాత్తమేదైనను నీతిదాయకమై
యుండవలెను. తాడు బొంగరములేని కర్కలు ప్రజలకు రుచిం
చునని నే ననుకొనను. ఎల్లకాలములలోను ప్రజాశౌదము
బడెనన భారత భాగవత రామాయణాదులవంటి ఉద్బోధకుల
నుండి తీయబడిన కథ. తప్పక ప్రజాకర్షణను జేయుచు నచని
నా నిశ్చితార్థిప్రాయము.

అంతర్వైషమ్యములు:

తైమ్ము పత్రిక

"శ్రీశ్రీశ్రీ"

ఈవారమందిన లండను తైమ్ము పత్రికలో హిందూమహమ్మదీయ కలహముల గూర్చి వ్రాసిన వ్యాసము గమనించును. ఇట్టి కలహములే లండను తైమ్ము మున్నగు పత్రికలకు ఆహార మిడుచు, సంతృప్తి గలిగించును. నిరంకుశాధికారమును కొనసాగించుటకు సాకు చూపించును. బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు సయితము, బ్రిటీషు అధికారులు శాశ్వతముగ నేలుటకు హిందూమహమ్మదీయ కలహములను కారణముగ సూచించెను. హిందూదేశ పూర్వచరిత్రమే రెండుసంఘములకును సఖ్యమును పెంచుట కనుకూలముగ లేదట. రాజ్యాంగసంస్కరణములు మరింత ఎడబాటును గలిగించెనట. ఈసంగతిని కాంగ్రెసు పక్షమువారును, అధికారాభిమానులును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. సంస్కరణముల నొసగిన లాభ మేమి? భారతీయులకు కొన్ని ఉన్నతోద్యోగముల నిచ్చుటయు, బాధ్యతలేని కొన్ని గౌరవ పదవుల నిచ్చుటయే గద. అంతియగాని స్వపరిపాలనాబాధ్యత నావంతయు నొసగియుండలేదు. అందుచే వీనికొరకు ఇరుసంఘములవారును పోరాడుట తటస్థించుచున్నది. లిట్టను ప్రభువుగూడ యీ సంగతినే పెల్లడిజేసెను. ఉన్నతోద్యోగములతోబాటు, పరిపాలనాబాధ్యతను గూడ ప్రజల కొనగియున్నచో, నేటి దుస్థితి ప్రబలడిది గాదు. ఇంగ్లండు యిక నయినను వివేకము చూపి, ప్రజలకు స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్య మొనగుట, శ్రేయస్కరము. లేనియెడల సంస్కరణము లున్నను లేకున్న నొక్కటియే యగును. మితవాదులకు సయితము సంస్కరణముల పట్ల విశ్వాసము బాతుగ తొలగిపోవును.

తైమ్ముపత్రిక చమత్కారముగ ఏర్పాటును సూచించుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములందు ఎట్టిమార్పు జేయగూడదని మాత్రము, యీపత్రిక వాదించదు. హిందూదేశమంతయు సంపూర్ణాభివృద్ధి గాంచువరకు, ప్రస్తుతస్థితిని కదల్చగూడదను వాదము నామోదించదు. కాని ప్రయోజనమేమి? రాష్ట్రప్రభుత్వములకు ఎప్పటికిని రిజర్వుడు అధికారములుండవలయునని, యీపత్రిక వాదించుచున్నది. దీనియర్థమేమి? ద్వంద్వ ప్రభుత్వము శాశ్వతముగ నుండవలయుననియేగద! లా ఆర్డరు, కోశము మున్నగు ప్రధానశాఖలు అధికారవర్గ హస్తగతమైయుండ, రాయల్ కమిషను మున్నగు ఆర్థికములు ముగిసినవిమ్మట, మంత్రులకు బాయిలర్లు, అడవులు మున్నగు బనికిరాని శాఖలను కొన్నింటిని

ట్రాన్సుఫరు జేయవచ్చును. అంతియగాని, ఏవి స్వపరిపాలనమునకు మూలాధారమో వానిని మాత్రము మార్చరని స్పష్టమగుచున్నది. లండనుతైమ్ము పత్రిక బ్రిటీషు ప్రభుత్వ హృదయమును తెలుపునని ప్రసిద్ధి గాంచినది. ఇందుకనుగుణ్యముగ, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువు బ్రసంగమీ తీరుననే యున్నదని పాఠకు లెరుగుదురు. బ్రిటీషు అధికారులెన్నటికిని ఇండియాను నిడువబోరనియు, బ్రిటీషు ప్రాబల్యము తొలగిపోవదనియు, బర్మెన్ హెడ్డుప్రభువు స్పష్టపరచెను. రాష్ట్రములకయినను స్వపరిపాలనము విచ్ఛేదరను నాశ తొలగిపోవుచున్నది. రాయల్ కమిషనునందు, వలసరాజ్యముల ప్రముఖులను గూడ సభ్యులుగ జేర్చుచో భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కేమాత్రము అర్హులుగారని వారు దీర్ఘజెప్పకమానరు.

హిందూ మహమ్మదీయ కలహముల నణచుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వములకు రిజర్వుఅధికార ముండవలయునట. ఇటులనే కేంద్రప్రభుత్వమునకు గూడ అధికారమును రిజర్వుచేయ వలయునట. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము తాత్కాలికపు ఏర్పాటునియు దాని నెంత త్వరలో తొలగించిన నంతమేలనియు, ప్రాజ్ఞలెల్ల రంగీకరించుచున్నారు. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము, దేశమునందు శాంతిసఖ్యములను పెంపుచేయుటకు మార్గగ, వైచమ్యమును మరింత విస్తరింపజేసెను. ఉత్తర హిందూస్థానమున మైనారిటీ సంఘములు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును, గోరుచుండ దక్షణదేశమున అధిక సంఖ్యాకులే ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము గోరుట తటస్థించుచున్నది. దీనికిక అంతే క్షణమందునో తెలియదు. నిష్పక్షపాత హృదయు లీ ఏర్పాటును నిరసించుచునేయున్నారు. కాలక్రమమున దీనిని తగ్గించి, అందరును రాజకీయ వ్యవహారములలో సమానముగ పాల్గొనుట కవకాశమిచ్చుట యవసరము. ప్రస్తుత సమయమునా దిట్టిపిత్తి పిలుగాదనుకొనినను, ఆదర్శము జేరుటకు ప్రయత్నముయినను సరుగవలయునుగద. అందుకు మార్గగ, సాంఘిక ప్రాతినిధ్య సమస్య మరింత తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. లండను తైమ్ముపత్రికగూడ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమును ఎప్పటికిని నిలిపియుంచ వలయుననియే గోరుచున్నది. జాతీయ భావము బెరుగుటకు లండను తైమ్ము కిష్టముండదనుట తేటతెల్లమే. ఈసందర్భమున తైమ్ముపత్రికను భారతీయులొక ప్రశ్న నడుగవలయును.

అంతర్వైషమ్యములనణచుటకుగద, ప్రభుత్వమువారికి రిజర్వుడు అధికారములు గావలయును. ఇప్పుడు తమయొద్దనున్న అధికారములను వీరు సద్వినియోగ మొనర్చిరా? అంతఃకలహములు పొడనూపకుండ జేయగలిరా? వెనుకటిసంగతి యటుండ ఇటీవల పాబ్నలో జరిగిన ఘోరకృత్యముల గాంచిన, ఎట్టివారికయినను అధికారవర్గపు శాంతి రక్షణశక్తియందు విశ్వాసము దొలగకమానదు. ప్రధాన పట్టణమునకు చేరువనున్న గ్రామములలో లూటీ స్వేచ్ఛగ జరుగుటయు, హిందూస్త్రీలకు మానభంగము జరుగుటయు, పరిపాలనమున కెంత యవమానకరమో యూహింప వచ్చును. రాజద్రోహము నణచుటకు ఎంతయో చురుకుదవము జూపెడి అధికారులు, బహిరంగముగ జరుగుచున్న ఘోర దురంతములను మాన్పలేకుండుట, మిక్కిలి

ఆశ్చర్యము గలిగించుచున్నది. బెంగాలులో, అధికారుల శక్తి సామర్థ్య ములందు ప్రజలకు విశ్వాసము దొలగుచున్నదనుటకు, కలకత్తాలో జరుగుచున్న సభలే తార్కాణము. జే. చౌదరి, సరత్ కుమార ఘోష, జాకర్ పి. కే. ఆచార్య మున్నగువారు, ప్రభుత్వమువారు శాంతిని కాపాడి, ప్రజలజన్మ స్వత్వములను రక్షింపలేనందు కెంతయు చింతించిరి. లా ఆర్డరు రక్షణమే తమ ప్రధానకర్తవ్యమని చెలుపు అధికారులు, వానిచే నిర్వహింపలేనియెడల, ఇక నేమి మేలుజేయగలరో చెలియదు. లిట్టను ప్రభువుగారి చర్యలను తాము సమర్థింపగలమని, బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగా రెంత గొప్ప చెప్పుకొనినను, పరిస్థితు లిందుకు విరుద్ధముగ నున్నవి. లిట్టనుప్రభువుగారు గనుపఱచిన అశక్తికి, బెంగాలు ప్రజలు తీరని యిక్కటుల ననుభవించుచున్నారు. ఉత్తరహిందూస్థానమున చెలరేగుచున్న యల్లరులు, రాష్ట్రీయప్రభుత్వములకు రిజర్వుడు అధికారముల నొసగవలయు నను వాదమును బలపరుపజాలవు. ప్రస్తుత పాలకులు శాంతిని కాపాడలేక పోవుటచే, ప్రజలకే ఆ బాధ్యతను వప్పించుట యవసర మని జేలుచున్నది. హిందూమహమ్మదీయ విభేదములు సులభపరిష్కార యోగ్యములనుటకు సందియములేదు. మసీదులముందర వాద్యముల వాయిందు విషయముగూర్చి గూడ, అనుకూలముగ వొడుబడికను గుడుచ్చుకొనవచ్చును. ప్రజల హృదయముల నెరుంగలేని అధికారులు, శాంతపరిస్థితులను చేకూర్చజాలరు. అంతర్వైషమ్యముల పోరాడుటకు, కొంతసహన మవసరము. దేశభక్తియు, నిజమగు మతవిశ్వాసమును, జ్ఞానవ్యాప్తియు ముఖ్యావసరములు. ఇవి చేకూరుచో, అజ్ఞానము, అసహనము మటుమాయ మగును. దేశబంధు దాసు సావత్సరీకోత్సవ సందర్భమున స్వరాజ్యసిద్ధికి ఐకమత్య మత్యవసర మనియు, ప్రజల స్వతంత్రీవలననే స్వరాజ్యము లభించుచు గాని, ఇంగ్లండు బుద్ధిపూర్వముగ త్వరలో స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యము నొసగదనియు, దేశము గ్రహించుట యవసరము. ఈ సంగతిని గుర్తించునెడల, స్వరాజ్యసిద్ధికై ప్రజలు యావచ్చుకొని వినియోగింపవలసిన యవసరము బయల్పడును. అట్టి ప్రబోధము గలుగుటకు, ప్రతిపక్షుల ప్రకటనలు తోడ్పడుగాక.

మంత్రులు ప్రజాసేవకులా?

మంత్రులు ప్రభుత్వ సేవకులు గారనియు, ప్రజాసేవకులనియు, బొంబాయి మంత్రులలో నొకరగు యాదవుగారు ఎన్నికల నిమిత్తము బలికియుండిరి. ప్రజాసేవకుల మని జెప్పినగాని, వోట్లు లభింపవని వీరికి తెలియును. కాని, సత్య మిందుకు విరుద్ధముగనున్నది. బొంబాయి క్రానికలు పత్రిక చెలిపినటుల యాదవుగారు ప్రజలకు సేవనలుపుటకు మార్గగ, అధికారవర్గమును సేవించియాండిరి. ప్రజలలో నొకరగు బ్రాహ్మణశాఖపై యాదవుగారు కనుపఱచిన తీవ్రద్వేషము తూర్పుతీరమునుండి పశ్చిమ తీరమువరకు ప్రతిధ్వనించిన సంగతి ఎల్లరెరిగినదే. విద్యాశాఖ విషయమున వీరు జేసిన యపకారమును చెలుప నక్కరలేదు. బొంబాయి కార్పరేషను అధ్యక్షుని ఎన్నిక సందర్భమునందు, యాదవుగారు స్వయముగ జోక్యము దీసికొని,

ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును భంగపరచియుండిరి. ప్రజల
 కులగాని వారికి వోట్లను దెప్పించుటకు, వీరతమ
 నకుబడి నుపయోగించి, ప్రజల శ్రీవఖాడన
 ప గురియియిరి. తమ యక్కరకొరకు వీరిపుడు
 ప్రజాసేవకుల మని దెలిపిన నమ్మువారెవరుందురు?
 దెన్న రాజధానిలో మంత్రివర్గమువారు దేశభక్తుల
 రెండర్బంధము నెటుల ఆమోదించిరో, మధ్యపాన
 రావుషేధ ప్రచారమున కెటుల అడ్డుదగిలిరో, నేటికిని
 యిట్టి సంస్కరణములకు వీరెటుల విముఖత జూపు
 విజనమున్నారో, సానికసంఘముల స్వాతంత్ర్యముల
 కుల అరికట్టుచున్నారో, రాటమనిన
 రికెటుల గిట్టదో, జాతీయవిద్యా
 ఎ. ఎక్స్కాపికిని దేశభక్తుల నన్మానమునకును స్థానిక
 ఆంధ్రసంఘములు బూనకుండ వీరెటుల నిరోధించు
 విశ్వవిద్యనున్నారో, ఎల్లరకు విదితమే. వెనుకటిసంగతి
 ఏల? పరీక్షల ప్యాసుగాని గుమాస్తాల కిచ్చిన సాక
 ర్యముల నూడ లాగవలయుననియు, వెనుక దీసికొ
 విన సామ్మనుగూడ గుమాస్తాలనుండి రాబట్టవల
 యుననియు గోరిన ప్రభుత్వపు టుత్తరువును రద్దు
 చేయవలయునని, రంగనాథ మొదలియారుగారు
 దెచ్చిన అడ్డరకమెటు తీర్మానమును, శాసనసభ
 వారంగీకరించియుండిరి. ఈ తీర్మానమున కనుకూ
 లముగ జస్టిసు ప్రముఖులగు తణికాచెలంఛెట్టి,
 రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రసంగించి యుం
 డిరి. జస్టిసుపక్షపు అనధికార సభ్యులు ఆమోదిం
 చిన తీర్మానమునకుగూడ, మువ్వరు మంత్రిలును
 వ్యతిరేకముగ వోటుజేసియుండిరి. ఇది ప్రజా
 శ్లేషయగునా? అధికారశీత్యా వారు పేరువిధముగ
 మెలగుటకు వీలులేదని జెప్పవచ్చును. ఇట్టి సమా
 థానమే కలనల్ ఛాదరిగారి నియామకము విషయ
 మునగూడ దెలుపబడెను. బుద్ధిపూర్వముగ నయి
 ననేమి, ఉద్యోగ ధర్మము మూలమున నయిన
 నేమి, మంత్రిలు ప్రజాసేవ చేయజాలరని విదిత
 మగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారెటు వోటుజేసిన,
 ఏమను అటులే వోటుజేయవలయును. చెన్న
 రాజధానియందు, అధికారవర్గమును మంత్రివర్గము
 ను సామాన్యముగ భేదభావము జూపకుండుటచే,
 హాయియగు కుటుంబమువలె కాలము గడుపు
 కొనుచున్నారు. ఇతరరాష్ట్రములలో నింతటి
 యొద్దికలేకుండుటకు, అధికారవర్గపు చర్యలతో
 మంత్రిలు సరిపెట్టుకొన లేకపోవుటయే, ముఖ్యకా
 రణమై యుండును. కొంతకాలముక్రిందట, బీహారు
 మంత్రి లొకరు ప్రజలకు తా మెట్టి యుపకారము
 చేయజాలకపోతి మని చింతించిరి. మడ్డిమెను కమిటీ
 ఎదుట సాక్ష్య మిచ్చుచు, మంత్రిలు గనుపఱచిన
 నిస్సహాయతను నిరాశను జూచిన, ప్రజలకు వారు
 నేవ జేయుగల్గుట కల్ల యని తేలును. అందుకు
 ప్రయత్నించుచో సంఘర్షణ తప్పక గలుగు నని,
 చింతామణిగారు, మడ్డిమెను కమిటీవారి ఎదుట
 సూచించిరి. అస్సాంమంత్రి లొకరు తెలిపిన రీతిగ,
 తమకు అభిప్రాయభేద మున్న విషయముల గూర్చి
 యయినను, మంత్రిలు తమ మనోభావములను
 శాసనసభలలో తెలుపుటకు వీలుండదు. మంత్రి
 లకు నిజమగు బాధ్యత లేదని, మడ్డిమెను మైనారిటీ
 కమిటీవారు స్పష్టపరచిరి. రిజర్వుడు శాఖలకును,
 ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకును మధ్య భేదమును గుర్తించు
 టకు శాసనసభలకు సాధ్యపడుట లేదని గూడ

వీరు సూచించిరి. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రిలు ప్రజాసేవకు
 లనుట అతిసాహసము. మద్రాసు శాసనసభలో, ప్ర
 థానమంత్రిలే జస్టిసుపక్షమును నడుపుచున్నారు.
 కాని, ప్రభుత్వమునకును జస్టిసుపక్ష సభ్యులకును
 మధ్య భేదాభిప్రాయము గలిగినపుడు, మంత్రిగారు
 స్వపక్షసభ్యులకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించవలసిన
 స్థితి సంభవించుచున్నది. ఇట్టి సందర్భములలో మం
 త్రిలు ప్రజాసేవకులుగాని, తుదకు స్వపక్షసేవకులు
 గాని గాజాలరు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము తొలగిన
 గాని, మంత్రిలు నిజమగు బాధ్యతను వహింపజాలరు.
 అట్టిబాధ్యత ఏర్పడువరకు, మంత్రిలను ప్రజలభి
 మానించుటవలన, వారికెట్టి లాభముండజాలదు.
 సర్వపక్ష సంయోగము
 దేశబంధు దాసుగారి సాంపత్సరీకోత్సవసభ
 కలకత్తాలో జరిగిన సందర్భమున, వివిధపక్షనాయ
 కులును హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునే
 గాక, వివిధ రాజకీయ పక్ష సంయోగమునుగూడ
 వాంఛించిరి. ప్రత్యేక పక్షమును లేవదీయుటకు
 ముఖ్యకారకులయిన బిషిన్చంద్రపాలుగారే యిట్టి
 సంయోగము గోరుట శుభచిహ్నము. దేశబంధు
 దాసుగారు ఫరిదుపురపు సమావేశములో నిచ్చిన
 సందేశము ననుసరించి, సంయోగము జరుగుట
 క్రేయస్కరమని, పాలుగారు జెప్పట తటస్థమేను.
 దాసుగారి సందేశమును అన్ని పక్షముల వారును
 మనస్ఫూర్తిగ నంగీరించుచో, తమకెట్టి యభ్యంత
 రములేదని నేకగుప్తగారును సాన్మల్ గారును
 గూడ స్పష్టపరచిరి. ప్రభుత్వ దృక్పథముమారి,
 పరిపాలనా విధానము గూడ మారుచో,
 తాము సహకారమునకు సంసిద్ధులమని
 దాసుగారు మరణాత్పూర్వము సూచించిరి. దానినే
 గౌరవ ప్రదమగు సహకారమని, దాసుగారు పేరి
 డిరి. వారు జూపిన కరములను ప్రభుత్వమువారు
 చేపట్టియున్నచో, ప్రస్తుత దుర్భరస్థితి యుదయించె
 డిడిగాదు. ప్రభుత్వమువారు ఎట్టి రిస్కం సు
 ను కనుబజుపకముందే రిస్కాంసీవు సహకారవాదు
 లును, స్వంతత్ర పక్షమువారును తొందరపడి,
 సంస్కరణముల చేపట్టుటకు బూనుకొనిరి. అనవ
 సరముగ జాతీయపక్షము నొకదాని నేర్పరచి,
 స్వరాజ్యపక్షమును సాధింపదలచిరి. కాంగ్రెసుకు
 వ్యతిరేకముగ మెలగదలచిరి. ఇందువలన గలిగిన
 యనర్థములను దెలుపనక్కరలేదు. అధికారవర్గ
 మునకు మరింతబలము గలిగినది. బర్క్లెడ్ హెడ్డు
 ప్రభుత్వము చెలరేగుటకు వీలుగలిగినది. ఉద్యోగ
 న్యీకారమా ఉద్యోగ నిరాకరణమాయను ప్రశ్న
 లను చర్చించుటతో అన్ని పక్షములవారును
 ప్రొద్దు బుచ్చుచున్నారు. వివిధ పక్షములవారును
 గలిసి శాసనసభలో నేషనల్ డిమాండును గావించి
 చిరి. దానిని ప్రభుత్వమువారు నెరవేర్చ బూను
 వరకు, ఏరెల్లరు వేచియుండుట యవసరము.
 ప్రభుత్వపు రిస్కాంసు బయల్పడిన పిమ్మట, అనంతర
 కర్తవ్యమును గూర్చి యోచింపవచ్చును. బిషిన్
 చంద్రపాలుగారి యభిప్రాయము లితిత్యరితముగ
 మార్పు జెందుచుండును. కలకత్తాలో తెలిపిన యభి
 ప్రాయము వారి కెంతకాలము నిలిచియుండునో
 యూహింపజాలము. వంగదేశ మయినను, యీవి
 షయమున నిశ్చల చిత్తమునుచూపి, అంతకలహము

లను బాపుకొనుచో, ఇతరరాష్ట్రములకుమార్గము
 చూప గలుగు. ప్రస్తుతము జరిగెడి వివాదములు
 నిరర్థకమని తోచును. పరాధీన దేశమునందు రెండు
 పక్షములకే స్థానము గలదు. ఒకటి అధికారపక్ష
 ము, రెండవది ప్రజాపక్షము లేక కాంగ్రెసుపక్షము.
 ఇతరపక్షముల నేర్పచుట గాని, వానికి ప్రోత్సాహ
 మొనగుట గాని, హానికరము. కలకత్తాసభలో
 ముచ్చటించుచు, సంగీతపు ధ్వనివలన మనీషులతో
 మహమ్మదీయుల కెట్టి కలవరము గలుగజాల దని,
 మాల్వీ హయిదరాబీ గారు స్పష్టముగ తెలిపిరి.
 దాసుగారి గౌరవార్థమై సభల జరుపుచు, లోలోపల
 సాంఘిక ద్వేషము నుంచుకొనుట అవమానకరమని,
 మాల్వీవహద్ హుస్సేనుగారు బలికిరి. ఇట్టి సమ
 యమున, అన్ని పక్షములవారును కాంగ్రెసు
 సభ్యులుగజేరి, కాంగ్రెసు నిర్ణయములను ననుసరిం
 చుట ఎంతయవసరమో దెలుప నక్కరలేదు.
 అట్టితర, సాంఘిక ద్వేష మంతరించును. జాతీద్వే
 షము పట్ల పానుగల్లు రాజాగారు గూడ సిమ్లాలో
 నేమి, మొన్నటిదినము చెన్నపురిలో నేమి గావించిన
 ప్రసంగములందు, విముఖత గనుపఱచిరి. కాని
 కేవలము హెచ్చరికల వలన యిట్టిదుస్థితి దొలగి
 పోవదు. జాతీయ విషయములందన్ని సంఘముల
 వారును కలిసి పాల్గొనినగాని ప్రయోజన ముండదు.
 అన్ని సంఘములను హృదయ పూర్వకముగ నా
 హ్వానించెడి కాంగ్రెసు సభయందు బ్రాహ్మణేతరు
 లెల్లరును జేరి పాటుబడుట యవసరము. దాసు
 గాంధిబోలు బ్రాహ్మణేతర నాయకుల ననుసరించి
 పాటుబడుట వివేకము. సర్వపక్ష సంయోగము, కాం
 గ్రెసు సంస్థయందే గుదురుటకు సాధ్యమగును.
 ఈసంగతిని నేనగుప్తగారు స్పష్టపరచిరి. కాంగ్రెసు
 ప్రతిష్ఠ నడుగంటజేసి, కాంగ్రెసును నిర్విర్యముగావించుట
 వలన, దేశమునకేగాక, వివిధ సంఘములకు
 నుగూడ తీరని యచక్రమి గలుగుట నిశ్చయము.

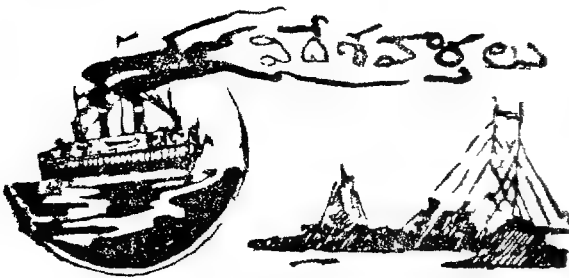
రథోత్సవము

హిందూమహమ్మదీయకలహములు

డజను మంది హిందువులకు గాయములు తగులుట
 కలకత్తా, జూలై 11:—కలకత్తాకు ఆరుమైళ్ల దూర
 మననున్న పయక్పూరా పట్టణప్రాంతములందు నేటి సాయం
 త్రము శ్రీవ్రమగు మతకలహములు జరిగినట్లును డజనుమంది హిం
 దువులకు గాయములు తగిలినట్లును దెలియుచున్నది. వివరముల
 బట్టి చూడగా హిందువులు రథమును చిత్పూరు, కాశీపూరు
 నుండి బెంగాలియా ఉత్తరముగా బోవుచు పయక్పూరా నుండి
 ప్రక్కగా పోయిరి. రథోత్సవము వెంటవచ్చినవారికిని అచటి
 మహమ్మదీయులకును పోట్లాట వచ్చినట్లుల దెలుపబడినది. మ
 హమ్మదీయులు రాష్ట్రవిసరి ఉత్సవవారుల నెదుర్కొని రథము
 ను పాడుజేసిరి. ఆందులో 12 మంది హిందువులను మంచి
 దెబ్బలు తగిలి కాస్త్రాక్షేప మెడికల్ కాలేజీ ఆస్పత్రికి పంపబడి
 రి. పోలీసు ఆఫీసర్లును, సాప్టెంట్లు, కాస్టేబిలులు వచ్చి కాంతవ
 రచిరి. ఇంకను ఆప్రాంతములలో పోలీసులు దండధర్మై
 ఘారావేయుచున్నారు. (ఆ.ప్రె.)

భారతశాసనసభ

పన్ను విచారణసంఘుని వేదికము
 సిమ్లా, జూలై 11:—వచ్చేభారత శాసనసభా సమావేశ
 మున పన్ను విచారణసంఘుని వేదికమును విచారా లోకి డి
 నుకొనవలెనని సభా యుతుడు గవర్నరు జెనరలును సభాకు
 జేయుచు ప్రభుత్వము వారిక తీర్మానము నుంతురు.

గనుల పారిశ్రామిక సమస్య

తగవు పరిష్కారముగ నూచనలు

8 గంటలు పనిచేయవచ్చు నను చట్టఫలితములు

రుగ్గీ, జూలై 9:—7 గంటలకు ఎక్కువగా పనిచేయ జూరకొన్నవారు చేయవచ్చునని ఆమోదించిన 8 గంటల చట్టము నిన్నటిరాత్రి కానన గ్రంథములో జేర్చబడినది. కార్మికసభ్యు లీచట్టమును పార్లమెంటులో తీర్మానముగా ఖండించిరి. ప్రభుత్వసభలో గూడ కార్మికసభ్యులు దీర్ఘముగ చిట్టచేరిరి. ఆలస్యము జేయుటకు ఎత్తుగడలను బహుముఖముగా అడ్డుకొని ప్రభుత్వ సభకు కళంకదాయకమనియు జెప్పుచు అంతటితో చర్చను ఆపుజేయవలెనని క్యాలిఫర్ని ప్రభుత్వ దిరిపెను. కార్మికసభ్యులు కామన్సుభ్యలో తమ యభిప్రాయమును తెలుపుచు గోలబెట్టిరి. కాని వోటును దీసికొను సమయమున అల్లరిజేయుట ఆచారమునకు విరుద్ధమగుటచే విన్నవించిరి.

ప్రభుత్వసభలో రాయలు కమిషనువారు బిల్లును సమర్థించిరి. ఆసంగతిని వినుటకు కామన్సుభ్యులకు కబురంపిరి. ప్రభుత్వసభలో మరల కొంత కల్లోలము జరిగెను. పిదప కామన్సుభ్యకు మరలిపోయిరి.

ప్రభుత్వసభలో ఇదివరలో జరిగిన సంగతులనే చర్చించిరి. బిల్లును ఆమోదించెదరని హామీచి గనులయందు యజమానులు ప్రకటించిన వాటికి ప్రభుత్వమువారు తుర్రవాడులు గారని మంత్రివర్యు లిద్దరును క్యాలిఫర్ని, సిసిలు ప్రభుత్వము దిరిపిరి. ఇదియే విశేషము. ఈ ప్రకారము ముందుగా యజమానులు ప్రకటించిన మరతులు ప్రభుత్వమువారి మరతులు గావు. ఎవరికిని నిర్బంధము గలుగజేసి బిల్లును అమలుజరుప దలంచలేమనిరి. యజమానుల మరతులు న్యాయముగ లేవని ప్రభుత్వము వారు ఆభ్యంతరమును జూపినను తమతీర్పును ఒప్పుకొని తీరవలెనని నిర్బంధము జేయలేదు. ఉభయయును అంగీకరించినచో నంధి కుదురునని ప్రభుత్వమువారు ఎఱుగుదురు. ప్రతిసమయమున, అవకాశమున్నపుడెల్ల ప్రభుత్వసహాయమును సంధికుదురు ననిరి.

8 గంటలబిల్లు ఫలితములు

తక్షణమే కాన్పించవు. కొద్దిరోజులవరకు ఉత్తరమున పరిష్కరించుకొనుటకు రాయబారములు జరుగుటకు వీలులేదని పార్లమెంటులో అనుకొనుచున్నారు. వీటి జరుగుటకును ఒక వారమో పక్షమో పట్టుననుచున్నారు.

తగాదా సమయమున దంతకాలము నేపీ మనుష్యులండిరి. అందుచే పనివాండు మరల పనిని ప్రారంభించుటకు గనులను శుభ్రముగ యంచుచి నేపీ మనుష్యులు.

ఆంగ్లో రషియా గనులపనివాండు సంఘము

బెర్లిన్, జూలై 9:—ఆంగ్లో రషియా ఐక్యతసంఘమును సమావేశపరచు టవసరమని బ్రిటిషు రషియా గనుల సంఘ ప్రతినిధులు తెలుపుచున్నారు. ఆంతర్జాతీయ గనులసంఘములో రషియాగనులపనివాండు జేరుటకు ఆంగ్లో రషియా గనులపని వాండు సంఘము సేర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు.

విదేశపుబాగు దిగుమతి

లండన్, జూలై 9:—గనుల పనివాండు విదేశపు బాగును రాసీనుగూడదనిరి. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు చేయ వీలులేదనిరి. ఆతీర్మానమునే నేషనలు రైల్వే యూనియను వారుగూడ అవలంబించిరి.

సమ్మెఫలితములు

లండన్, జూలై 9:—నాకానిర్వాహ సంఘసభ్యులను సమ్మెకాలమున పోషించుటకు తమనగుతున్నట్టిని తాకట్టుబెట్టు నునెనెనెనెనె ఆసంఘప్రతినిధి దిరిపెను. ఇకమిద తమపని వాండు అందరును తీర్మానించుకొన్న గాని సమ్మెలో జేర యెట్టి తమకార్యనిర్వాహక వర్గమువారు నిశ్చయించిరి.

గనుల పనివాండు

సోవియటుల సామ్య

మాస్కో, జూలై 10:—బ్రిటిషు గనులపనివాండు సహాయమునకు రషియాలో సామ్యును వసూలుజేయరాదని సోవియటు ప్రభుత్వమువారు నిషేధించి రన్నమాట నిరాధారముట. బ్రిటిషుబాగు స్వయం ఆగిపోవు సంతకాలము రషియా ప్రైవేటు యూనియనులు తమ వేతనములనుండి తగ్గించుకొని ఆసామ్యును బంపెదరట.

చిస్టా ఉష్వరదాయము

పికింగు, జూలై 9:—ఇటీవల చిస్టా సైన్యాధికారులు ఉష్వరదాయమును వశపరచుకొనిరి. అవ్యవహారము బ్యాంక్ రోడ్ పరిష్కారమైనది. నెల 1 కి వచ్చు 900000 డోలరుల ఆదాయములో 1/3 వంతును చిస్టా సైన్యముల కిచ్చునటుల తీర్మానించిరి.

యూరపులో సైనికతరిఫీదు

లండన్, జూలై 10:—యూరపు, అమెరికా సైనిక కళాకాలలకు ఇండియను స్వాండుపాద్య కమిటీవారు జూరుటునుగూర్చి జిన్నాగారిని డెయిలీ హెరాల్డుపత్రికా ప్రతినిధి ఆతనియభిప్రాయము నడుగ ఇట్లు జెప్పిరి. ఫ్రాంసులో సైనికులు మూడుసంవత్సరములు అధములు తా మేతరగతివారైనను సరే, దారుణ శిక్షణమును బడయుచున్నారు. అది మాకు నచ్చినది. వీరు ప్రయత్నము సైన్యవలె జీవించుచున్నారు. ఆంగ్ల దేశపుపద్ధతి సైనికోద్యోగములను ఏదో ఒక తెగవారిచేతిలోనే యంచు నటుల జేయుచున్నారు. అమెరికను వైపుపోయియు సైనిక పరిమత్తులో మంచి వీర్వాలులకు జేసిరి.

స్పెయిను రాజదంపతులు

రుగ్గీ, జూలై 9:—స్పెయిను రాజదంపతులకు విదేశాంగ కార్యాలయమున విందుజేసిరి. సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లెను గారు అధ్యక్షతను వహించిరి. నిరుడు లోకకోపి ఒడంబడికలు సంతకమైన గదిలో జేసి రివియ. 40 మంది అతిథులు వచ్చిరి. బాల్విన్సుగారు ఆతని ఆనుచరు లందరును వచ్చిరి. వారిభార్యలు గూడవచ్చిరి. స్పెయిను రాయబారి వచ్చెను.

రీడింగు ప్రభువు

చెడ్డజలుబు చేయుట

లండన్, జూలై 10:—రీడింగు ప్రభువునకు చెడ్డజలుబు జేసినది. గొంతుక దొంగవోయినది. కాని అంతప్రమాదముగ లేదు. ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు మాత్రము వీలులేదు.

జర్మను ముద్రణాలయములు

దొంగబ్యాంకునోట్లు

బెర్లిన్, జూలై 9:—బ్రిటిషు అధినివేశములందున్నవారు చాలమంది తమకు కావలసినన్ని దొంగబ్యాంకునోట్లను జర్మను ముద్రణాలయమున అచ్చొత్తించుకొనుటకు వీలుగననుచున్నారు. అట్టి ముద్రణాలయములకు ఆఫ్రికా, ఇండియా, ఆస్ట్రేలియా నుండి బ్యాంకునోట్లను కన్గలోబెట్టి అదేమోస్తరుగ సరిగా అచ్చొత్తవలెనని ఉత్తరములను బంపిరట. ఈబ్యాంకునోట్లను వేయవలెనని వ్రాసిన ఉత్తరములను రిచిస్ట్రాకు దొంగనోట్ల కాళాధికారులు బ్రిటిషుఅధికారుల కందజేసిరట. ప్రతికంపెనీ కిని బ్రిటిషురాయబారి కంపెనీలు బహుమతి నంపెను.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము

నందు విశ్వాసమున్న దనుట

పారిస్, జూలై 10:—ఫ్రెంచి రాజ్యాంగసభవారు నూతన ఫ్రెంచిప్రభుత్వమున విశ్వాసమున్నదని 269 అనుకూలురు గాను, 247 ప్రతికూలురుగను దెలియజేసిరి.

ఆర్థికపత్రికమును సరిపుట్టుటకును, ఫ్ర్యాంకుధరను నియమించి నిలకడగజేయుటకును ప్రభుత్వమువారు వలయుచర్యసంతమ దీసికొనుట కొకబిల్లును కెయిలోగారు ప్రవేశబెట్టుచున్నారు.

కెయిలోగారి లండనుపయనము

ఆంగ్లో ఫ్రెంచియురపరిష్కారము నిమిత్తము కెయిలోగారు త్వరలోనే లండను కేగదరు. 62 సంవత్సరములలో తీర్పుటకు వీర్పాటుజేసిరట. సాలు 1 కి 12500000 పానుల నిచ్చెదరని మొదట కొద్దిసంవత్సరములవరకు కొంతసదుపాయమును గోరుచున్నారు.

పోర్చుగీసు పరిస్థితులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 11:—డికోసానేనాని వదలిబెట్టిరి. ఇతనిని విదేశములకు రహస్యపు సందేశముమీద నంపెదరు.

ఫెయిసూలురాజు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

విశీ, ఫెయిసూలురాజు ఆరోగ్యస్థానము నిమిత్త విశీజేరిరి.

మారిస్టవునులో ఘోరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

మారిస్టవున్, జూలై 11:—16 చతురపుమైళ్ల శ్రమవరకు సైనికకావలని బెట్టిరి. 18000000 డోలరుల 2 గల నాకాదళ ఆయుధాగారమును తగులబెట్టిరి. ఒక 1/2 సైదురములో పికటనీదగ్గర సైనిక ఆయుధాగారము తగులబడ న్నది. ఇతరచోట్లగూడ అంటుకొని ప్రేలుటచే పెక్కుగ్రాములు పూర్తిగా నాశనమైనవల కొన్ని మైళ్లలోపుగానున్న ఇద్దనియు గజగజ కదలిపోయినవి. రోడ్లమీది మోటారుబండ్లను విసిరిపారజేసెను. గ్రామములో ప్రజ లందరును భీతిభీయిరి. రాత్రంతయు ఏకమంటలే. కాలిపోయి కూలుచున్న సమయమున గభగబమని చప్పుడు వినించుచుండెను. అపాయము లోనున్నవారిని రక్షించుటకు వీలులేకుండెను. కాని తుత్తగాత్రులు వైద్యాలయములకు చికిత్సనిమిత్తము వచ్చుచున్నారు.

కోభంగారు

సార్జంటు వార్డుతో బయలుదేరుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

డీసావిలండ్ కంపెనీవారు పంపుచున్న స్వక్తి రాకుండ గనే కోభంగారు సార్జంటువార్డుగారితో మంగళవారము బస్సానుండి బయలుదేరును.

డికోసాగారు ఎజోర్సు కేగుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లిస్బన్, జూలై 11:—డికోసాగారు యుద్ధనాకమీద ఎజోర్సుకు బయలుదేరిరి.

టూటానులో నూతనమసీదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

టూటాన్, జూలై 11:—మరకోనుల్లాను టూటాను ప్యారిస్ యను క్రూయిజరులో జేరెను. అబ్దులకరీంగారిని జయించినందులకు జరుగు ఉత్సవములను జూరుటకును క్రొత్తగ ప్రతిపాదనజేయు మసీదును జూరుటకును నూలూనవచ్చెను. 21 పర్యాయములు ఆతని గౌరవాధ్యము ఫిరంగులను ప్రేల్చిరి. దుమర్గాగా ప్రతినిధులును, బ్రియండుగారును ఓడ ఎక్కి నూలూను నావ్వనించిరి.

అమృతమునకు

ఎలీసు బ్రీచ్ లోడింగు కార్ట్రీడ్జి కేపులు 250 కలపెట్టె 1 కి ధర రూ 1-0-0.

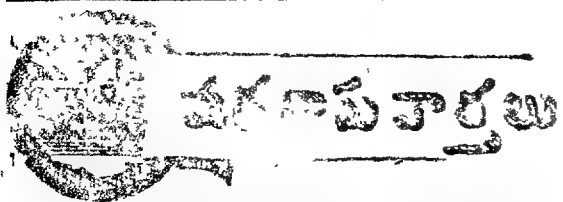
SPENCER & Co. Ltd.,
Madras, & Branches.

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకెవ్వరును ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇందనేక పరలోక వింతలువిశేషములు చిత్రవిచిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరింపబడినది. మరణాంతరహంసము లనేకములిదివర కెవరికి తెలియనవి యిందుప్రచురింపబడినవి. ప్రతివారును మామూలు సమ్మెచదివి తీరవలెను. పోస్ట్ జి కాక ప్రతివెల రూ 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాం-చీపురుపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా.

పల్నాటి గోదావరిజిల్లాకు కాంగ్రెసు పార్టీ రెండవ అభ్యర్థిగ శ్రీయుత మోతే నారాయణ రావుగారును దురని తెలియుచున్నది.

మాళయవర్ణ శాసనములో కల్పించినవాడు చెట్టు మీదనుండి పడి ఆస్పత్రిలో చేరుగ వృత్తినొందెను. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర సెనేటు:—ఎల్. కె. వెంకటేశ్వరం ఎం. ఎల్. టి. రాజగోపాల్ కారేటి ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయులు ఆంధ్ర సెనేటుకు అభ్యర్థిగ నియమమన్నారు. వీరు మరరాను విశ్వవిద్యాలయము అకెడమిక్ కాన్సిలు సభ్యులుగ నుండిరి.

సదానందయోగి:—శ్రీమత్ సదానందయోగిగారు తిరునెక్కెడి వీడియో 13, 14, 15, తేదీలందు సాయంకాలము 5-80 గం బుద్ధియోగము గూర్చి తదితర విషయములగుర్చి ఉపన్యసించుదురు.

రాకపోకలు:—మేజరు జనరలు వాచిపానగారు, కె. బలరామయ్యగారు, నిన్న ఉదయము వచ్చిరి. ఎ. జై. జి. కాంచెలుగారు జి. ఎ. డేవిసుగారు నేడుదయము వచ్చిరి. నిన్న ఉదయం బొంబాయిమెయిలు 9- 80 గ. కలకత్తా మెయిలు 10- 30 ఆలవ్యుగ వచ్చిరి.

రైలులో ప్రసవము:—మరణము:—శనివారం త్రివేణిగూడెం ప్యాసెంజరులో ఉరిగింనుండి మదరాసునకు గర్భిణి ప్రయాణముచేయుచుండెను. రైలులో ప్రసవమై యిరువురు కిలుపులెల్లలకు కనెను. తల్లి ఓడ్డుకుూడ రైలులోనే చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

బాలుడు తప్పిపోవడం:—శ్రీనల్లూరునందు తణికాచలం మొదల్యారు వీధిలో నెం 40 కృష్ణస్వామి మొదల్యారు తోటయందున్న కుప్పస్వామినాయుడుగారి కుమారుడు 15 ఏండ్లవాడు నరసింహులు నెలరోజులనుండి అనుపడలేదు. పోలీసు శ్రీ అడుగులు, చామనచాయ. వానికి భజనలయందెక్కువ సరదా. ఎవరినైన దెలిసినచో దైవద్యున విలాసమునకు తెలియజేయ ప్రార్థితులు.

రైల్వేకిదోగి హత్య:—బెజవాడ ధనుకొండ మీటరు గేజి రైల్వేలైనుపై మునుమాక స్టేషనులో మహమ్మదీయ గుమాస్తాను హత్యగాంచిరి. శుక్రవారము రాత్రి రైలులో ప్రసరికి సిగ్నల్లు సరిగలేవు. విచారింపగ అస్తేషను చార్జీలో నున్న ఒక్క గుమాస్తా సామూఖాను అనువాని ఆసాయంత్రమే ఉద్బువవాడు చంపినట్లు తెలిసెను. హంతకుడు పారిపోయెను. పోలీసువారు విచారింపు చున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సర్. టి. విజయరాఘవాచారిగారికి విందు:—జాతీయ కనడా ప్రదర్శనము తెరుచుటకు ఆహ్వానింబడిన సర్. టి. విజయ రాఘవాచారి పరిశ్రమలశాఖ డైరెక్టరుగారికి రామ్మూరురాజాగారు శనివారం రాత్రి కాస్తూపాలిటను క్లబ్బులో విందుగావించిరి. పలువురు ఉపన్యసించిరి. వీరు వెంట్రీ ప్రదర్శనమునందు జూపిన ప్రజ్ఞయే ఈ యాహ్వానమునకు కారణమయి యుండుననియు, ఈ గౌరవము ఆచారిగారికేగాక వారి దేశమునకుగూడ చెందుననియు చెప్పిరి. విజయరాఘవాచారిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తన పయనమువలన ఇండియా కనడామధ్య సఖ్యతము మేర్పడగలవని దలండుచున్నాననిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాజమహాసభ

పంజాబు రాష్ట్రభజాత్రీల సమావేశము ఆమృతసరము, జూలై 17:—ఆమృతసర మంగలి బిల్కీష్టియ ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడుగా నియమింపబడి పంజాబు రాష్ట్రముంగళ సమావేశము అక్టోబరులో జరుపనిశ్చయింపబడి నది. ఆసంఘము వారి బొన్నత్యమునకు మాత్రమే కాక వారి వృత్తిలో నవ్యవిధానములనుసరింపుచేయుటకు తీర్మానింపబడును. ఈమహాసభయందు హిందూమహమ్మదీయ సిక్కులందరును పాల్గొనుదురు. జిల్లా సంస్థలకు ప్రతిభుగ పేర్లు 16 వ తేదీలో ప్రకటనవనిసిద్ధిగా కోరబడినది. (ఆ. ప్రె.)

దేశబంధుని ఆభికోత్సవము

తిరుగుడుపట్టుమున బహిరంగసభ

నాయకుల యుద్వేగము దేశబంధు చిత్తరంజనుని ప్రధమ ఆభికోత్సవము నొనర్చుటగాను, కాంగ్రెసుసంఘమువారి యాజమాన్యమున నిన్న సాయంత్రము తిరుగుడుపట్టునుందు బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ మాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యుగా గధ్యక్షత వహించిరి. గౌ. వి. రామదాసు, సత్యయూర్తి, గౌ. యు. రామారావు, టి. వి. కళ్యాణసుందరం మొదలయారు మొదలగు ప్రముఖులు చాలమంది సభనలంకరించినవారిలో గలరు.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

అగ్ర్యక్షుడు ప్రధమమున మాటలాడుచు, ప్రజ లిట్టిస్వారణ్యనిమల జరుపుచు, దేశముకొరకెంతయో తాగ మొనర్చిన మననాయకుల ఉత్కృష్టతను గురించి మనన మొనర్చుకొను మండవలెనని నుడివిరి. అందువలన, తాము, తమదేశముయెడల నెరవేర్చవలసిన విధులుగురించి గూడ ప్రజలకు గుగ్రాహ్యము గాగలము. లోకమాన్య బాలగంగాధరతిలకు, మహాత్మాగాంధీ, దేశబంధు చిత్తరంజన జన నా ను మొదలగు మహాదేశభక్తులు రాత్రిం దినములు నిద్రాహరముల సరకు గొనక కష్టములకు సరకుగొనక గావించిన ప్రయత్నముల వలననే భారత జాతీయ మహాసభ ప్రస్తుత స్థితికి రాగలిగెను. దేశబంధు చిత్తరంజనుడు భౌతికశరీరము వీడిపోయిన ఆతని శక్తి ఇంకను సజీవముగ పని చేయుచున్నది. వెంకదేశమండంతలు చిత్తరంజనుని మూర్తి ఇంకను సజీవముగ ప్రజల మానసికమందారాధింపబడుచున్నది. చిత్తరంజనుడు తన సర్వస్వమును తుదకు దన ప్రాణమును గూడ అర్పించిన భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమాశయమునకు కృషి యొనర్చి ప్రతి భారతీయునకును విధ్యుక్తధర్మము. దురుద్ధుష్టికలంక దేశబంధు డకాల మరగాము వారెబడి, అసంపూర్తిగ ఐదు పెత్తన స్వాతంత్ర్యోద్యమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకై భాగ్యత మనపై గలదు. ప్రస్తుతము చెన్నరాష్ట్రమునందు నాయకత్వము కొరకు వ్యాపించియున్న వివాదములను ఉపన్యాసముల తీవ్రముగ నిరసింిరి. బలవంతుడగు శత్రునియెదుట నిలచియున్నపుడు మనలో మనము పోట్లాడుకొనుచుండుట అపవీతము. ఈకులమును గురించిగాని ఆకులమును గురించిగాని అన్నివివాదములను మనము వదిలివేయవలెను. మనమందరమును మానవమాత్రులము. పౌరబాలులూ రుట్ట మానవమాత్రులకు సహజము. అవిద్యముగనే కాంగ్రెసు వారుగూడ కొన్ని విషయాలందు పౌరబాటానర్పవచ్చును. ప్రతివాతాను, ప్రైవేట్టుమునుగ నుంచి పబ్లికమును గవర్నర్చి కాంగ్రెసును బలపరుపవలెనేగాని, కాంగ్రెసుపై కత్తుగట్టి ప్రతికూల ఒమర్శలకుదిగుట భావ్యముగాదు. జప్తి సుపక్షమునకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును గల భేదమును ప్రజలు గమనింపవలెను. రెంటికిని సమద్రవంత భేదముగలదు. జప్తి సుపక్షమువారిది పంకు చిత్తదృష్టి, కాంగ్రెసువారిది వికాలముగ జాతీయదృష్టి. నేనెంతయోకాలమునుండి సంఘసంస్కారముకొరకు పనిచేయుచుం రని. మొన్న మొన్న వుట్టిర జప్తి సుపక్షము, నేను సంఘసంస్కాటిమునకు విముఖుడనని దూషింపగడెట ఆశ్చర్య కరము.

అగ్ర్యక్షుడికను మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు ప్రజాపక్షముగాని ఒక్కవృక్షపక్షము గాదని నుడివిరి. కాంగ్రెసు తరపున ఎవరును ఎట్టి వాగ్దానములను గావించలేరు. జాతీయ మహాసభ భారతదేశమున కంతకును సంబంధించిన మహాసంస్థగాని మైలాపూరు “శ్రీమాను” జేబులో నుండు ఆట బొమ్మగాదు. ఇట్టివాగ్దానముల కధలచే ప్రజలు మోసపోవువారుగారు. ప్రస్తు ఇతిగతములలో ఉద్యోగ స్వీకార వాంఛయే నాకు బోధపడుట లేదు ఉద్యోగనిరాకరణము మన సాంఘిక అంతః కలహముల నంతరింప జేయును. కాంగ్రెసు వారు తైర్వ నొసగువరకు, ఉద్యోగ స్వీకారమును గురించి మనమేమాత్రమును దలపెట్టలేదు. లాల్లాడి తులసీరాముగారు తరువాత మాటలాడుచు, కాలికట్టు పోవు పాక్ష్యక్రీ ర ను లు కొండలో తమిల్లులు మొదలగు పరిశ్రమలను సాపించి, ప్రజలకు నష్టము గలగజేయుచున్న మంత్రివర్గమును ఖండించిరి.

చిత్తరంజను దేశతాత పురుషుడని టి. ఆదినారాయణ చెట్టిగారు నుడివిరి.

గౌ. వి. రామదాసు పంతులుగారు

దాసుగారిలో తనకు స్వయముగ చాల పరిచయముగల పని రామదాసు పంతులు గారు నుడివిరి. భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయమందుటకు ప్రధాన విషయము వికమత్వముని దాసుగారి నిర్ణయిత్వాసము. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ సమయమున నతడు గవర్నర్చిన పట్టుదలయే ఇందుకు ప్రబలిదర్శనము. దాసుగారు, సంపూర్తిగ విడిచిన, స్వరాజ్యోద్యమమును శ్రీనివాసఅయ్యంగారి పుడు నిర్వహించుటకు పూనుకొనెను. ఆంధ్రులందరును, శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని బలభరమున్నారని, ఆంధ్రదేశము తరభ్రువ నేను దృఢముగ

“లోకమాన్య తిలక్ సత్యాగ్రహ శ్రమము”

ర్యాలి, తూర్పుగోదావరిజిల్లా

భారతదేశములోని కల్ల వన్నె కెక్కి నుమారు 40,45 సం||లు, దేశీయుల స్వాతంత్ర్యమునకై, పెనగులాడి, స్వల్పమైన జాతీయవాదులతో అనేకసార్లు కారాగృహవాసదీక్ష సలిపి, అనేకసంగతులు, స్వదేశమునకు, లోకమునకు, స్వరాజ్య, స్వారాజ్యమార్గముల తెలియజేసిన. కీ|| శే||లగు బాలగంగాధరుని వాసు ముచ్చరించి. వారిని పడేపడే తలచి, జిహ్వదోషముల పోగొట్టుకొనుటకునూ, వారి ఆచర్యములను తెలిసినంత మట్టు కాచరించుటకునూ, నేను ర్యాలిగ్రామములో సాపింపదలచిన, సత్యాగ్రహశ్రమమునకు శ్రీతిలక్ గారి పవిత్రనామమే సారకమై సాయిగ నుండుటకొరకే “లోకమాన్య తిలక్ సత్యాగ్రహశ్రమ”మని పేరిడితిని.

ర్యాలిగ్రామము, ర్యాలిశిర్సాగ్రా పన్నులనిరాకరణము రోజులలో చాలా దేశాభివృద్ధిగరమగు కృషిచేసి, పన్నులు గూడ నిరాకరించ శీఠసంకల్పముతోనుండియున్న ర్యాలి శిర్సాగ్రా నేడు, ఒకప్రచారకునితోనె ననూ లేదని మనవిచేయుటకు విచారమగుచున్నది. అందుచే యాశిర్సాగ్రాలో ప్రబోధము కలుగజేయుటకునూ, అమలాపురం, రాజమండ్రిపట్టణముల మధ్యనుండు 50 గ్రామాదులలో ఖద్దరు అను మాటైననూ లేకుండుటచే ఖద్దరుప్రచారము సలుపుటకునూ, నూతనముగా జాతీయవిద్యాలయములను సాపించుటకునూ, గ్రంథాలయముల నభివృద్ధిచేయుటకునూ, యాత్రశ్రమము నతిసాహసముతో ప్రారంభించుచున్నాను. కాన నాశిర్సాగ్రాతాలాకాప్రజలు తప్పక సహాయము జేయుదురన్న నమ్మకముతో యిదివరలో వారిచ్చిన వాగ్దానములచేతనూ యాత్రశ్రమము జయప్రదముగా శీఠస్థాయి యగునని నా నమ్మకము. మాశిర్సాగ్రాప్రజలు, దేశమునకు పని జేయుచున్న నాబోటియునులను ప్రోత్సహించ గోరుచున్నాను.

మార్యాలిగ్రామములో 1920-న సంవత్సరములో పంచాయితీ కోర్టుయొంచి, జైలునకేసిన ధీరులుండుచే వాతాహాయము చాలయొండునని సంతోషించుచున్నాను. దేశీయులు నాబోటి ప్రచారకులపనిని గుర్తించి తగువిధమున నాకు సహాయము చేయవలెను. స్వరాజ్యము ననుభవింపదలచిన హిందూదేశముయొక్క పునాది ఈత్రాశ్రమలలోను, జాతీయ విద్యాలయములలోను యిమిడియున్నదని గుర్తించవలయును.

యాత్రశ్రమములో ప్రస్తుతము నాల్గుకుటుంబము లుండుటకుమాత్రమే తన ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. తాటాకుయిట్లు యాసంవత్సరమునకు కట్టదలచియుంటిని. ఒకలక్ష యిటుక కావలెను. తక్కిన సామాగ్రియంత యూసిద్ధము చేసికొనుచున్నాను. దీనికి ఒక 1000 వేయిరూపాయలవరకూ ప్రస్తుతం అవసరముగ కన్నట్టుచున్నది. ఎవరికేక్కిలిపి వారు సహాయముల పంపవలెను.

గూడవరం కాపురములు క్షుత్రియులు యుదారస్వభావులు ఒకరు తాము ప్రతిసాలన రెండు పుట్టధాన్యము కాళ్ళతచందానిచ్చెన మని వాగ్దానమిడిరి. నేను ఆగడ్డునెలాఖరులోగా దేశభక్తుల దర్శనమునకైవచ్చి వారిచ్చు చందాల స్వీకరించి, నిర్మాణము పూర్తిజేయుచున్నాను. ఇట్టి నాసంకల్పము భగవంతుడు నెరవేర్చు గాకయని కోరుచున్నాను.

సునర్ల బ్రహ్మదేవశాస్త్రి, (వ్యవసాపకుడు).

తెలుప గల ను. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి పృథు ఆంధ్ర దేశమునకు జనుదెంచు నెడల ప్రజలపరిమితోత్సాహముతో వారికి స్వాగత మొసగెదరు. (హృద్ధ్యులు) స్వరాజ్యోద్యమమున నడపుటయందును దేశమునందైకమత్యమును నెలకొల్పటయందును శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు గనబరచుచున్న యుత్సాహము పట్టుదల కార్యదర్శనమును జూచినయెడల ప్రతివారికి ఆచ్చెరువు గలగును.

పెరుపాళ్లు నాయుడు ఎస్. సత్యయూర్తి యాహుతి హున్నెనుగార్లు మాటలాడిన పిదప సభ ముగిసెను.

* * * పూనా, జూలై 12:—మహారాష్ట్ర రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కమిటీవారి యాజమాన్యమున ఆదివారమునాడు రాత్రి యల్. బి. భోపట్కారుగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద కీ|| శే|| దాసుగారిగౌరవార్థము సభజరిగెను. ఆర్.పి.కరండికర్, డియోమహు, డి.వి. గోఖలేగార్లు దాసుగారిని ప్రశంసించుచు మరల హిందూదేశమును వెలుగున నడువగల నాయకులీయవలసినదనిభగవంతునిప్రార్థించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రాహోరు, జూలై 13:—కీ|| శే|| సి. ఆర్ దాసుగారి ఏకైకపుత్తుని ఆకాల మరణమును గూర్చివిచారిండుటకై పేకుసురాబుద్ధిగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద నిన్న రాత్రి లాహోరు సిటీ కాంగ్రెసుకమిటీ యాజమాన్యమున నొక బహిరంగసభజరిగెను. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి శాసనసభ

పరిశీలించు కృతార్థముగాని గుమాస్తాల వేతనములు

రంగనాథ మొదలియారుగారి ప్రతిపాదన నెట్లంటుంది చెన్నపురి శాసనసభ గత శనివారము మధ్యాహ్నము తిరిగి సమావేశమై పరిశీలించు కృతార్థముగాని గుమాస్తాల వేతనముల హెచ్చింపుపరమైన ఇదిరకొనబడిన వేతనాభివృద్ధిని తొలగింపవలెననియు బిల్లును 2-5-26 తేదీన ప్రభుత్వమువారు గావించిన నెం 773 రు ఉత్తర్వును ఖండించుచు ఆవు తర్రువలన గలిగిన పరిస్థితుల విచారించుటకు సభా కార్యక్రమమును నిలిపవలెను అని ఎ. రంగనాథ మొదలియారు గారు గావించిన ప్రతిపాదన నింకను చర్చజరిగెను.

మాన్యువ్యాంక్షన్ (రివిర్యూసభ్యులు) గారు మాట్లాడుచు ఈ పరిశీలనకు దుర్భిణిగాని గుమాస్తాలందు పరిశీలన కంప బడి నష్టములు, కానివారు అని రెండు తరగతులవారు గలరనియు ప్రభుత్వమువారు రొసంగిన యు తర్రువలందు అభివృద్ధివే. నను లాసంగబడిన గుమాస్తాల రేట్లకు తర్రువల వేతనములను సరిగ్గా మార్చుట కాభాధికారులను గోరయ్యుండెరి. ఎచునైన ఏగుమాస్తాకుగాని సరియైన న్యాయము జరుపబడెనో అట్టి వానిని ప్రభుత్వమువారికి తెలిపిన ప్రభుత్వమువారు రొసంగిన కడపటి యుత్తరవులందు అట్టివాని విచారించి వారిహక్కులను సరిగ్గాజరుపబడెనపుడు ప్రత్యేకముగ నీతిర్యాసము నిచలు గావించుటకు యత్నమునను నాకు గన్పించుటలేదని బట్టిరి.

జె. ఏ. సల్లానాగారు:—మాట్లాడుచు రివిర్యూమెంజరు గారి సమాధాన మెదియు స్పష్టమగు లేదనిరి. కాభాధికారులను తమకిందనుండి యుద్ధోగులకు వేతనాభివృద్ధి గావించుట కధికార మొసంగబడి యుండెననియు ఇందులకు గవర్నరుగారును గవర్నరు జనరలుగారును సమ్మతినోసంగి యుండెననియు కత్తెకు లీ యభివృద్ధి నొసంగిన విషయ రివిర్యూ బొద్దుగాని, ప్రభుత్వముగాని జోక్యము పుచ్చుకొనుట పాడిగాద నియు ప్రభుత్వమువారు రివిర్యూ నొసంగిన యు తర్రువలను సరిగ్గా గ్రహ్యముగావించుకొని కాభాధికారు లీ యభివృద్ధి నొసంగియుండెరి. వారు నిజముగ న్యాయముగ ప్రవర్తించిరి. తిరిగి ఈరీతి ఉత్తరవు నొసంగుట అక్రమము అని బట్టిరి.

ఆర్. వదనగోపాలు నాయుడుగారును ఉపపాదనను బలపరచుచు 1922 సం॥ జూలై నెలయందొసంగిన ప్రభుత్వ ఉత్తరవునే ఖాయపరచుచు ప్రస్తుత ఉత్తరవును రద్దుజేయ వలెననిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు తీర్మానమును బల పరచుచు; ఇకమీద నవలభించు పద్ధతులకు గురించి ప్రభుత్వ మువారు రెట్టి యు తర్రువల నొసగినను, జరగవచ్చునుగాని, ఇది వర కొనగబడిన వేతనాభివృద్ధి, తగ్గింపవలెనని గాని, ఇదివర కు వారి కొనగబడిన వేతనాభివృద్ధిని ముజరామొనగవలెనని గాని యు తర్రు వొసర్చుట చాల అన్యాయముని నుడివిరి. ఈయు తర్రువలన నిజముగ బాధనందిం యెడల యెప్పుడైనా రెవి న్యూసభ్యుడు గోరెను. రివిర్యూను కాఖుతుండు రి విర్యూముల నుండి వేతనాభివృద్ధి కంటే ఒక గుమాస్తాకు నెల 1కి 41 ల జేత మొనగబడుచుండెను. ఈ యు తర్రువలన ఆతని వేతనము రు 80 లకు తగ్గించబడెను. ఇంతియగాక 1925 మార్చి 1 తేదీ నుండి ఆతను దీనికొనిన హెచ్చుతీతమును గూడ ముజరాయొ సగవలసినని గోరబడెను.

డా॥ సి. నరేశమొదలియారుగారు తీర్మానమును బలప రచుచు, పరిశీలు పూర్వకు లకు ను, కార్య నిర్వహణ సామర్థ్యము నకు ను చాల భేదము గల ద నిచుడివిరి. అందుచే పరిశీలు పాసగుటనుబట్టి గాక, వ్యక్తుల సా మర్థ్య సామర్థ్యములకు గమనించి వేతనముల నొసగవలెను.

డా॥ బి॥ టి. ఎం. నరసింహాచార్యులుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ప్రభుత్వసభ్యులు తమయు తర్రువలం దొకానొక యర్థము లేదని చెప్పబడవలస లాభము లేదనియు, ప్రభుత్వము వారు తమయు తర్రువలను సువ్యక్తముగ రచింపవలెననియు గోరిరి.

ఉపన్యాసముల చదువవచ్చునా?

సుబ్రహ్మణ్యంపిళ్లెగారి సమాధానమున, తీర్మానమును బల పరచుచు, తాను వ్రాసికొనివచ్చిన ఉపన్యాసమును చదువు టకు ప్రారంభించెను.

అధ్యక్షులు ఆర్డరు గోరవనీయసభ్యుడు ఇచ్చుట ఉప న్యాసమొనర్పవలెను గాని వ్రాసుకొనివచ్చిన ఉపన్యాసమును బలపరచుదు.

బి॥ బి॥ కృష్ణనాయుడుగారు:—ప్రభుల సభయందు కొందరు సభ్యులు వ్రాసికొనివచ్చిన ఉపన్యాసముల చదువు సాచారముగలందు, 17 జూలై తేదీన బర్మినుపెడ్డు ప్రభు తనధర్మస్థ న్యాయమును వ్రాసికొనివచ్చి చదివినట్లు గలదు.

చెన్నపురి శాసనసభ

యామాబ్ హుస్సేనుగారిపై నిషేధముల తొలగించుటనుగూర్చి చర్చ

సభాకార్యక్రమము నిలుపుట కుంపచదన కనుచుతి యొనంగబడెను

మలబారు టెనెన్సీబిల్లుపై చర్చ-కానమదారు జిరాయితి మాక్కులు

ప్రభుత్వము మోడుట

శేరు ఉడుముము 11 గంటలకు సమావేశమైన చెన్నపురి శాసనసభయందు ప్రశ్నోత్తరములు ముగిసినవెంటనే శ్రీచూన్ యన్. సభ్యుమూర్తిగారు మాలానా యామాబ్ హుస్సేనుగారు శాసనసభాభ్యర్థిగ నులుచుటకు గావించబడిన నిషేధమును తొ లగించుటనుగూర్చి చర్చించుటగాను సభా కార్యక్రమమును ని లుపుట కుంపచదనగావించుటకు సభ 18 యనువతి గోరిరి. ఆ తేదీపకులెవ్వరు లేరగున అన్యధుం జేటిచుద్దావ్వుము 2 1 గంటకు తీర్మానమును చర్చించుటకు కాలనియనుకమును గా విడిరి ప్రశ్నోత్తరములకు కాలగెనుసభ్యు లెన్నును పా ల్గొనలేదు. సభ్యుమూర్తిగారి ఉపపాదన కనుచుతి నొసంగబడిన విషయ సభవారు మలబారు టెనెన్సీబిల్లుపై చర్చ ప్రారంభించిరి. మాలానా యామాబ్ హుస్సేనుగారిపై నిషేధము

ప్రశ్నోత్తరములు ముగియగనే శ్రీచూన్ యన్. సభ్య మూర్తిగారి క్రింద యుపపాదన గావించుటకు సభవారి యను వతి గోరిరి

“వద్రాసు ఎన్నిక నిలఁచుములు రి వ రూలు 2 వ స బ్దరూలు క్రింద వద్రాసు ప్రభుత్వమువారు మాలానా యా

అధ్యక్ష:—కామచుసభయందుగాని, ప్రజలసభయందు గాని కొందరుసభ్యులు చాలమువ్యయము ప్రకటనములు గావించ వలసినపుడు వ్రాసికొనివచ్చి జనవేదరు. కాని ఎల్లప్పుడును గాదు, ఈసభ చర్చలజరుపుట కుద్దేశింపబడినది. వ్యాసముల చదువుట ప్రారంభించినవో దాని కంతయుండదు. క్రొత్తసభ్యు లలో ఉపన్యాసముల నొసగలేనవారి నింతవరకు, వ్రాసికొని వచ్చిన ఉపన్యాసముల జరుపవచ్చునున్నాను. కాని సుబ్రహ్మ ణ్యంపిళ్లెగారు చాలకాలము సభలో సభ్యులుగనుండిరి. వారికిరి కుపన్యాసించుట సేర్పకొనియుండవలెను. వీరయ్యనుగారు తీర్మా నమును బలపరచుచు, పూర్వముగాని గుమాస్తాలలో చాలమంది నిమ్మజాతులవారనియు, అందుచే నీవిషయమును సానుభూతి తో విచారించి న్యాయమొనర్పవలెననియు గోరిరి.

రెవిన్యూసభ్యుడు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ఈవిష యమున, ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెబు టకు మరియొకయు తర్రువును వంపెదచునియు, ఇదివరకు చెల్లిం పబడిన వేతనాభివృద్ధిలను తిరిగి ముజరావసూలుకేయుట ప్రభు త్వమువారి యుద్దేశముగాదనియు సుడివిరి.

విదప తీర్మానమును వోటునకుబెట్టుగా 89 ఆనుకూలము గను 18 గురు మాత్రము ప్రతిహేలముగను సమ్మతుల నొసగుటచే నెట్లెను.

మలబారు టెనెన్సీబిల్లు

విదప మలబారు టెనెన్సీబిల్లు ఆరవక్లాజాపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఈక్లాజునందు వ్యవసాయదారులకు శాశ్వత జిరాయితి హక్కు లొసగబడెను. ఆర్థికసభ్యులు జి.ఇ.మాయి నుగారు, ఈ క్లాజును తొలగించుటకు లామెంబరు డెప్యీన సవ రణను బలపరచుచు, ఇట్టి బిల్లుకు డెప్యీటకు ప్రస్తుత మెట్టి అవ సరమునులేదని నుడివిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు సవరణ మొదలుచు, ప్రభుత్వమువారి బిల్లు యెడల నవలంబించిన వైఖరి చాల దుర్భ రమైనది నుడివిరి. ఈబిల్లునకు ఈక్లాజే ప్రాణాధారము. లా మెంబరుగా రిక్లాజును తొలగింపవలసి గోరటవలన, బిల్లుయొక్క ఆయువుపట్టును కత్తిరిసరికినవారైరి. ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయములను సెల్లెట్టుకొనియెందే డెలిపియున్న యెడల నేడేకష్టమంతయు దప్పెడిది.

లామెంబరు:—కారణము దార్లప శాశ్వతజిరాయితి హక్కుల గోరటకు హక్కులేదని ప్రభుత్వమువారిదివరకే డెలి పిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారింకను మాటలాడుదుం డిరి. ఇంతలో ఆవిరమునకు సభ ముగిసెను.

మాబ్ హుస్సేనుగారిపై గల నిషేధమును తొలగించుటకు నిరా కరించి న విషయమును చర్చించుట యను అత్యంత ప్రాముఖ్యమును సమస్యను చర్చించుటకై సభాకార్యక్రమమును నిలుపుట కుంపచదనగా విండుటకై సభవారి యనువతి గోరయినట్లును.

అన్యధులు ఉపపాదన సభ్యుమూర్తిగారు చెన్నపురి ఆంగీక రించి అత్యంత గాఢముగా రెవ్యూ రేషలరు కేటి మధ్యా హ్నము 2-30 గంటలకు కామచు రెవ్యూయించిరి.

సభ లెరిగి ఆగస్టునెలలో గూడుట

సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు:—మాట్లా డు 18 తేదీ నుండి మాలానా పండుగ ప్రారంభింపబడెను వచ్చుచున్న వహుచ్చుదీయ సభ్యులూ తేదీ విదప సభయందుండట కు ఇష్టపడెరని తెలుపబడినందున మహుచ్చుదీయసభ్యు లెల్ల సభ్యులకులగ నచ్చును వారి యావేముల గౌరవింపవలెనని యు మలబారు బిల్లుపై చర్చ 17 తేదీ 18 వ తేదీ వరకు జరుగ గలదనియు, అందుచే అందుపైని జరుగవలసిన కార్యక్రమమును గూర్చి సభ్యులేదో నిర్ణయము గావించవలసి యుండుననియు జోగిరి.

జె. ఏ. సల్లానాగారు మాట్లాడుచు సభ్యులు నిర్ణయించి చదివినవిధము చాల నష్టమైన ఆగస్టు నెలలో సభ తిరిగి హడులు హంభనీయవలసిరి.

వి. కేశవ పిళ్లెగారును పై యభిప్రాయముతో నేటిభ వించిరి.

విదప ఈవారముతో సభ చాించుటకు తిరిగి ఆగ స్టు నెలలో గూడుటలు లంగీకరింపబడెను.

మలబారు టెనెన్సీబిల్లు

కానమదారు జిరాయితి హక్కులు

సభ్యులు విదప మలబారు టెనెన్సీబిల్లుపై చర్చ వారం వించిరి సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యరుగారు మాట్లాడుచు శనివారమునాడు బిల్లుపై సరిగిన చర్చయందు ఉపసంహృష్టుని (ఎం) పై పెక్కు చర్యలను గావించియుండిననియు, విన రిముగ డెలియటకై పట్టుకొన్నారనందలి 26, 29 కేసీలను చూడవలసియు కానమదారును జిరాయితిహక్కు గలిగి యున్నటుల ప్రభుత్వమువారెచ్చుడు విడిచివియుండలేదని యు బట్టిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు బిల్లుపై మాట్లాడుగోరు మొ స్తుటినినము ప్రభుత్వసభ్యులకు మాయగల్గు 40 నిమిషములు మాట్లాడినందున రెముకు 20 నిమిషములైనను అవికాశము నొసంగ వలసినదిగ గోరిరి.

అధ్యక్షులు:—ప్రభుత్వసభ్యులు 7 గురుమాత్రమే విం చున వారికా ప్రత్యేకసౌకర్య మొంగబడినది. (నవ్వు)

సభ్యుమూర్తిగారు:—(ఓ. ఓ. అను కేకలు)

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు:—ప్రభుత్వసభ్యులు 7 గురు మాత్రమే గాదు. సభయందు ప్రభుత్వమువారికి అధికసంఖ్యా బలముగలదు. (నవ్వు) అని బోకి విదప బిల్లుపై మాట్లాడిరి. ముజరావహక్కులతోగలిసిన సూచనలేమియు ప్రభుత్వమువారు గావించవలసినట్లు సమంజసముగ లేదనిరి. ప్రభుత్వమువారు జిరా యితిహక్కులుగాని సభవారుగోరెడి ఏర్పల్లహక్కులుగాని నొ సంగుటకు నిరాకరించియున్నారు. 1852, 1854 సం॥ ల నుంచి యును న్యాయస్థానములందు తీర్పు ఎందుచు ప్రతిహేలముగ నున్నవని జెప్పబడినారము. కాని న్యాయస్థానములు ప్రస్తుత న్యాయానుగుణ్యముగ ఎట్లు తీర్పులుగావించినను ఈబిల్లుము క్రింద ప్రజలు జీవితమును గడుపుట దుర్భరమనితలంచినందు చేతనే ఈన్యాయమును మార్చజేయ యత్నించుచున్నాము. మలబారునందు సాంఖిక, ఆర్థికపరిస్థితులు జీవితమును దుర్భ రము జేయుచున్నవి. అనేకసంస్కరణములనుండి ఈన్యాయ చట్ట ములలోనున్నవి గాన వానినే కాశ్యముతగ నుంచవలెనని నాదించుటవలసి ప్రయోజనములేదు. ఇది కత్తుర్తివాదవగ జెప్పవలెను. కృష్ణా, గోదావరిజిల్లాలకుండి వచ్చినవాడగు నే నెన్నటికిని మలబారు బో నిచ్చింపను. నాపూర్వీకులేన్న డును మలబారు బోయి నివసించలేదు. ఎందరో ఆంగ్లము ఆ రవజిల్లాల అన్నిటియందును స్థిరనివాస మేర్పరచుకొనిరి గాని మలబారు వెళ్లినవా రొకరైన గానింపరు మలబారు పరిస్థితు లు వాసయోగ్యములైనవో మలబారు జేయియులు విందలకొంది స్వదేశమును వీడి వివిధప్రాంతములకు అప్పుడెక్కడముల నాంచి పోనేలే?

కావున మలబారునందు ప్రజలకు వాధకరమును పరిస్థితు లధికముగ గలవని బట్టిరి. ఉపన్యాసకు లింకను మాట్లాడుచు మలబారునందలి బాలికల స్థితితులే మని ప్రశ్నించిరి. ఏసం బూది బ్రాహ్మణుడుగాని నాయరుబాలికల నె డరైన ను స భార్యలగ జేసిన నెంచిన ఆత డెట్లానట్లు బిల్లుపై యభ్యు

తరమును లేదు. (కాదు, కాదున కేకలు)

అగ్ర్యములు:—భూమి అమ్మకమున ఈ విషయమున కేమి సంబంధముగలదు? (పెద్దవచ్చు)

సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు:—క్షమించండి. సంబంధ మెంత యోగలదని బాగుగా తెలియకదనమును వివరించిరి. తమ కేసుకు గల తియ్యబాటికి జేరిన మౌఖిక న్యాయవాది యొక్క ప్రామాణ్యమును జమియియ్యగలమునకు బోయి అచట ఎన్ని యోగంబుల కాలము వైట వేచి యుండవలసి వచ్చిన నీయు, కావున సంబూది ప్రామాణ్యము చేతిలోనున్న ఈ యధికారమును తీసి జేయుటకు చట్ట మనుకూలముగ నున్న బహువలనయు ప్రభుత్వమునా రెట్టిదట్టమునైన మార్పులకు శక్తిగలవారని తామెరుంగుదుననియు అందుచే ప్రభుత్వమునా రీ విషయమై వెనుకదీయరాదని బోధిరి.

టి. యమ్. నరసింహాచార్యులుగారు సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారి సవరణను బలపరచుచు (బ్రిటిషు వారు ఈ కేసునునందు పరిశీలన ప్రారంభించుటకు పూర్వము దేశాచారములను సాంప్రదాయములను కనుగొనుటకు చాల ప్రయత్నించి వానివల్ల నిశ్చయించుకొని ఇన్ని సంవత్సరములుగ వెల్లుబడి యగుచున్న న్యాయనూతనములను ఒకటు సంఖ్యాను బిచ్చగించునంత నాక్రమమున మార్చిచేసి అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను గోల్పోవగలదునని బోధిరి.

సి. బి. కేశవశర్మగారు సర్. సహచారిగారి అభిప్రాయముల వివరించుచు నిరసించి, లామెంబరుగారి సవరణను త్రోసివేయువలెననిరి.

వి. టి. కృష్ణమాచారిగారు సవరణ కనుమలముగ మాట్లాడుచు బిల్లునలన ఆకముగ మిగులు ప్రసాదకములకు పత్రములు గలవని బోధిరి. ఈ బిల్లు తీర్మానింపబడిన యనంతరము ఏజమ్యుగాని కానంబెంటునుగాని, ఇరిటలుగాని తన భూమిపై ఆధిపత్యముగలవారి జేయుటకు సమర్థులవలె భూమి సంతయు తనయధీనమునందే యుండునని. అట్లేయును? కొలదియంది జమియీదారు, అధిక సంఖ్యాకులకి వ్యతిరేకమున జేయిదు కార్మికులను ఏర్పడగలడు. రాజవారిగతి ఏమియు? భారతదేశమున భూమిపై జమియీదారు వారి సంఖ్యకంటె నధిక సంఖ్యాకులు వ్యవసాయముపై వాధారపడియున్నారని. కాన బిల్లునలన గురుగవచ్చు కష్టములను లెల్ల గమనించి సవరణ కనుమలముగ వోయజేయవలెనని గోరిరి.

సి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు మాట్లాడుచు గతశని వారము లామెంబరుగారు రాజధానియందే ఇతర భూస్వాములు ఈ బిల్లు తీర్మానింపబడిన ఎవర జాగ్రత్త గలిగి యుండుననినదిని హెచ్చరించి గావించుకొని రచించి, జమియీదారుగారిని, రయీతు వారి భూస్వామిగాని కావనియు అందుచే ఎట్టి కాసనము గావించినను అంధత్వ భాగములందలి భూస్వాములకు ఎర్తింపవలయు, ఎగువనను జిరాయిత్తి హక్కుల నొసంగవలసినదని ప్రజలక్షేమము చూచుచున్నందున, లామెంబరుగారి సవరణ బిల్లు యొక్క మూలములను లక్ష భంగము గుఱుననీయు కావున సవరణ సవరణమార్చింపకొన వలసినది లామెంబరుగారిని గోరిరి.

మాయరు, మార్గభాంకుగారలు సవరణను బలపరచుచు మాట్లాడిరి. పిదప సవరణమోటునకు వెల్లుబడి బోలుకొనబడి సి. 21 అనుకూలము, 49 ప్రతిపాదన 13 తటస్థము లెక్కింపబడిరి. ప్రతిపాదనలో ప్రతిపాదనకు వారినా ఒకరిద్దరు తప్ప దాదాపు అంతరము, సంకీర్ణతలలో వెక్కిరించుచు మహమ్మదీయ ప్రజాప్రతినిధులుగలను. ప్రభుత్వసభ్యులు, నామినేటెడ్ సభ్యులు అనుమతముగనుంపరి అటస్థులు 13 గా తోమువ్వబడినందున, అట్లాగున బా లా సా హా లు, అట్లు ద సా మి ఉ డ య ర, య న. ము త్ర య్య మొదలియగు, అంకిశిను ప్రచురు. జి. రామేశ్వరరావు నాగన్న హెడ్లగారు గలరు.

అనుమతంలో ప్రకారం తింపమ టి. రామచంద్రయ్యగారు ఓబిశేష మాధనరాజా టి. యమ్ నరసింహా చార్యులుగారలు గలరు.

సర్. కె. వి. రెడ్డి టి. తి ణి కా చ లం చెట్టి డా|| సతేముడియాద్ పి. సి. యలిరాజులు నాయుడ టి. మురి స్వామి నాయుడు న. జేవేంగుడు గారలు యత్తులు గలరు. సభవారంబు భూభారములకు తేలిరి.

యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి వై
నిషేధమును తొలగిడి విధి
కుప్తానన శీయుటకు
శ్రీ యస్. సత్యనారాయణుల సర్ పురు
సభ్యులు సలహా రానించు తిరిగిమిమను నిషేధకమై
నే శ్రీమాన్ యస్. సత్యనారాయణుల గారు సభ్యులము జేసిరి. "నిషేధము తీవ్రపాదన గావించుచు నిట్లు మ. అ. (ప్రె.)
నిషేధ నియమాలు 5 వ యా 2 వ యా

లానా యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి వైగల సభ్యత్వవర్జన తమ తొలిగించుటకు నిరాకరించిన చెన్నరాష్ట్ర ప్రభుత్వవైఖరిని ఆలోచించుట యను ఆత్మంతప్రాముఖ్యమును, అగ్ర్యము నగు విషయమును చర్చించుటకై సభాకార్యక్రమమునా పవలయునని యుపపాదన గావించుచు న్నాను. ఈ విషయములో వ్యక్తిపరముగ ఎట్టి స్వీయోద్దేశముల నాలోచింపకుండునని ప్రార్థించుచున్నాము. నేనిపుడుకే యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి వై వారి పక్షమున వాదించుట లేదు. దినాల దారులును తదితర ఆస్పత్త గుఱులు గల వారు తప్ప తదితరులలో తమ యిచ్చ వచ్చినవారి నెవరినైన నియోజక వర్గము నెన్నుకొనుటకు నింబంకుమగు హక్కు గలదను ప్రజాపరిపాలనా మూలములను త్రమును సమర్థించుటకు నే పాటుబడుచున్నాను.

కావున ఈ విషయముపై చర్చ ఈ ప్రధాన సిద్ధాంతముపై నేరేప్య యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి అర్హత వర్జన తలపై కేంద్రీకరింపబడకుండునటుల ప్రార్థించుచున్నాను.

పూర్వచరిత్ర
ప్రధమమున ఎన్నికయినయును ప్రవేశపెట్టబడినయును 6 నెలలుగాని అంతకుపైగాని శిక్షనందించినవారిని అనర్హులుగ నేర్పరచిరి. పిదప దేశమునలి ఆంగ్లోసవర్ణులు, మజిలీసేనకు పు మెజారిటీయొక్క శిష్యావర్ణులు, గతనర్జము జాలై మసమునందు భూప్రభుత్వ మొకయు తరువును గావించి యుండిరి. ఆ ఉత్తరువు ప్రకారము ఒక సంవత్సరము శిక్షనిధింపబడిన ఈ ఆస్పత్త వర్తింపవలయు, మరియు రాజప్రతినిధిగారి యంగీకారమును బడసినపిదప స్థానిక ప్రభుత్వమువారు తమకష్టమైన ఈ ఆస్పత్త తమ తొలగింపవచ్చుననియు అందగలదు. యాకూబ్ హుస్సేన్ గారు భారత ప్రభుత్వమునకును, స్థానిక ప్రభుత్వమునకును వ్రాసియుండిరి. నియమములననుసరించి భారత కాపనసభకు నిలవినను, స్థానిక కాపనసభకు నిలువవలసినను స్థానిక ప్రభుత్వమే అనుమతించవలయును. పిదప ఉపన్యాసములు 16-7-25 తేదీ భారత కాపనసభలో పండిత మహాలాల్ నె హూ గారు భారత ప్రభుత్వమునకును, జాయింటు హక్కు మొబ్బి కమిటీకిని జరిగిన చర్చను గూర్చి గావించిన ప్రసంగమును జదివి వినిపించి జాయింటు హక్కు మొబ్బి కమిటీవారి నూచనలనే సర్ అల్లాగడరు మజిలీమెతుగారు సమర్థించి పోయి రని పత్తిగి. విశేషముల దిట్టి శిక్ష ఎవనిగా ని సభ్యత్వమునకు దుర్గత జేయుచు న్నియును గారే జెప్పియుండిరి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమును మాత్ర మిట్టి నియమముగలను. కాని అది ప్రామాణికముగా నున్న దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ పరిపాలనావిధానమే మర కనుసరము చేదు.

ఒక తస్వకు రెండు శిక్షలు?
అపరాధికి ఒక శిక్షయని నిష్పాక్షిక మనస్సు లెల్లరు ఎరింగిన విషయమే. ఒక యా శిక్షింపబడి, శిక్ష ననుభవించి, చట్టముక్రింద చెల్లించవలసిన పరిహార మంతయు చెల్లించిపిదప మరెయిదువారు శిక్షించబడుట మహా హాసము.

నియోజకవర్గపు హక్కులు
ఇక నియోజకవర్గమునకు తమ యిచ్చవచ్చిన వారి నెన్నుకొనుటకు హక్కు ఉండి తీరవలెను. మి కట్టి హక్కు లేదని ప్రభుత్వము వారు బల్కుట క్రమము. ఈ యుపపాదన నెగ్గినను, యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి వై నిషేధము తొలగింపబడినను ఇంకను వారు ప్రజలవిశ్వాసమును సంపాదించి వారే ఎన్నుకొనబడవలసియున్నాను. యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి ఉద్దేశము తీవ్రయంగు ప్రకటించబడుట కొరికైన నిష్టములేనిచో అట్టివారు యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి నియోజకవర్గమునకు బోయి, ప్రజలకు తమవలెను బోధించుటకు పీలుగలరు. కాని దొంగబాబులు బోడులు లుమాత్రము వాడిగాదు అయ్యది పశుప్రాముమును, అధికార వినియోగ మును.

నైతికభంగ మిందుగలదా?
నేరములనేకములు గలవు నైతికముద్రతయను పదమును ఇకమిక్కుని నిర్వచించుట కష్టము యని సర్ మజిలీమెతుతో నే నేతిభివంతును గాని ఫలాని నేరమునందు నైతికముద్రతగలదా లేదా యని పరిశీలించి నిర్ణయించుట మాత్రము కష్టముగానేరదు. కావున ఏ నేరమందైనను అట్టి నైతిక మాత్రములకు భంగ మునగలదా లేదా యని నిర్ణయించు నైతిక భారము ప్రభుత్వముపై గలదు. యాకూబ్ హుస్సేన్ గారి విషయములో ప్రభుత్వము వారు తమయంగుల యధికారమును సక్రమముగ వినియోగ పంచి యుండిలేదు.

యాకూబ్ హుస్సేన్ గారు రాజద్రోహమునకై శిక్షింపబడి 2 సం|| లు శిక్ష ననుభవించిరి. రాజద్రోహమునందుల నాగరికత గల దేశముయందు నైతిక ముద్ర త యుడియుండవలదు. బ్రిటిషువారి దేశముయందు పరిపాలకులగు నుందునందుకు రాజద్రోహమును అచటకు వారికి హక్కు లేదు. కాని నిజము ఆంగ్లేయులవలె పోరాటుచునాగిండుట యియు. మిరువారికి శిక్షించుట. వారు శిక్ష ననుభవించిరి తిరి

గి ఈ బాటు పాటులే! ఇది కేసు మహాదక్షిణమును (బ్రిటిషు రాజనీతికి విరుద్ధమును అప్రాజ్ఞమునై యున్నది. యాకూబ్ హుస్సేన్ సభ్యులు కలలోనకై క్రాస్తుగారి వాక్యముల మరచిపోదని వేడుచున్నాను.

నిర్దోషిత్వమును సమర్థించలేదు
యాకూబ్ హుస్సేన్ గారు తమ పక్షమున వాదించకుండనే శిక్ష ననుభవించిరి. రాజద్రోహమువారిపై రుజువుపరపబడి యుండలేదు. అది కేసు ల యి ఎన్ను పార్టీ శిక్ష యని ప్రభుత్వమును, సభ్యులను మనముండుంచుకొనవలెను. ప్రస్తుత భారతదేశపరిస్థితులలో ఈ శిక్షను క్రిందకు వచ్చెడి వారివల్ల శిక్షించబడిన మనలోనే కొలదియందియో ఆకాపనమునుండి తప్పించుకొన గల్గుదురు.

ప్రభుత్వముపై అయిష్టము
జాతినంతయు మొత్తముగ పాపమవిసినయుగ నొనర్చిన ప్రభుత్వముపై అయిష్టతనుకట్టిదిందుట ఈ దేశమందలి దేశభక్తి ప్రపూరితులగు ప్రతి వారి విధియని కేసలంచుచున్నాను. సర్. కె. వి. రెడ్డిగారు ("అనుమానము" అనికేకలు.) సత్యమూర్తిగారు:— పిదప మాట్లాడుచు గాంధీమహాత్ముడు తన విచారణ సమయమున దొసగిన వాట్నములను నందు 124 శిక్షను విషయమై గావించిన ప్రసంగమున అచ్చటచ్చట జదిపుచు ప్రేమాభిమానములు ఒకరు జెప్పినచో జీవిగావనియు చట్టముచే సృజింపబడవలసినయు, ప్రభుత్వముచే ప్రేమించబడుతుండు ముగుగుముగ భావించుచుంటిమిగాన 124 శిక్షను క్రింద శిక్ష ననుభవించుటకు సంకల్పించుచున్నామనియు బోధించుటలజవిదిరి.

ప్రమాదన మేల?
ఈ యుద్దేశములతో పెక్కుమంది సభ్యులే కేసీభవింపరని నేనెరుంగును. కాని నేనెట్టియభిప్రాయముల గల్గియుండి సంత మాత్రముచే నియోజకవర్గము నెన్నుకొనుటకు హక్కులేదా? అట్లులేన ఈ సభయం చెల్లదు ప్రభుత్వపక్షాభిమానులే ప్రభుత్వమును బలపరచువారే యుండవలెనా? అట్లులేనచో నీ సభ ఏల ఈ దివము కాలము వ్యవజేయనేల నియోజక వర్గము యొక్క కోరికల ననుసరించిగాక అధికారవర్గము యొక్క ఇష్టముపై సభ్యుల నెన్నుకొనదలచిన ఈ సంస్కరణముల ప్రహసనమిల మిలో మిరే 4 భాగములగు విభజించుకొని ప్రమాదన మందాడరాదా (నవ్వు)

ఈ దేశమును ప్రశాపరిపాలనను నిర్వించుచున్నామనెదరు. కాని మికు కాపనసభలను, వోటు అధికారము నొసంగినను మీ కెవరి ఎన్నుకొనవలెనో మేమే జెప్పెదమని ప్రభుత్వమువారు బల్కుచున్నారు. కాదు. ప్రపంచమును గొప్పజాతులు పాలించిన విశ్వమిట్టిదిగాదు. మీరు పాలించవలసిన రీతి ఇదిగాదు.

సత్యమూర్తిగారు మరికొంత ప్రమాదనమిట్టి పిదప సర్ పి. రామస్వామి అయ్యగారు సమాధాన మొసంగిరి. చర్చ జరుగుదు నేయున్నది.

ప్రతిపాదన వీగిపోవుట
సత్యమూర్తిగారి అక్షరకామెంటు ప్రతిపాదనపై దీర్ఘమగు చర్చరజరిగినతరువాత, నాయంత్రము 5 గంటలకు ప్రతిపాదనమును వోటునకు బెట్టగా 56 గురు ప్రతికూలముగను 27 గురు మాత్ర మును కూలముగను సమ్మతుల నొనగుటచే ప్రతిపాదన వీగిపోయెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభ

ఆహ్వానసంఘసభ ఏలూరులో 15వ తేదీన

సమావేశ మగును
ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ యొక్క ఆహ్వానసంఘము వారి మొదటిసభ 15 తేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు ఏలూరు గాంధీ విద్యాలయమున సమావేశమగును. ఏర్పాట్లు చేయు నిమిత్తమై నేరు వేరు సంఘములకు కార్యనిర్వహకుల నెన్నుకొనుటయు నిధులును వసూలు చేయుటయు నితర విషయములును విచారించబడును. సభ్యులందరకు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

జిల్లా కార్యక్రమ సంఘములవారందరకు ఈ నెలఖరలోగా వచ్చే ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ మహాసభకు అగ్ర్యతర హామిలకై తమ నియోజింపవారి నాములను వెళ్ళిస్తూ గొట్టు అని ఆత్మహరీ గోవిందాచార్యులుగారు ఏలూరునుండి అంతియేయచున్నారు.

ఎవరి నేవయందున్నాను ?

ఈ నెల 9-వ తేది బొంబాయి క్రాంతి కల పత్రికయందు

దండి దిగువ ప్రకటించిన వ్యాసము సంగ్రహించబడినను. స్థానిక ద్వంద్వ పథ్యమందలి విద్యార్థులసంఖ్య

యాదవగారియెడ విశ్వాసమున్నదియు లేనిదియు రాబోవు ఎన్నికలందు నిదర్శనముజూపుటకు

తక్షణమే బరిష్కరించవలసిన పెక్కు వ్యాయములు బృందలు బ్రాహ్మణేతరులకు గలవని జాతీయభారతదేశము

ప్రవాహమునకు దూరముండుటచే ఉద్యమముయొక్క న్యాయమును ఆశయములు నెరవేరవని దలంచుటయందు

వాతావరణస్థితి

1926 సం॥ జూలై నెల 12 వ తేది సోమవారము

Table with 6 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, గ్రేడ్ 24 గంటలలో, గ్రేడ్ 24 గంటలలో, గ్రేడ్ 24 గంటలలో, గ్రేడ్ 24 గంటలలో, గ్రేడ్ 24 గంటలలో. Rows include various weather data points like temperature, humidity, etc.

సర్కారులు: కాకినాడలో 0.85" నరించెను. మచిలీపట్నములో చినుకులుబడినను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగ నున్నవి.

ఎన్. ఆర్. యు. సామ్రాం. వాతావరణవ్యూహము.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్ల నొసంగుడు

కాంగ్రెసు బహిరంగసభ

చాలకపేట నరసయ్యర్ శిథిలము శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు

శ్రీ పి. భక్తవత్సలు నాయుడుగా రధ్యక్షత వహించిరి. అభ్యర్థులు ప్రభుమున తిమిళ భాషయందుపన్నుదీరుదు

జస్తిసు పక్షము ప్రారంభింపబడినపుడు గదుద్దేశముతో ప్రారంభింపబడినను క్రమక్రమముగ నా మూలసిద్ధాంతము లన్నియు

ఇంతలో అమితముగ వర్షించుటచే సభ అంతటితో ముగింపబడవలసి వచ్చెను.

మహమ్మదీయ పోలీసుఅధికారి హిందూ గృహము చొచ్చుట

డిప్టీ కమిషనరు సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 10:—పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు మహమ్మదీయ పబ్లిక్స్ క్లబ్ హిందూ గృహము చొచ్చుటనుగూర్చి

తెలుగున్యాయశాస్త్ర గ్రంథమాల

ఇందు ప్రాముఖ్యతనుబట్టి క్రమముగా పలువిధములగు న్యాయశాస్త్రములు చట్టములు వానికి సంబంధించినచరిత్రలు

- 1. శారదాస్వామి రు 2-0-0 ఈ కెంట్రీలో ప్రతులు బహు 2. సయితు-భూమి 1-0-0 స్వల్పముగానున్నవి. 3. వ్యతిరేకభుక్తము: ఆగష్టు నెలలో వెలువడును.

పుల్వారిషరీపు మశీదువద్ద హిందువుల రథజాతర

శాంతముగ జరుగుట

మహమ్మదీయుల శాంతినహనములు

పాట్నూ, జూలై 11:— పుల్వారిషరీపు వద్ద హిందూ రథజాతర ఉత్సవసందర్భమున మేళము వాయించుటతో అల్లరులు జరుగుననుకొని నది యేమియులేకుండ శాంతముగనే వెళ్లిపోయెను. మశీదువద్ద మేళము నాపలేదు. బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, హిందూమహాసభ కార్యదర్శి బాబు జగత్ నారాయణ లాల్ గారలు వద్దని సలహా నిచ్చిననుకొందూ ఉత్సవకర్తలు మశీదుయెదుట వాద్యముల నాపుటలేదని పట్టుబట్టిరి. హిందువుల మతభావములపై గౌరవముతో బీహారు ఒరిస్సా అంజమానీ మోహానజను కార్యదర్శి యస్. యస్. హాఫీజుగారు రహదారి రోడ్డుమీద మశీదుమొదలుగానున్న రోడ్డు దుకాణమును మూయించెను. ఆ దుకాణములో ప్రతిరోజును ఉదయముమొదలు సాయంత్రము వరకును విధివిధానములేకుండ గోమాంసమును పేల్చి అమ్మెదరు. అట్టి దుకాణమును మూయించి ఆయన శ్రమియమును ఉత్సవము బయట చేరకముందే బాబు రాజేంద్రప్రసాదుకును బాబు జగన్నారాయణలకును దెచ్చిమహమ్మదీయులు హిందువుల మతభావములకు నొప్పిగలుగజేయ గోరలేదని చెప్పిరి. ఇప్పటికి హిందువులు తమనాయకులు జైషినహుట ప్రోవిసరైరి. హిందువులు చాలకాలమునుండియు వచ్చుచుండిన ఆచారమునున్న 1893 సివిలుకోర్టురాజీరిచ్చి భంగముజేసిన మహమ్మదీయులనుచూచును. ఆరాజీప్రకారము హిందువులు పుల్వారిషరీపుయెదుట వాద్యముల జేయకుండుట కొప్పకొనిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు తీర్పు

పాట్నూ, జూలై 10:— హిందువులకు మశీదుయెదుటకు లై సెన్సునీయగా ఆక్షేపాదెబ్బను పుల్వారిషరీపు మహమ్మదీయులుపెట్టుకొన్న అస్తి సేను పాట్నూజిల్లామేజిస్ట్రేటు ఓపెనుగారిచే విచారించబడెను. మహమ్మదీయులపక్షమున మాలీరు ఇంతియా జుకరీంగారు కోరగా అక్కారీగారు వోజరైరి. మశీదుయెదుట వాద్యముల నాపుట అనాది ఆచారమనియు, సివిలుకోర్టు రాజీగలవనియు 1893 డిక్రీప్రకారము హిందువులు రథజాతర సమయమున మశీదుయెదుట వాద్యములచేయకుండుటకు ఒప్పుకొనిననియు అక్కారీగారు వాదించిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు తాను పోలీసు మాపరింపెండెంటు జూజిన విచక్షణతో జోక్యము కలుగజేసికొనుట లేదని సివిలు కోర్టుకు పోషలసినదిగ నుత్తరువు జేసెను.

గవర్నరుగారికి విజ్ఞప్తి

పాట్నూ, జూలై 11:— బీహారు ఒరిస్సా అమీరషరయతుగా పనిజేయుచున్న మాలానా మహమ్మదు సజ్జదు యీ క్రింది శ్రోతివారైన బీహారు ఒరిస్సా గవర్నరు ప్రైవేటు సెక్రటరీకి బ్రాంచికి బంపెను.

పుల్వారిషరీపు మశీదుయెదుట వాద్యములను హిందూ ఉత్సవసమయమున ఆపవలెనని సివిలుకోర్టు డిక్రీయు యిది వరకు యొగ్గివ్యతివు అభీసగుల ఉత్తరువును అనాది ఆచారమును గలవు. ఇట్లుండ పోలీసువారు యీసారి ప్రార్థనసమయములందుగూడ వాద్యముల చేయునట్లు లై సెన్సు నిచ్చిరి. జిల్లామేజిస్ట్రేటు మహమ్మదీయుల అక్రమి త్రోసివేసెను. మహమ్మదీయుల ప్రభుత్వ చర్యకు మిగుల నిరసింపచున్నారు. క్లిష్టపరిస్థితులు రానున్నవి. (అ. ప్రె.)

కరెన్సికమిషను నివేదికము

గ్రౌ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసు
ప్రత్యేకాభిప్రాయము చెప్పుట

బొంబాయి, జూలై 10:— ఇండియను డెయిలీమెయిలు'లందఱు విశేషి జూలై 9 వ తేదీని యీ క్రింది విధముగ తంజింపెను:— మైనారిటీ రిపోర్టు తయారుజేయుటకు రావులు కమిషను నిబంధనప్రకారము ముగ్గురు సభ్యులైనను ప్రత్యేకాభిప్రాయముల చెబువనలెయుండుటలన సర్ పురుషోత్తమదాసు తాకూరుదాసుగారు కరెన్సికమిషను నివేదికపై ప్రత్యేకాభిప్రాయమును వ్రాయునట్లు సంతకము చేసిరి. (అ. ప్రె.)

మద్రాసు అందు సదరక్షమరటా రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

కావలెను

ఎం. అందు ఎస్. ఎం రైల్వేకు బాటగా తరిఫీతుసాం దిన నమృకమైన 12 గురు డ్రైవరులు రన్నింగు పెట్టును, అందులో నున్న నాకరులను, సదరుకార్యాలయముపనులను వారి స్వాధీనమందుంచుకొని, నిర్వహించుటకు కావలెను. అక్టింగు పని ఉన్నప్పుడు తప్ప, మిగత కాలమునందు మెయిలునందు లేక ప్యాసంజరులందు డ్రైవరుపని నిర్వహించ వలయుండును.

నెల 1 కి 26 దినములు, 208 గంటలసేపు పనిచేయువలయుండును. మిక్కిలి చురుకుగా పనిచేయువారికి నెల 1 కి జీతము రూ 240. సుమారు 20 దినములు (ఓవర్ టైము) ఆధికముగా పనిచేయువలయుండును. సరాసరి మొత్తముగా నెల 1 కి రూ 400 జీతముండును. ఇంటికై ప్రత్యేకముగా ఏమియు ననియ్యబడదు. తగినవానికి మంచి ఏర్పాటులతో ఖాయమై ఉద్యోగ మియ్యబడును.

వయస్సు 28 సం॥రములకు పైన 35 సం॥రములకు మించక యుండవలెను.

దరఖాస్తుదారులు వయస్సు, కడపారి తీయుచుండిన జీతము, తమకుగల అనుభవము, మొదలగు వివరములు పూర్తిగా తెలుపుకొనుచు, యోగ్యతాపత్రిక లున్న పంపుకొనవలెను.

దరఖాస్తులు డెప్యూటీ లోకొ మాపరిస్ టెక్ డెంటు, ఇన్ చార్జి ఆఫ్ రన్నింగు డిపార్టుమెంటు, మద్రాసు అందు సదరక్షమరటా రైల్వే, పార్కుటౌను, మద్రాసు - విలాసమునకు పంపుకొనవలెను. బదులునకు స్టాంపును కూడ కవరులో పంపుకొనవలెను.

గుడివాడ

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

తాలూకాబోర్డు

జూలై 10— నిన్నటిదినము అధ్యక్షతరపదవులకుసభ్యుల సెన్సుకొను నిమిత్తము బోర్డు సభ్యులు సమావేశమయి యాదినవ వారిని యా యాపదవులకు సెన్సుకొనిరి. ఉపాధ్యక్షులు మాత్రము ప్రత్యక్షి లేకుండ ఏకగ్రీవముగ సెన్సుకొనబడిరి.

ఉపాధ్యక్షులు— నందివాడ రాజగోపాలంపంతులుగారు ఎద్యుకేషనల్ కాన్సిలు:— కామారీ వెంకటాచలపతయ్యగారు.

జిల్లా బోర్డు సభ్యులు— 1. కాజ వెంకట్రామయ్యగారు, 2. పీఠపనేని బసవయ్యగారు.

దొంగతనము

మా పట్టణ నడి బజారులో గల బందరు కృష్ణాఖద్దరు సంఘమువారి ఖద్దరు స్టోర్సు కొట్టుతాళములు బ్రద్దలుకొట్టి గత రాత్రి చోరులు సుమారు నాలువందల రూప్యముల విలువగల ఖద్దరు వస్త్రములను ఆపహరించిరి. పోలీసువారు గస్టి తిరుగు రహదారి కూడలి ప్రదేశముల నిర్వహముగ చోరీ జరుగట విపరీతముగ తోచకమానను. పోలీసువారు శ్రద్ధవహించి ఆమాకితీయ గలరని నమ్ముచున్నాము.

ఉద్యోగము

ప్రభుత్వమువారు నార్ల వెంకటసుబ్బయ్యనాయుడుగారి ప్లానే కరెన్ల రామయ్యగారిని గవర్న మెంటుస్టేషనుగ నియమించి నటుల దెలియుచున్నది.

మదనకామేశ్వరిలేవ్యాము

మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ తుక్లవమ్మము, అతియా త్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించు. వర్షప్రసాదము. 20 రు. డబ్బీ రు 1—4—0 వి. పి. 0—8—0 పి. కి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరడేపి. (సెన్సారు)

బలహీనము, నరముల బలహీనము

రక్త శోధి

శోధి

1228

మొదలగు వాటికి.

Deschiens' syrup

పిరవును ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియ్యతగినదియు, 30,000 వైద్యులు ఒప్పుకొనియున్న వాది. డెస్చిన్సు, పారిస్ ఆను మార్కును, గమనించుము ఎక్కడను చిక్కును

To be had of all Chemists (Wholesale) C. T. HARI & Co., 174, Broadway, Madras.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ - పార్ల సీ లిమిటెడ్

19 హారిస్ రోడ్, మాంటు రోడ్, మద్రాస్

భివగ్రత్తు డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ, ఎం. బి. సి. యం గారిచే స్థాపింపబడినది.

కాస్త్రోక్రముగా తయారుచేయబడు నమృకయైన మందులు దొరకుపథము.

“సిద్ధ మ క ర ధ్వ జ”

ఈ టూనికు, ఇంద్రియ పటుత్వము, మేహవ్యాధులు, మెదడు దుర్బలత్వము రొమ్మునొప్పులు మున్నగువాటికి ఆమోఘమైన గుణము నిచ్చును. సీసా 1 కి రూ. 5-0-0 కావలసినవారికి క్యాటలూగు ఉచితముగా పంపబడును. ఏజెంట్లు కావలెను. వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. 2227

2

మేనేజరు.

ననోషధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మానకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు అర్థము కలవు ఇదిఉన్నచో వైద్యకళబ్ధ సింధు, పర్యవేక్షణసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కటలేదు. క్యాటికోలైండు వెల 3-4-0

భస్మప్రదీపిక అను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమ స్థఖనిజములు తుదిచేసి భస్మము ప్రయోగానాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు. తు 1 కి రు. 500 కివరే 11 భస్మములు కూడ గలవు. క్యాటికోలైండు వెల రు. 2-0-0

454

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

భారతదేశము-మద్యపాననిషేధము

ఉద్యమ మొంతవరకు కొనసాగినది

(ఆంగ్లో ఇండియన్ టెంపరెన్స్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శియగు ప్రెజిడెంట్ గ్రాబ్బాగారు పైకి కను చూడరను రెవ్యూ పత్రికను వ్రాసిన వ్యాసము ఈ దిగువ ప్రకటింపబడినది.)

భారతదేశపు అభివృద్ధి కోరువారందరూ మద్యపాననిషేధమునకు ప్రధమపాదము నొసరుచున్నారు. భారతదేశము సాంఘికముగను నైతికముగను నర్థిచెందవలయు ననిన త్రాగుద్రవ్యసము అంతమొందవలయును. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము లక్ష్యముగ భారతీయు లుంచుకొనియున్నారు. ఈ ఉద్యమము భారతదేశమున ఎంతవరకు కొనసాగినదో ఈ వ్యాసమునందు వివరింప యత్నించెదను.

కార్యకర్తలస్థితి

మద్యపానమును నిషేధించుట అవసరమని అన్ని కక్షలకు చేరినవారు అంగీకరించుచున్నారు. మహాసభలయందు ఈ నిబంధనను అనుగుణ్యముగ తీర్మానములు గావించబడుచున్నవి. కాననసభలయందు మంత్రు లిట్లే ప్రకటించుచున్నారు. వార్తా పత్రికలయందుకూడ ఇదే భావములు ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఈ దుర్వ్యవస్థను అంతమొందించుటకై ప్రజలు పట్టుదల వహించినట్లు స్పష్టము గ తోచుచున్నది. సాంఘిక ఆర్థిక రాజకీయ విషయముల గురించి చర్చ సలుపుటకు సమావేశపరచబడు మహాసభ లన్నిటియందును. ఈ విషయమై తీర్మానములు గావించబడుచున్నవి. గొంబాయిలో ఇటీవల జరిగిన కార్యకర్తల సమావేశమున ఈ విషయమై ఒక తీర్మానము గావించబడినది. కార్యకర్త లుండు ప్రదేశము లందు కట్ట అంగళ్లు అధికముగ నుంచుటచే వారు తమ సంపాద్యములో ఎక్కువ మొత్తము త్రాగుటకై వ్యయమొనర్చుచున్నారనియు, త్రాగుడు అధికముగకొని అవినీతితో కూడిన ప్రవర్తనను అధికముగ ననియు ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు శ్రద్ధవహించి కార్యకర్తలందు ప్రదేశమున కల్లు అంగళ్ల సంఖ్యను తగ్గించుటకై పూనుకొన వలయుననియు వహాసభ వారు తీర్మానములు గావించిరి. కాయకట్టుకుతో కూడినవారల చేయుచు జీవించుచు రుండు ప్రదేశములందు కల్లు అంగళ్లను అధికముగ స్థాపించుట ధర్మముకాదని అందరు అంగీకరించుచున్నారు.

బ్రాహ్మణేతరులు క్రైస్తవులు

హిందు సంఘమున ఈ త్రమ జాతులకు చేరినవారు సాంఘిక సాంప్రదాయముల ననుసరించి మద్యపానమును నిషేధించినట్లే ఇతరజాతులవారు కూడ మద్యపానము నిషేధింప సంకల్పించు కొనుచున్నారు. కడచిన దినపండుగలలో చెన్నపురియందు జరిగిన బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందు ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని పక్ష సంవత్సరములలో మద్యపానమును సంపూర్ణముగ తుడిచివేయుటకు విధానమును నిర్ణయించవలయునని తీర్మానము గావించబడినది. భారత్ క్రైస్తవుల మహాసభ అధ్యక్షుడు డా. యల్. రాలిరాంగారుకూడ ఇట్టి భావములనే ప్రకటించిరి. మద్యపాన నిషేధమునకై పాటుపడుచున్న గాంధీమహాత్మునకును ఇతరనాయకులకును భారత్ క్రైస్తవులు అన్ని విధముల లోడ్డవలయునని రాలిరాంగారు నూచించిరి. భారతదేశమునం దొక్కసభవారైనను, ఒక్కసంఘము రైనను, కడకు ఒకవ్యక్తికూడ భిన్నముగ అభిప్రాయములను ప్రకటించలేదు.

ఈ ఉద్యమమునకై పాటుపడుచున్నవారి కృషినివల్లము కాలేదు. మద్యపానము క్రమముగ తగ్గుచున్నదని లెక్కలవల్ల తేలుచున్నది. ప్రభుత్వమువారికి కడచిన మాడుసంవత్సరములందు మద్యపానమువల్ల కలిగిన ఆదాయము ఈ దిగువ కనుపడవడినది.

1922-23 సంవత్సరము పానులు	18817000
1923-24 " "	14408000
1924-25 " "	14458000

ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునందు ఎంతమద్యము ఖర్చయినది ఈ క్రింద తెలుపబడినది:-

గ్రామము	1923-24	1925-26
బెంగాలు	821188	609658
మద్రాసు	1528381	1462118
బొంబాయి	1697409	1561811
సింధు	129181	129746
హిందూజీ	1179566	1119586
సంయుక్త రాష్ట్రము	484471	405494
పంజాబు	122000	272000
మద్యపరగణా	451719	581945
అసాము	194851	218448
బర్మా	182445	109122
	6490854	6419428

ఈ లెక్కలలోని వ్యాపారము తగ్గినదని చెప్పవచ్చును. కాని మద్యపానము పాపకృత్యమని పరగణింపబడు భారతదేశమున ఈ వ్యాపార మంత అధికముగ నుండుట విచారకరముగ విషయము. వివిధ రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములు మద్యపానమునకు కలుగు ఆదాయముపై ఎంతవరకు ఆధారపడియున్నారో ఈ దిగువ ప్రకటింపబడిన లెక్కలవల్ల తెలిసికొనవచ్చును.

(మొత్తము ఆదాయములో మద్యపానమువల్ల కలుగు ఆదాయము నూటికి కొంతమో ఈ దిగువ లెక్కలు తెలుపుచున్నవి)	
మద్రాసు	88.2
బొంబాయి	28.1
బెంగాలు	20.7
సంయుక్త రాష్ట్రములు	13.0
పంజాబు	12.2
బర్మా	11.3
హిందూజీ	32.8
నల్లపరగణాలు దీరగ్రామము	28.6
అసాము	28.5

సామ్రాజ్య శాసనసభవారి తీర్మానములు

మద్యపాన నిషేధముగరించి భారతసామ్రాజ్య శాసనసభయందు కడచిన సెషన్ల బగు నెల 2 వ తేదీ చర్చ జరిగెను. ఈ క్రింది తీర్మానము ఆమోదింపబడినది.

"మద్యపానము తియ్యరచేయుట విక్రయించుట దిగువ ప్రకారము సంపూర్ణముగ అంతమొందించుట ఇంకొక ప్రభుత్వమువారి లక్ష్యముని గవర్నరుజేయుటగాను ప్రకటింపవలయును. ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకై (1) ఏదేని ప్రదేశములందు ఎక్కువ కల్లు సారాయిముకాము లుండవలసినది నిర్ణయించి లెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసరు స్థానిక సంఘముల కివ్వవలెను (2) ఈ ఉద్దేశముల నెరవేరుటకై చట్టములు గావించబడవలెను. అని సామ్రాజ్య శాసనసభవారు సభాయుక్తు డగు గవర్నరుజేవలయు గారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు."

ఈ తీర్మానమును యల్. సి. క్లార్కుగారు చువపాదించిరి. కలకత్తా ఆంగ్లేయుల సంఘపు ప్రతినిధియగు కలనల్ కార్నెల్ గారు భారత ప్రభుత్వపు ఆధికారభుజిని సర్ బేసిలు బ్లాకటుగారు వీరభద్రుడుగ్రామే తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ మాట్లాడిరి. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము ఆసాధ్యమనియు అసంభవమనియు బ్లాకటుగారు వాదించిరి. మద్యపానము విషయమై ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న విధానమును మార్చుట అవసరమని వారు అభిప్రాయపడిరి. కాని తీర్మానము నకు అనుకూలముగ 69 మంది ప్రతిపక్షముగ 39 మంది సమ్మతలనొసగిరి. ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణముగ అవశయము గాంచిరి. ఆంగ్లేయసభ్యులు 28 మంది ప్రభుత్వోద్వేగిలగు భారతీయులు 14 మంది మాత్రమే తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ సమ్మతల నొసగిరి. ఖగిలినవారందరూ తీర్మానమును ఆమోదించిరి.

కాని తీర్మానమును అనుసరించి ప్రభుత్వమువారికి పరిచేయలేదు. ప్రభుత్వమువారి విషయమై విచారణ జరుపుట ఉచితము. ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహించబడుచున్న లెవ్వులయందు సారాయి సప్లయచేయు కాంట్రాక్టులకు కొన్ని కంపెనీలకు ప్రభుత్వమువారి రిచ్చుచున్నారని, పైకితల ఉపయోగార్థమై అచ్చటవచ్చు మద్యము విక్రయించువారలూ ప్రభుత్వమువారి యాజమాన్యమున ఏర్పరుపబడుచున్నవి. ప్రభుత్వమువారికి ప్రత్యక్ష సంబంధమున్న ఈ విషయములందు ప్రభుత్వమువారే కొంత పనిచేయవచ్చును.

ఆర్థికసభ్యుని బెదరింపు

సామ్రాజ్య శాసనసభయందు మద్యపాన నిషేధ తీర్మానముపై చర్చజరిగినప్పుడు సర్ బేసిలు బ్లాకటుగారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల హెచ్చరించు విధమున కొన్ని బెదరింపు వాక్యములను పలికిరి.

"ఎక్స్ పురేషన్ ప్రజాయ త్రశాఖ యైనను, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు లోకలు ఆప్తును విధానమునుగాని సంపూర్ణ నిషేధ విధానమునుగాని అవలంబింప పూనుకొనిన ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేతులుకట్టుకొని యూరపుండజాలరు" ఆర్థికసభ్యుడు ఈవిధముగ ప్రకటించుటచే రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారు స్వతంత్రించి ఏపనిచేయుటకు వెనుదిరుచున్నారు. బ్లాకటుగారు ఈ హెచ్చరిక ప్రకటించిన చూడువారములలో, బొంబాయి శాసనసభా సభ్యుడగు ఆర్. బి. ప్రధాన్ గారు లోకలు ఆప్తును బిల్లును ప్రవేశపెట్ట యత్నించెను గాని బొంబాయి గవర్నరుగారిందుటకు ఆమోదింపలేదు. ఇండియా ప్రభుత్వవల్లము ననుసరించి ప్రతి అసభికారసభ్యుడు శాసనసభయందు బిల్లును ఉపపాదించుటకు పూర్వము గవర్నరు అనుమతి పొందవలయును. ఈ సెక్షనును ఆధారముగ గైకొని గవర్నరుగారు బిల్లును ఆమోదించలేదు. ఈబిల్లును గవర్నరు నిరాకరించుటకు సమ్మతించిన ఎక్స్ పురేషన్ శాఖమంత్రి ప్రజాప్రతినిధుల విశ్వాసమును కోల్పోయెననియు ఆర్. జి. ప్రధాన్ గారు ఒక తీర్మానముపాదించి యత్నించిరి. బిల్లులను నిరాకరించుట ఆమోదించుట కేలము గవర్నరుకు సంబంధించిన పనియనియు అందు

మంత్రికృత్త సంబంధము లేదనియు కావున మంత్రికృత్త విశ్వాసము హితృత్తిర్యాచము తెచ్చుట న్యాయము కాదని శాసనసభాసభ్యుడు ప్రధానుగారు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించుటకు అనుకూలి ఇచ్చలేదు.

ఈవిషయమై కామన్వెంథులో సంఘ మెట్టివుడ్ గారు కొన్ని ప్రశ్న లడిగిరి. వింటరువును ప్రభువుగారు ప్రశ్నలకు విమర్శకు బిల్లులను ఆమోదించుటకు నిరాకరించుటకు గవర్నరుగారికి సంపూర్ణాధికారము లున్నవనియు అందులకు కారణము తెలుపుటకై బిల్లును ననుసరించి వారి కెంతమాత్రము లేదని యుచున్నది. ఈ సమస్య రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు సంబంధించినదనియు పార్లమెంటువారి కట్టిసంబంధము లేదనియు స్పష్టమయ్యెను.

ప్రధానుగారు అంతటితో నూరకుండక మద్యపాన నిషేధవిధానము ననుసరించుటచే ఆర్థికముగ కలుగునష్టమును నిర్ణయించి ఆదాయమునం దేర్పరు లోటును భర్తీచేయుటకై ఆలోచించుటకొక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయునని మరి యొక తీర్మాన ముపపాదించిరి. అవసరమైనచో ఆరాయము సంకల్పించుటకు భర్తీచేయుటకు కొత్త చట్టములను విధించు విషయమై నూచనలు గావించుటకు ఈ విచారణ సంఘమునకు ఆధికారములను.

ఈ తీర్మానము శాసనసభయందు ఆమోదింపబడినది. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును అంగీకరించి ఒక విచారణ సంఘమును నియించిరి. బొంబాయిలో ప్రార్థన మద్యపాన నిషేధము తవలక్ష్యముని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గావించిన ప్రకటన గొప్ప ఉత్సాహమును కలుగజేసెను. కాని ప్రధానుగారి ప్రయత్నములకు గవర్నరుగారు నిరోధించిన విధము కొంత అశాంతి ఆకాంక్షలమును కలుగజేసినది.

మద్రాసు

ఈ విషయమై మద్రాసు శాసనసభయందు జరిగిన చర్చలు దక్షిణ హిందు చేతముచ మద్యపాన నిషేధ ఉద్యమముపై ఆధిచూస మెంతగాభధముగనున్నదో నియంపించుచున్నది. ప్రభుత్వమువారి విషయమై కొన్ని సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నారని గాని ఫలితమేమియు కనుపడుటలేదు. ఈవిషయమై ఆలోచించి ప్రభుత్వమువారికి సలహాచ్చిచ్చు కొక విచారణసంఘము నియమింపబడినది. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని పనిచేయుట కొంతకాలమువరకు అసాధ్యమనియు, లోకలు ఆప్తును విధానము ననుసరించుట కెన్నియో అభ్యంతరము లున్నవనియు ఈవిచారణసంఘమునందలి సభ్యులలో అధికసంఖ్యకు అభిప్రాయపడుచు నిషేధమును తియ్యరచేసిరి. ఈవిషయమై ఫిబ్రవరి నెలలో మదరాసు శాసనసభయందు చర్చజరిగెను. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము తవలక్ష్య మని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటింపవలయునని సభ్యులూర్తిగా కొక తీర్మానము పాదించిరి. లోకలు ఆప్తును విధానమును తిడగిమే ప్రభుత్వమువారు అమలనందుంచవలయునని డాక్టరు నరేంద్రమొదలిగారు మరియొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. పార్లమెంటుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చి సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును అవర్జముగ నుంచుకొనువిషయమై సానుభూతి ప్రకటించిరిగాని ఈవిధానములన్నియు ఆచరణానుయోగ్యములు కావని తెలిపిరి. సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధము లక్ష్యముగ నుండవలయునని ఆపోజిషను వర్గము వారు పాదించిన తీర్మానమును మంత్రి వర్గము వారును, అధికారసభ్యులును కలసి త్రోసివైచిరి. "మద్యపాన నిషేధమును లక్ష్యముగ నుంచుకొని క్రమక్రమముగ కల్లుచూకాముల సంఖ్యను తగ్గించుచు 20 సంవత్సరములలోగ ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకై ప్రభుత్వమువారు పాటుపడవలయును" అను తీర్మానము ఆమోదింపబడినది. ఈ తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 39 మంది ప్రతిపక్షముగా 6 రు సమ్మతల నొసగిరి. 41 రు తటస్థముగనుండిరి. చర్చయంతయు గంభీరముగ గగ్గిడెను. పర్యవసానము మద్యపాన నిషేధోద్యమము కొనసాగించుచున్న ప్రచారకులకు తృప్తికరమేదని చెప్పవచ్చును. ఎన్నికల అనంతరము ఏర్పడు శాసనసభవారు చక్కని న్యాయము గావించెదరని నమ్ముచున్నాను.

బెంగాలు

కడచిన మార్చి నెలలో ప్రభుత్వమువారి ఎక్స్ పురేషన్ నము గరించి బెంగాలు శాసనసభలో చర్చ జరిగెను. బిల్లును చర్చనందర్భముచే ప్రభుత్వమువారి విధానమున పట్ల అసమ్మతిని తెలుపుటకై ఎక్స్ పురేషన్ గ్రాంటునందు కొంత మొత్తమును తగ్గింపవలయునని ఆంగ్లేయుల ప్రతినిధియగు ఇ. విలియమ్స్ గారు ఉపపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారి విషయమై ప్రకటింపబడుచున్న

జ. శ్రీధర్ మామయ్య మనియు, దుర్వ్యసన మనియు అంగీకరించు మధ్యపానము వల్ల ప్రభుత్వమువారి ఆదాయము ప్రతిసంవత్సరము హెచ్చుచుండుచున్నది. విచారకరమనియు చెప్పి విలియమ్స్ గారు ప్రభుత్వమువారి కనును కఠినముగ బుగ్గించిరి. మరియొక ఆంగ్లేయసభ్యుడు ఉపపాదనమును బలపరచెను. క్రైస్తవుల ప్రతినిధియగు ప్రొఫెసర్ యస్. సి. ముక్కెగారు ఉపపాదనమును బలపరచుచు ప్రభుత్వమువారు ఆలంబించుచున్న విధానము ప్రజల ఆశయముల నెంతమాత్రము తృప్తిపరచుట లేదని చెప్పిరి. ఒకవేళ మువారి నైతికసిద్ధాంతములను ఆధారముగ గైకొని కొందరివ్యక్తిస్వాతంత్య్రములను భంగముకలగజేయుట అన్యాయమని ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రభుత్వవిధానమును సమర్థించెను. విలియమ్స్ గారి ఉపపాదన అధికసంఖ్యాకులచే ఆమోదపరచబడెను.

కలకత్తా మద్యపాన నిషేధసంఘమువారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి చక్కని ప్రచారము సలపించుచుండెడి బలవంతముగ ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడినది. ఈసంఘమువారు ప్రచారము సలుపుటయే కాక ప్రభుత్వమువారి విధానమును మార్పుకై కూడ కృషిసలపచుచున్నారు. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న కారణము విధానముల మధ్యపానము తగ్గలేదు. ఏదైనను లాభము కలుగజలయుననిన కట్టి సారాయి గుకాగును బండ్లపరిసర స్థలములను వాటి సంత్రము నిర్ణయించు అధికారము స్థానిక సంఘములకుండవలసి యున్నది. ప్రభుత్వము వారు లేని ఆదాయముపై దృష్టి యింకొని ఎక్సైజువిధానమును నిర్ణయించుకొనవలెను.

సంయుక్త రాష్ట్రములు-పంజాబు

ఇంగ్లాండునుండి వచ్చినంత పరిమేయము జరుగక సంయుక్త రాష్ట్రముల ఎక్సైజుసంఘములలో లోకము ఆక్షుచుకొని యున్నదేమి, యిది ప్రజల అభిప్రాయమును గైకొని కానరావలయును ప్రజాపక్ష ప్రభుత్వమువారు దీనియందున్నట్లు ఆగస్టు 18 న తేదీ ప్రకటించిరి. కాని ఇంతవరకు మున్నట్లు ప్రకటించబడలేదు. సంయుక్త మద్యపాన నిషేధము లక్ష్యముగ నుండవలయునని ఒక అసభ్యకారసభ్యుడు ఉపపాదించిన తీర్మానము కానరావలయును అధికసంఖ్యాకులచే నిరాకరింపబడెను. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారు అవలంబించుచున్న విధానమునకు ఫలితముగ కొన్ని సంవత్సరములకు మద్యపాన నిషేధము సాధ్యమగునని ప్రభుత్వసభ్యులు వాదించిరి. కాని ఈ వాదము మద్యపాన నిషేధ ప్రచారములకు తృప్తికరముగ లేవనెడినది.

ప్రభుత్వమువారు మద్యపానమును అంతమొందించు విషయమై అశ్రద్ధపాండులచే పంజాబునందు అంతా అధికముగ నున్నది. జంబాయి ప్రభుత్వమువారు గిర్జాయిండుకొనిన విషయము పంజాబు ప్రభుత్వమున రుకూడా సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము లేవలక్ష్యముని నిర్ణయించుకొనెదరాయని ఒక కానరావల్యము ప్రశ్నించెను. ప్రభుత్వమువారు రిట్టి నిర్ణయముగావించుకొనలేదనియు, జంబాయి ప్రభుత్వమువారు రుకూబించినవిధానములన్ని ఏర్పడు ఫలితములను క్రమేణా గమనించుచుండెదరనియు ఎక్సైజు సుకాభివృద్ధి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను 1923 సంవత్సరమున లోకములకు నడుచుచున్న ఆమోదపరచబడెనుగాని దానివల్ల ఎట్టిలాభము కలుగలేదు. ఈచట్టము ననుసరించి స్థానిక సంఘములను ఎక్సైజు తీర్మానము లివ్వబడలేదు. స్థానిక సంఘముల తీర్మానములను కలెక్టరు నిరాకరించవచ్చును. కలెక్టరులకు సంపూర్ణాధికారము లుండలచే ఈచట్టమును సరించి స్థానిక సంఘములు ప్రశంసనీయమున పని చేయవలయునని. సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధమును లక్ష్యముగ అంగీకరింపవలయునని తీర్మానము, ఈవిషయమై పరిశీలించి ప్రభుత్వమువారికి ఒకవేళ తోసగుల కొకవిచారణసంఘము నేర్పరచవలయునని తీర్మానము కానరావలయును నిరాకరింపబడెను.

స్వదేశీ సంస్థానములు

స్వదేశీ సంస్థానములందు జరుగుచున్న పని ఆత్మసాకారమునకు విభావగతుల సంస్థానపురవాచు అసభ్య ప్రభాకర కరపట్టణగారు విశోషా అమెరికాఫండులందు పర్యటన మొనర్చి, అచ్చటి పరిస్థితులను పరిశీలించి, 1923 సంవత్సరము ఆక్టోబరు నెల 1 న తేదీన మద్యపానమును సంపూర్ణముగ నిషేధించుచు ఉత్తర్వులను ప్రకటించిరి. ఈ ఉత్తర్వులను పరిశీలించి ఆసంస్థానమున మద్యపానమును నిషేధించుచుండటం, ఎగుమతిచేయుట, దిగుమతిచేయుట, విక్రయించుట నేరముగ నున్నది. ఈ నిషేధము విదేశీయులకు లేదు. సారాయిల పట్ల కూడ ఆదంబించుచున్నది. డౌంబియలను మాత్రమే కొంతవరకు ఉంచవచ్చునని.

ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము లక్ష్యముగ గైకొని ఈ ఉత్తర్వును నేరవేరుట కొకవిధానముగా నిర్ణయించి విచారణసంఘమును నియమించవలయునని ఒక తీర్మానము తిరువాన్కూరు కానరావలయును దొకసభ్యుడు గురహించెను. ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును అంగీకరించి విచారణ సంఘమును నియమించిరి. విచారణ సంఘమువారి సలహాలను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించి అనుసరించుచున్నారని.

త్వరలో తిరువాన్కూరునందు కూడ మద్యపానము సంపూర్ణముగ నిషేధింపబడవలసి తలంపవచ్చును.

భోపాళు బీగముగారు మద్యపానమును తన సంస్థానమున నిషేధించి భారతీయుల ప్రశంస సాందెను. భోపాళు బీగంగారు ఇటీవల ఇంగ్లాండునకు వెళ్లినప్పుడు ఇంగ్లాండునందు ప్రత్యేక మద్యపాన నిషేధసంఘముల పక్షమున క్లిష్టప్రశ్న అగ్నేను స్టాక్ సతి బీగంగారిని సందర్శించి అభినందించి, మద్యపాన నిషేధముపై సంస్థానమునకు గల్గిన లాభమును బీగంగారు వివరించుచు ఈ నిషేధముపై ప్రత్యేక ముఖ్యమంత్రియైన యన్నారనియు, ప్రజలు సంతోషింపచుండెడి యున్నారనియు తెలిపిరి. ప్రజలకు కలుగు సౌఖ్యమును దృష్టి యందుకొనిన ఆదాయము తగ్గననుచింత ఏర్పడెను.

నేపనలు కన్యోన్సు

సంస్కరణముల ననుసరించి ఎక్సైజువిధానముపై సంపూర్ణాధికారము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములవారికి ఇవ్వబడినది. రిజి సంవత్సరములనుండి ఆంగ్లో ఇండియను టెంపరరస్సు అసోసియేషనువారు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము సలుపుచుండెరి. చక్కని ప్రచారము సలుపుటకై భారతదేశమున ప్రత్యేక కేంద్రసంఘము నేర్పరచుట అవసరమని ఉద్యమనాయకులకు తోచెను. యావద్భారత మద్యపాన నిషేధసంఘపు కార్యదర్శియగు రెవరెండు హార్వర్డు ఆండర్సన్ గారు అన్ని రాష్ట్రములందును పర్యటన మొనర్చి రాష్ట్రీయ నాయకుల అభిప్రాయముల నారసి, 1923 సంవత్సరము జనవరి నెల 18 న ఢిల్లీలో ఒక సభ మహాసభను ఏర్పాటుచేపరచిరి. అఖిలభారత మద్యపాన నిషేధసమితి స్థాపించవలయుననియు, మద్యపాన నిషేధమునకై తీవ్రమగు ప్రచారము సలుపవలయుననియు ఈమహాసభయందు దామోదరపరచెను. ఈమహాసభ మోదర రామచంద్రరావు పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈసమితి ఉద్దేశములు ఈ క్రింద వివరింపబడినవి.

(1) భారతదేశమునందును సంస్థానములందును పని చేయుచున్న మద్యపాన నిషేధ ప్రచార సంఘములకు ఈ యావద్భారత మద్యపాన నిషేధసమితి కేంద్ర సంఘము గనుండును. పర్యవేక్షకములు మద్యము ఈదేశమునందు లేకుండ చేయుటకై సమితివారు పాటుపడెదరు.

(2) చక్కని ప్రచారము సజ్జి, బలవంతముగ ప్రజాభిప్రాయము కలుగజేసి, భారతదేశమున మద్యపానము సంపూర్ణముగ అంతమొందించుటకై ప్రయత్నము పడవలయునని ఈ సమితివారు అన్ని విధముల పాటుపడెదరు.

(3) ఇంగ్లీషునందును దేశభాషలందును, మద్యపానము వల్ల కలుగు దుష్ఫలితములను వివరించు కరపత్రములను ప్రకటించి పండిట్లులకై ఈ సమితివారు పాటుపడెదరు.

(4) ప్రపంచమునందలి ఇతర మద్యపాన నిషేధసమితులతో పిరుగులని పనిచేయుదురు.

(5) అచ్చటచ్చట మద్యపాన నిషేధసభలను జరుపుటకై సమితివారు ప్రయత్నించెదరు.

ఈ ఉద్దేశములతో ఈ సమితి స్థాపింపబడెను. దేశమునందు ప్రచారము సలుపుటకై 12 వేల రూపాయలు ప్రాసించె యనలయునని తీర్మానింపబడెను. (ఈవిషయమై ఇంకను వివరములకు తెలిసికొన గోరువారు, హావురా 59 కింగ్స్ట్రోడు నందున్న సమితి కార్యదర్శికి వ్రాయవచ్చును).

ఈ సమితివారు అవలంబించవలసిన విధానమును నిర్ణయించుచు మహాసభయందు ఈ క్రింది తీర్మానములు గావించబడెను.

(1) సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము భారతదేశపు సాంప్రదాయములకును భారతీయుల సంజాగ్రమునకు అనుకూలముగ నున్నది. కావున సంపూర్ణ మద్యపాన నిషేధము లేవలక్ష్యము అన్ని ప్రభుత్వములవారు అంగీకరింపవలయును.

(2) ఈ ఉద్దేశము నేరవేరుటకు లోకము ఆప్తము విధానము ననుసరించు లాభకరమని సమితివారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. మద్యపాన నిషేధము వల్ల కలుగు ఆదాయము తగ్గినదిగాను ఇతర విధముల భక్తిచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించవలయును.

(3) ఈవిషయమై బంధుత్వముగ ప్రజాభిప్రాయ మేర్పడుట భారతీయ నాయకులందును తీవ్రచాతుర్యమునకుంపవలయును.

(4) ఒక నియమితకాలములో ఈ ఉద్దేశము నెరవేరుటకై తనకార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘము నేర్పరచవలయును.

అన్ని విధముల దిద్దియందు బరిగినిమగోసభి జయప్రకాశముగ కొనసాగెనని చెప్పవచ్చును. ఈ కేంద్రసంఘము ప్రశంసించుచు ఇతర సంఘములవారి ప్రచారమునకు లాభకరముగ నుండును. స్వరాజ్యము నచ్చి ఇతర విషయసాంస్థిక సమస్యలలో వాటిని మద్యపాన పరిష్కరముగాక పరిష్కరించుటకు ప్రాధమ్యము అధికార మేర్పడును. అందునను పట్టుకొనితొని అలంకరలు నన్నిటిని లక్ష్యము చేయక ఉద్యమముతో పని చేయుట భారత నాయకుల విధియై యున్నది.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1923-వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేదీ సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దరియలు బా 1-కి రు 60 0 0 మొదలు 73 0 0 వరకు		
బియ్యము బస్తాలు		
కుసుకు తెనాలివి ,, ప 43 గలవి రు 12 8 0	13 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0	16 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0	9 0 0	
సుపులు ,, ,, 20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	11 8 0	12 8 0
పెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0	13 8 0	
పెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0	18 0 0	
ఉలము ,, ర 164	8 8 0	9 0 0

3. నూనెపప్పులు.

సుపులనూనె బా 1-కి	150 0 0	152 0 0
నెయ్యము 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురం వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	59 0 0	62 0 0
ఇతర ప్రదేశము ,,	56 0 0	58 0 0
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 187 మొదలు నూనె 182 0 0		
ఆముదము బా 1-కి	98 0 0	100 0 0

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	70 0 0	75 0 0
హారపసుపు ,,	80 0 0	85 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	105 0 0	140 0 0
గుంటూరు పాయకట్టు నీలిమందు ముజుగు 1-కి రు 40,45		
కాశమా స్త్రీపాయకట్టు ,,	50,55	
బెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	28 0 0	54 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	80 0 0	82 0 0
చదరం ,,	29 0 0	81 0 0
రవుండు ,,	28 0 0	29 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు	69 8 0	70 0 0
బంగారము, తులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
నవరము 1-కి	18 9 0	
ఇల్లడి బా 1-కి	252 0 0	260 0 0
రాగి డిటా	260 0 0	261 0 0

7. దూది.

బోండానెట్టు బారుప 1-కి	రు 800 0 0	
పల్నాడు దూది ,,	145 0 0	

8. నూలు.

పుట్టారు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	5 12 0	
నూళ్ యేనుగ నెం 20	7 4 0	
నెం 20 పెట్టి సింహం యీటె	7 12 0	
,, ,, ,,	7 14 0	
నెం 12 1/2 పెట్టి సర్కుసు	6 8 0	
నెం 14 1/2 ,,	6 12 0	
నెం 12 1/2 అల్లెస్సు	5 8 0	
నెం 12 1/2 పాండిచేరి	6 2 0	
నెం 14 1/2 ,,	8 6 0	
నెం 12 1/2 న్యూకాటన్	5 7	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్	,,	
నెం 10 1/2 కోయంబాట్టూరు	,,	
నెం 12 1/2 ,,	,,	
నెం 14 1/2 ,,	,,	
నెం 12 1/2 చూడ	1546	
నెం 10 1/2 ,,		

అమృత తాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జొంబాయి

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో వాకటియగు **Redk Trade M**
లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(1) మ-రా-రా-శ్రీ, ను. టి. సూర్యనారాయణమూర్తి ఫస్ట్ ఆ. తెల్లపర్తి డి. బి. స్కూల్ పోస్టుగరం, బీర్వాసరి. పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను చాలమార్లు రప్పించి ఉపయోగించియున్నాను. ఉత్తముగణము కలిగినదని నిర్ధారణయైనది.

(2) " మ. ఇ. హెన్రీ, సబ్రిజిస్ట్రార్, కోత్తకోట. పీరు వ్రాసినది.
తాము మొదట పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల ఉపకారమును చేసియున్నవి. కాన దయచేసి ఇప్పుడు 12 సీసాలనుపంప కోరుచున్నాను.

(3) " మ. జి. సూర్యనారాయణ జమిందార్, కోరుకల్లు పోస్టు కాళిపాడి జిల్లా కృష్ణా. పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు సంబంధముగానున్నదని ఖండితముగా చెప్పగలను. దయతో 12 సీసా వి.పి తో పంపాలెను.

(4) " మ. రామచంద్రరావు, డి. పి. డబ్ల్యు. గుమస్తా, 'కురాడ, పోస్టు కాతరం, కృష్ణాజిల్లా పీరు వ్రాసినది.
తమ లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకును పెద్దవారికిని చాల ఉపయోగముగానున్నవి యని సంతోషములను. మాయపరచుచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

చదువుడు యోచింపుడు కొనుడు
జగత్పసిద్ధిచెందిన **కామినియానూనె** (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి యొక్క అభివృద్ధిని, సాగనును హెచ్చించును. పుష్టయందు గలుగుమంటను పొంద్రోలును, బట్టలను మాన్యును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన గువాసగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియొచ్చిన ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన అత్యద్భుతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.
దివాకచందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునుండి వ్రాసినది:—
"మీ కామినియానూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా 4 బుడ్లను రయచేసిపంపుడు.
దీనిని ఉపయోగించుటకుమరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0	పోస్టుఖర్చు 0-6-0	ప్రత్యేకము
8 " " 2-10-0	" " 0-12-0	"

హెచ్చరిక:—కామినియానూనె ప్రతి వట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి నాగరికగృహముందు కాదాదునందు తప్పక దొరకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుణులుగల తక్కువరకము నిచ్చి "ఇది సరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలవని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని **కామినియానూనె** తప్ప మరేదియు వాడకూడదని, నిరవరమకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజావంటిది **టటో దిల్ బహారు**
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు మాలయందు కొని చుక్కలను జేసిన కొత్తగా కోసిన పువ్వుములవలె మిథుట్టు చుక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.
దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుదురు.

1 బుడ్లు బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0	వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0	ప్రత్యేకము
1 " " 1-4-0	" " 0-5-0	"
10 పిల్ల బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0		

పోల్ పంట్లు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
126 285, జామ్నామిడు మార్కెట్టు, జొంబాయి.

ఆరోగ్యపారిశుధ్య గ్రంథములు

పారిశుధ్యమునుగూర్చి పామరజనులకు బోధించుటకు దీక్షబూని ప్రచార మొనరింపుడు. డాక్టరు యు. రామారావు: (ఎం.ఎల్.సి.ఎఫ్.ఎం.యం.) గారు వ్రాసిన ఈదిగువ క్షేర్కొనబడిన గ్రంథము లీవివయమున చాల నువకరించును.

- ఆరోగ్యోపన్యాసములకు శ్రేష్ఠమైన సహాయక గ్రంథములు
- ఆరోగ్యోపన్యాస గ్రంథావళి ఆంధ్ర, ద్రవిడ, ఆంధ్ర భాషలలో ముద్రంపబడెను.
1. ఇండ్లు-ఆరోగ్యము	అణాలు 2
2. డాక్టరు వచ్చులోపల ఏమి చేయవలెను	2
3. పాఠశాలలలో ఆరోగ్యకాస్త్రము, (ప్రైజిను)	2
4. జలము-ఆరోగ్యము	4
5. గాలి-ఆరోగ్యము	2

శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్,

కెమిస్టు అండు ఆప్టిషియన్లు, పోస్టు బాక్సు 166, 3361 మదరాసు.

మాన సోల్లాసి సీసీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నలసులభము! (పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము) గుణగుణికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాశల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అస్త్రబంతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలకీయము, పిక్కులు, పొన్నములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యముకున దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్యును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

పరియన్ బ్లాక్ ఛోర్ డై

ఇది రోమములకు పూసినంతలో తెల్లని వెంట్రుకలను నల్ల తుమ్మిది చాయగాను, మృదువుగాను కాంతిగలవిగాను చేయును. చర్మముకు హానిచేయదు. డాగుపడదు. ఆనీడుగాని, క్యాసి కుగాని యిసుమంశయిన కలియనేలేదు.

డబ్బా 1 కి 0-10-0.
The Aliya Pharmacy
Rajahmundry.